สมาธิไก่ป่า

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต
วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่)

มูลนิธิพระสงบ มนสฺสนฺโต
ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
www.sa-ngob.com

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต
สมาธิไก่ป่า
เทศน์บนศาลา

สมาธิไก่ป่า

มูลนิธิพระสงบ มนสฺสนฺโต
ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
www.sa-ngob.com

สมาธิไก่ป่า

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ISBN 978-616-7870-72-4

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๓ **จำนวน** ๖๐,๐๐๐ เล่ม

จัดทำโดย มูลนิธิพระสงบ มนสฺสนฺโต
เลขที่ ๕ หมู่ ๓ บ้านหนองแหน ต.หนองกวาง
อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ๗๐๑๒๐

จัดพิมพ์ที่ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กทม.
โทรศัพท์ ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒

คำนำ

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ พระพุทธเจ้าทรงเป็นพระป่าองค์แรกที่ฝึกฝนอบรมจิตตภาวนาจนตรัสรู้ธรรม อุปมาไก่ป่าตัวแรกเจาะฟองอวิชชาออกมา ธรรมะมีคุณค่ามาก พระองค์ทรงกราบได้แต่ธรรม คุณค่าของธรรม นับแต่เบื้องต้นสมาธิธรรม **"สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี"** ท่ามกลางปัญญาธรรม และแม้ที่สุดวิมุตติธรรม **"พระนิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง"** ล้วนต้องเกิดจากการปฏิบัติตามความเป็นจริง เพราะอริยสัจมีหนึ่งเดียว ต้องตรวจสอบได้ ดังที่วงกรรมฐานตรวจสอบคุณธรรมกัน

หนังสือสมาธิไก่ป่า **ท่านพระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต** เมตตาแสดงถึงสมาธิที่แท้จริงในพระพุทธศาสนาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องมีเหตุมีการกระทำ ต้องฝึกฝนอบรมทรมานมาและต้องเป็น**สัมมาสมาธิ**เท่านั้น ดังที่ **หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น** ออกปฏิบัติได้คุณธรรมแล้วจึงมาสั่งสอนตามหลักศีล สมาธิ ปัญญา โดยให้ทำความสงบใจหรือสมาธิก่อน เมื่อเป็นสัมมาสมาธิแล้วให้ยกขึ้นสู่วิปัสสนา ตามหลักสมถ - วิปัสสนากรรมฐานที่พระพุทธเจ้าทรงวางไว้ ไม่ใช่สมาธิโมฆะ หรือสมาธิกาฝากของโมฆบุรุษผู้ไม่เคารพธรรมวินัย จะเป็นปริยัติก็ไม่ใช่ ปฏิบัติก็ไม่เชิง ประดุจดังไก่บ้าแล้วสำคัญตนเป็นพระอรหันต์โดยที่ตนเองไม่มีคุณธรรม แม้สมาธิธรรมก็ไม่มี สมาธิก็ทำไม่เป็นและไม่รู้จัก ใจก็เต็มไปด้วยกิเลส มีแต่ทิฐิมานะหัวใจซุกขยะ แล้วไปบัญญัติหลอกลวงสอนกัน เช่น สอนลืมตาทำสมาธิหลับตาทำใช้ไม่ได้ ซึ่งเป็นเรื่องโลกๆ ไร้สาระไม่เกี่ยวกับธรรมะ

หากผู้ใดได้ศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางสมาธิไก่ป่าอย่างจริงจังจะเข้าใจนัย **ไก่ป่า ไก่บ้าน ไก่บ้า** ย่อมเกิดปัญญา ไม่หลงตกเป็นเหยื่อและมีส่วนในการจรรโลง สืบทอด รักษาพระพุทธศาสนาให้วัฒนาสถาพรเจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

มูลนิธิพระสงบ มนสฺสนฺโต

กรกฎาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

“เวลาพูดถึงกิเลสบอกว่า

“กิเลสเป็นนามธรรม
มันจะไปเห็นกิเลสได้อย่างไร”

แต่บอกตัวเองสิ้นกิเลสนะ
เวลาบอกว่าตัวเองสิ้นกิเลส
แต่ไม่รู้จักกิเลสเป็นอย่างไร

ครูบาอาจารย์ของเราพูด
“ไม่เห็นกิเลส แก้กิเลสไม่ได้
แล้วถ้าเห็นกิเลส กิเลสเป็นอย่างไร”
เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านไปหาหลวงปู่แหวน
นี่ไง คนที่เป็นธรรมๆ

๑

หัวใจซุกขยะ

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต
เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒
ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นสัจธรรมที่เราแสวงหาสิ่งนี้เป็นที่พึ่งอาศัย เป็นที่พึ่งอาศัยนะ แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม มันเป็นสัจธรรมในใจดวงนั้น ใจดวงนั้นกับธรรมเป็นอันเดียวกัน **เอโก ธมฺโม** ธรรมเป็นหนึ่ง ธรรมเป็นเอก สิ่งที่เป็นสัจจะเป็นธรรมอันนั้นมีคุณค่าในหัวใจอันนั้น

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แม้แต่ไม่ใช่วันสำคัญ พระปฏิบัติ พระกรรมฐานเขาก็ภาวนาของเขาอยู่แล้ว เวลาเขาภาวนาของเขาอยู่แล้วเขาค้นคว้าของเขาเพื่อสัจธรรมในใจของเขา

นี่พระ พระมาจากฆราวาส พระมาจากคน คนเห็นภัยในวัฏสงสารมาบวชเป็นพระ เวลาบวชเป็นพระขึ้นมาแล้ว ถ้าเขามีสติมีปัญญาของเขา เขารักษาจิตใจของเขาได้ เขาเป็นพระจากข้างนอกและข้างใน

ข้างนอกคือสมมุติสงฆ์ เวลาบวชออกมาญัตติจตุตถกรรมจากอุปัชฌาย์ นั่นล่ะเป็นพระ ถ้าเป็นพระ สิ่งที่เป็นพระ เป็นพระ

ของเราเป็นสมมุติสงฆ์ เป็นพระโดยญัตติจตุตถกรรม เป็นพระโดยสมมุติ ไม่ใช่เป็นพระโดยคุณธรรม ถ้าเป็นพระโดยคุณธรรมเป็นพระจากภายนอกและเป็นพระจากภายใน

วันนี้เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมตั้งแต่วันวิสาขบูชามีความสุขนะ มีความสุข มีความสุขวิมุตติสุขไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาเห็นไหม เรื่องโลกๆ ว่าโลกกับธรรม โลกกับธรรมไง

เวลาบอกโลกกับธรรม แบ่งไม่เป็น อะไรเป็นโลก อะไรเป็นธรรม

สิ่งที่เป็นโลกๆ เป็นโลกเห็นไหม เราเกิดมาจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ วัฏฏะนี้คือโลก กามภพ รูปภพ อรูปภพ นี่โลก โลกเพราะอะไร เพราะว่าเกิดตามบุญตามกรรม เกิดมาแล้วมีสติปัญญามากน้อยแค่ไหน ถ้ามีสติปัญญาของเรา เรามีคุณค่าของชีวิตไง ชีวิตนี้มีคุณค่า คุณค่าเพราะอะไร คุณค่าเพราะคนคนนั้นมีสติมีปัญญารักษาชีวิตของเขา

ชีวิตที่ไม่มีค่า ชีวิตทุกชีวิตเกิดมาแล้ว เกิดมาตีโพยตีพายเกิดมาแล้วต้องเสมอภาค เกิดมาแล้วจะโทษสังคม เกิดมาแล้วจะขี่คอเขา จะขี่คอด้วยทิฏฐิมานะ แต่เป็นไปไม่ได้

แต่คนที่เขามีค่าของเขา เขามีบุญกุศลของเขา ถ้ามีบุญกุศลของเขา ดูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ ๔

อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาเกิดมาแล้ว เกิดมาทุกคนพร้อม พร้อมจะให้เป็นจักรพรรดิ เวลาเป็นจริงเป็นจังของท่านด้วยอำนาจวาสนาบารมีนะ เวลาไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราต้องเป็นเช่นนั้นใช่ไหม เป็น แต่สิ่งที่ได้รับได้การทะนุถนอมมา มันเพลิดเพลินไปในชีวิตไง

แต่เวลาถึงที่สุดแล้ว เราจะบอกว่าสิ่งที่เป็นโลกๆ ไง สิ่งที่เป็นโลกๆ เป็นโลกเพราะอะไร เป็นโลกเพราะมันมีความทุกข์ความยากในหัวใจนั้น เป็นโลกเพราะอะไร เพราะว่ามันเสียดายชีวิตไง ชีวิตจะต้องตายไปอีกภพชาติหนึ่ง

ถึงเวลาแล้วทิ้งหมดเลย เวลาทิ้งหมดเลย ทิ้งออกไปประพฤติปฏิบัติ เวลาออกไปค้นคว้า การค้นคว้านั้น การกระทำสิ่งนั้น นั่นก็เป็นโลกๆ สิ่งที่เป็นโลกเพราะอะไร ๖ ปีนั้น โลกทั้งนั้นโลกเพราะอะไร

โลกเพราะสิ่งที่เขาประพฤติปฏิบัติกันอยู่นั้น การประพฤติปฏิบัติกันอยู่นั้นต่างคนต่างยืนยันว่าเป็นศาสดา เป็นพระอรหันต์หันรีหันขวาง มันไม่หันต์จริง ถ้ามันหันต์จริงมันต้องสั่งสอนคนได้ๆ เวลาสั่งสอน สั่งสอนเห็นไหม สั่งสอนคนที่วุฒิภาวะอ่อนด้อยไม่มีที่พึ่งที่อาศัย ใครก่อม็อบได้ ใครเป็นผู้ชี้นำได้ จะนับถือเขาเป็นอาจารย์

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ตรัสรู้แล้วนะ “อย่าเชื่อ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ให้เชื่อหัวใจของเรา ให้เชื่อความสุข ความทุกข์ของเราในใจนี้”

แต่ความจริงแล้วเราก็เชื่อเราก็ไม่ได้เหมือนกัน ถ้าเชื่อเพราะอะไรเป็นสุขเป็นทุกข์ล่ะ เขาเอาเงินมาให้ก็เป็นสุข เขายกยอปอปั้นก็เป็นสุข เขาเป่าลูกโป่งก็เป็นสุข สุขอย่างนี้หรือทำไมวุฒิภาวะอ่อนด้อยขนาดนั้น มันสุขจริงหรือ มันเป็นความจริงหรือ มันไม่เป็นความจริงทั้งสิ้น

โลกธรรม ๘ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ สิ่งที่มีอยู่โลกธรรม ๘ ธรรมะเก่าแก่มันมีอยู่ดั้งเดิมทั้งสิ้น กาลามสูตรไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ให้เชื่อแต่หัวใจที่ความเป็นจริงในหัวใจเรา ถ้ามันจะเชื่อหัวใจในความเป็นจริงเห็นไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติมา สิ่งต่างๆ เวลาเป็นโลกๆ ไง เราจะเน้นย้ำให้เห็นโลกกับธรรมๆ เวลาเป็นโลก โลกก็วัฏฏะนี่ โลกก็การเกิดการตายนี่ไง โลกก็ดำรงชีวิตนี้ไง สิ่งนี้เป็นโลกทั้งสิ้น เวลาเป็นโลกทั้งสิ้น เวลาองค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี เป็นโลกทั้งสิ้น

เวลาบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ นั่นน่ะวิชชา ๓ ถ้าเป็นวิชชา ๓ ขึ้นมานั่นล่ะเป็นธรรม ธรรมเกิดตรงนั้น ธรรมเกิดตรงอาสวักขยญาณทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา เป็นไก่ตัวแรกที่เห็นเปลือกไข่

แต่ของเราทั้งเปลือกทั้งเนื้อทั้งอะไรไม่เห็น แล้วยังเป็นไข่ที่ไม่มีเชื้อด้วย ฟักเป็นตัวไม่ได้ ไม่มีวาสนา มีแต่ความเพ้อเจ้อ ไม่มีสิ่งใดเป็นชิ้นเป็นอัน นี่ไง เราถึงไม่มีค่าไง

แต่คนถ้าเขามีค่าของเขา เขาเก็บเล็กผสมน้อย เราไปดูคนที่ยิ่งใหญ่ ดูคนที่มีอำนาจวาสนาบารมีคิดว่าตัวเองยิ่งใหญ่ทั้งสิ้น

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรานะ เก็บเล็กผสมน้อย อ่อนน้อมถ่อมตน รักษาหัวใจของตน จะทำสิ่งต่างๆ ขึ้นมาให้มันเป็นความจริงขึ้นมาให้ได้ ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาให้ได้ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อหังการ ไม่บ้าบอคอแตก

บ้าบอคอแตกก็เรื่องของโลกๆ ทั้งนั้น เกิดมากับโลก แล้วก็อยู่กับโลก แล้วก็พูดธรรมะแบบโลกๆ แล้วก็แย่งชิงหยิบฉวยเอามาว่าจะเป็นของตน ไม่มี ไม่มีหรอก มันเรื่องโลกทั้งหมดไง

เพราะเขาไม่รู้จักโลกกับธรรม ไม่รู้จัก ไม่รู้จักธรรมเลย เป็นโลกๆ ทั้งสิ้น แต่ท่องจำ ท่องจำธรรมะมาแล้วอวดรู้อวดเก่ง แต่ไม่ใช่ พอไม่ใช่ๆ ไม่ใช่ ยืนยันโดยสัจธรรม ไม่ใช่ ยืนยันโดยคำพูดของเขา เพราะคำพูดของเขา เพราะเขามืดบอด เขาหลงใหลไปแล้ว เขาถึงพูดของเขาอย่างนั้น แล้วเขาก็ยืนยันของเขาอย่างนั้น มันถึงไม่เป็นความจริง เพราะไม่มีโลกกับธรรม

แต่วันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ววิมุตติสุขๆ ตั้งแต่วันวิสาขบูชา วิมุตติสุขนะ คำว่า "วิมุตติสุข" มันต้องย้อนกลับไป ย้อนกลับไปที่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทิ้งจากราชวังมา นางพิมพานอนอยู่นั่น สามเณรราหุลเกิดแล้ว จิตใจมันเหมือนโดนควักออกไปจากหัวอก มันทุกข์ไหม แล้วมันทุกข์ มันทุกข์

มนุษย์เกิดมามีความรัก มนุษย์เกิดมา เพศหญิง เพศชาย มีความรักฝั่งตรงข้าม แล้วมีความรักมีความผูกพัน เวลาเสียสละไป ทุกข์ไหม ทุกข์ทั้งนั้น สิ่งที่ความทุกข์ๆ ขึ้นมา เวลาสิ่งที่เสียสละออกไป นี่ไง เรื่องโลกๆ

แต่เวลาออกไปแล้วไปประพฤติปฏิบัติไปกับเจ้าลัทธิต่างๆ นั่นก็เข้าไปซ้ำเติมเข้าไปอีก ซ้ำเติมหัวใจที่มันทุกข์ยากมา เพื่อต้องการบรรเทาทุกข์ มันกลับไปทุกข์ไปยากไปกดดันในหัวใจนั้นอีก

เวลาไปทำสมาธิได้ก็เป็นสมาธิ เพราะไม่เกิดปัญญาขึ้นมาได้ พอเกิดสมาธิได้ ดูสิ อาฬารดาบส อุทกดาบส "เจ้าชายสิทธัตถะได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เหมือนเรา" คำว่า "ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เหมือนเรา" นี่ได้สมาธิ ได้สมาธินะ

แต่สมาธิก็คือสมาธิไง สมาธิโดยฌานสมาบัติมันส่งออก มันเกิดอภิญญาเกิดรับรู้ แล้วรับรู้ ครูบาอาจารย์ในสมัยพุทธกาล ที่เขาทำกันได้ เจ้าชายสิทธัตถะก็ทำได้ แต่มันไม่ใช่มรรค โลกๆ คำว่า "โลกๆ" โลกทั้งนั้น มันไม่มีธรรมหรอก

แต่โดยจะเป็นธรรม เป็นธรรม ธรรมมันเกิดมาจากไหน เกิดมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมามหาศาล คำว่า "สร้างสมบุญญาธิการมามหาศาล" ทำให้จิตใจมันมีเชาวน์มีปัญญา มีอำนาจวาสนามีบารมี ไม่ตกเป็นเหยื่อของใครทั้งสิ้น ไม่ตกเป็นเหยื่อของใครที่จะชักจูงไปให้เป็นสัทธิวิหาริกของเขา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เชื่อใครทั้งสิ้น เขายกย่องสรรเสริญขนาดไหน เขาเชิดชูขนาดไหน ไม่สน ถึงเวลามาค้นคว้าๆ มาค้นคว้าด้วยอำนาจวาสนาบารมีนะ ทำทุกรกิริยามา ๖ ปี เพราะอะไร

เพราะโลกเขาเชื่อกันอย่างนั้น โลกเขาเชื่อคนที่มุมานะที่มีการกระทำที่สูงส่ง การกระทำสูงส่งในการค้นคว้าหาสัจจะความจริง แล้วก็คิดว่าธรรมะมันอยู่กับเราๆ เราก็คือร่างกายกับหัวใจ จะว่าเรื่องร่างกายกับหัวใจ เราบังคับตนให้อยู่ในกรอบที่ความดีงาม นี่โลกๆ ทั้งนั้น

ถึงเวลาค้นคว้าถึงที่สุดแล้ว เพราะด้วยเชาวน์ด้วยปัญญาเอง กลั้นลมหายใจสลบถึง ๓ หน อดอาหารมาจนขนร่วงหมด สุดท้ายแล้วมาลำดับของท่านเอง

“มันคงไม่ใช่ทางแล้วล่ะ ถ้ามันจะใช่ทาง เราคิดถึงตั้งแต่เป็นราชกุมาร พระเจ้าสุทโธทนะพาไปแรกนาขวัญ”

นี่ไง เพราะคนมันจนตรอก คนมันไปไหน ดูสิ เขาสอนมา เขารับรอง เขารับประกันทั้งนั้น มันก็ไม่ใช่ทางทั้งสิ้น แล้วเวลามาทบทวนแล้วๆ มาทบทวนถึงตอนที่เป็นราชกุมาร ความสุขที่มันฝังใจ ความสุขที่มันฝังใจที่กำหนดอานาปานสติ แล้วเวลาเที่ยง เวลาตะวันคล้อยไปแล้ว อยู่ที่ใต้ต้นไทร เงาก็ไม่ไป ด้วยอำนาจวาสนาบารมีไง แล้วท่านระลึกถึงกำหนดลมหายใจที่ทำให้เป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิที่ท่านมีความสุขของท่าน มีความสุขสิ มันมีความสุขแล้วมันฝังใจอยู่

แล้วที่ไปศึกษากับคนอื่นก็ไปศึกษากับคนอื่น เพราะต้องศึกษาค้นคว้าในวิชาการทางโลกให้หมดว่ามันจริงหรือไม่จริง แล้วมันไม่มีอะไรจริงเลย แล้วถ้ามันจะมีจริง มันก็เริ่มต้นจากระลึกถึงตอนที่เป็นราชกุมารนั้น ถ้าราชกุมารนั้นทบทวนแล้วก็จะมาฟื้นฟูร่างกาย

นี่เรื่องอำนาจวาสนานะ นี่สิ่งที่ว่าสร้างสมบุญญาธิการมาด้วยกัน เวลาคิดว่าจะฉัน จะกลับมาฟื้นฟูร่างกาย นางสุชาดาก็คิดว่าจะแก้บนของเขา ฉันอาหารของนางสุชาดาเสร็จแล้ว

"คืนนี้ถ้าเรานั่งถ้าไม่สำเร็จแล้วเราจะไม่ลุกจากที่นั่งเลย"

เวลากำหนดไป เพราะค้นคว้ามาหมดแล้วเรื่องโลกๆ ทั้งสิ้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ยังเป็นโลกอยู่

แต่เวลาค้นคว้าขึ้นมาเป็นความจริงขึ้นมานะ ตั้งแต่ปฐมยาม บุพเพนิวาสานุสติญาณนี่ก็โลก เพราะออกไปบุพเพนิวาสานุสติญาณออกไปรับรู้จิตของตนเองที่มันมาจากพระเวสสันดรไป แล้วจิตของคนอื่นก็รู้ไปหมด เวลารู้เห็นไหม นี่จุตูปปาตญาณก็รู้ไปหมด มันก็ไม่ใช่ อดีต อนาคต ย้อนกลับมาเป็นปัจจุบัน **พอย้อนกลับมาปัจจุบันมาระหว่างจิตของตน อาสวักขยญาณทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ธรรมเกิด**

โลกกับธรรมๆ ก่อนหน้านั้นมีแต่เรื่องโลกๆ ทั้งนั้น ไม่มีธรรม ธรรมยังไม่เกิด

เวลามาเกิด มาเกิดจากในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า **“เราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา”** เวลาเจาะฟองอวิชชาออกมาเสวยวิมุตติสุขๆ เวลามันทุกข์ยากมาขนาดไหน มันรู้ว่าโลกเป็นอย่างไร ความทุกข์ความบีบคั้นของกิเลสมันเป็นอย่างไร เวลามาเป็นความจริง ความจริงมันเป็นอย่างใด

พอความจริงเป็นอย่างไร ทอดธุระ “จะสอนใครได้หนอ จะสอนใครได้หนอ” แต่สุดท้ายก็เล็งญาณ อุทกดาบส อาฬารดาบสก็เพิ่งตายไป แล้วมาเอาปัญจวัคคีย์ๆ

แล้วเวลาไปหาปัญจวัคคีย์ โลก โลกก็ต้องบอกว่าต้องเข้มแข็งต้องอหังการ ต้องความยิ่งใหญ่ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปฉันอาหารของนางสุชาดา จากคนที่ประพฤติปฏิบัติคนที่พรหมจรรย์ กลับเป็นคนที่มักมาก จากคนที่มุมมองของโลกไง

ถ้ามุมมองของโลกนะ แล้วดูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมา นัดกันเลยนะ ไม่มานะ คนโลภมากมาแล้วทรมานตนมาตลอดยังบรรลุไม่ได้ แล้วตอนนี้ไม่มีใครอุปัฏฐากอุปถัมภ์ แต่ก่อนปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ เป็นผู้อุปถัมภ์อยู่ แต่ตอนนี้เราทิ้งมา กลับไปมักมาก อยากอยู่กับโลกเขา ตอนนี้ไม่มีใครอุปัฏฐากก็จะมาหาเราแล้ว นัดกันว่าไม่รับนะ ไม่ต้อนรับ คนที่ไม่เอาไหนไม่ต้องไปยุ่งด้วย แต่เวลามาด้วยสัญชาตญาณ ด้วยความอุปัฏฐากมา ๖ ปี ก็เอาอาสนะปูให้นั่ง ถ้าพอใจก็นั่ง เชิญ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา คนกิเลสตัณหาความทะยานอยากเรื่องโลกๆ ทั้งสิ้น เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมาเวลาสนทนากัน ก่อนที่จิตใจมันจะเปิด มันจะยอมรับฟังสัจจะความจริง สนทนากัน

"เมื่อก่อนเราไม่เคยสอน เราไม่เคยบอกเลยใช่ไหม ตอนอยู่ด้วยกัน ตอนนี้เราจะสอน"

ไม่ฟัง ไม่สน ไม่ฟัง ไม่สน

ถึงสุดท้ายแล้ว "เธอจงเงี่ยหูลงฟัง เคยได้ยินอย่างนี้ไหม เคยได้ยินอย่างนี้ไหม"

ดูสิ เวลาหลวงปู่มั่น เวลาหลวงตาท่านทำของท่าน ท่านถึงที่สุดของท่าน เวลาท่านพูด "เคยได้ยินอย่างนี้ไหมๆ เราเคยพูดอย่างนี้บ้างหรือเปล่า" ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นธรรมมันเป็นสัจจะความจริง ถ้าธรรมมันเกิด แต่ถ้าธรรมไม่เกิดมันยังไม่มีหรอก

เวลามันเกิด "เธอเคยได้ยินอย่างนี้ไหม อยู่ด้วยกัน ๖ ปี ไม่สอนก็คือไม่สอนเลย เพราะไม่รู้จะเอาอะไรไปสอน แต่ตอนนี้เราจะสอน จงเงี่ยหูลงฟัง"

วันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้มา ๔๙ วัน ตั้งแต่เสวยวิมุตติสุขมา พอมาถึงแล้วแสดงธัมมจักฯ วันนี้วันอาสาฬหบูชา วันประกาศสัจธรรม ประกาศเห็นไหม ประกาศสัจธรรมว่าสิ่งที่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่โลกเขามีกันอยู่นี่ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ มัชฌิมาปฏิปทามันก็เลยเป็นสิ่งมีคุณค่า

ในพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา เวลากิเลสเราเอามาใช้ไง ถ้าพอใจกูก็มัชฌิมาปฏิปทา ถ้าไม่พอใจกูก็ไม่ใช่ ถ้าพอใจกูใช่หมดเลย กิเลสมันก็สวมเขาสวมรอยอีกชั้นหนึ่ง พอสวมรอยขึ้นมามันก็เป็นเรื่องโลกต่อไป แล้วเรื่องโลกต่อไปเพราะมันเป็นโลกจากใจดวงนั้นไง

แต่เวลาเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะเป็นสัจธรรมเป็นความจริง เวลาเป็นสัจธรรมเป็นความจริง เวลาแสดงธัมมจักฯ แสดงธัมมจักฯ เห็นไหม ผู้ที่มีอำนาจวาสนาบารมี มีอำนาจวาสนาบารมี พระปัญจวัคคีย์ ๕ คน แต่เวลามีดวงตาเห็นธรรมองค์เดียว พระอัญญาโกณฑัญญะ อีก ๔ ไม่เห็นไม่เหมือนกัน

นี่ไง ถ้ามันเป็นความจริงๆ อย่างนี้ มันไม่ใช่สูตรสำเร็จ มันไม่ใช่ว่าทุกคนจะเหมือนกัน ทุกคนจะเข้าใจได้ ไม่ใช่ มันอยู่ที่วาสนาของคน อยู่ที่สติปัญญาของคน อยู่ที่การกระทำของคน ถ้ามันเป็นจริงๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม คำว่า "มีดวงตาเห็นธรรม" เทศนาว่าการจนปัญจวัคคีย์ทั้งหมดเป็นพระโสดาบันทั้งหมด แสดงอนัตตลักขณสูตรเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด แล้วไปได้ยสะ เป็นพระอรหันต์ทั้งกับบริวาร

พระอรหันต์เริ่มต้น ๖๐ องค์ รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น ๖๑ องค์ "เธอจงไปอย่าซ้อนทางกัน โลกนี้เขาเร่าร้อนนัก โลกนี้เขาเร่าร้อนนัก" เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ

บ่วงที่เป็นทิพย์ เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันจะไปเกิดเป็นพรหม เป็นความยิ่งใหญ่ บ่วงที่เป็นทิพย์ ไร้สาระ นี่พูดถึงว่าถ้ามันเป็นธรรมไง

สิ่งที่เป็นโลกหรือเป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมขึ้นมานะ สัจธรรมนะ เวลาแสดงธรรมๆ วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เราเป็นชาวพุทธ เรามีสติปัญญา สติปัญญาขึ้นมา เราจะหาอัตตสมบัติในใจของตน สมบัติทางโลกเราก็มีอยู่แล้ว ใครแสวงหาได้มากน้อยแค่ไหน มันก็เป็นสมบัติของเรา

สมบัติของเราเห็นไหม สมบัติเรื่องโลกๆ เราไม่พลัดพรากจากเขา เขาก็พลัดพรากจากเรา ยศถาบรรดาศักดิ์ เดี๋ยวเขาก็เกษียณ เดี๋ยวเขาก็เปลี่ยนแปลงของเขาไปตลอด

แต่อัตตสมบัติในใจของตน เวลาสุข เวลาทุกข์ มันสุขมันทุกข์ในหัวใจของตน เวลามันสุขมันทุกข์ในใจของตน ทุกคนก็แสวงหา เวลาแสวงหาก็แสวงหาครูบาอาจารย์ไง ถ้าครูบาอาจารย์สั่งสอน อบรมสั่งสอนไป มันอยู่ที่ว่าครูอาจารย์เป็นธรรมหรือเป็นโลก

ถ้าครูบาอาจารย์เป็นธรรมนะ สิ่งที่เป็นธรรมๆ เห็นไหม หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านค้นคว้าของท่าน ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านเปรียบเทียบ

นี่ไง เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เวลาปริยัติให้มีการศึกษาๆ ศึกษา ศึกษา

มาทำไม ศึกษาเพื่อมาประพฤติปฏิบัติ เวลาศึกษาเป็นปริยัติ ปริยัติแล้วมีเวลาปฏิบัติขึ้นมา ปฏิบัติขึ้นมาเพื่อเป็นปฏิเวธ ถ้าเป็นความจริง ถ้าจิตใจที่เป็นธรรมมันเปิดกว้าง มันยอมรับความจริง

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน เวลาเอาความจริงท่านก็ค้นคว้าในใจของท่าน ค้นคว้าในใจของท่าน สิ่งนี้มันเป็นจริตเป็นนิสัยของแต่ละบุคคล แต่เวลาแต่ละบุคคลแล้วมันก็ต้องเปรียบเทียบขึ้นมาจากธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีเจ้าคุณอุบาลีฯ เวลาท่านมีสมเด็จมหาวีรวงศ์ (พิมพ์) เวลาลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่น มหาเขียน ๙ ประโยค มหาปิ่น ๕ ประโยค ๗ ประโยค ทั้งนั้น นี่ไง ปริยัติ ปริยัติ ปฏิบัติ เวลาปฏิบัติๆ หลวงปู่มั่นท่านปฏิบัติของท่าน ท่านเอาจริงเอาจังของท่าน เวลาท่านปฏิบัติของท่าน ถ้าใจเป็นธรรมมันเปิดกว้างไง ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

ถ้าปริยัติคือธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปฏิบัติก็คือเรานี่แหละ แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราบอก เราก็ไม่มีความรู้ ปฏิบัติไปแล้วมันจะผิดพลาด มันจะไม่ให้ถูกช่องทาง อันนั้นก็เป็นความวิตกกังวลของกิเลส

นี่ไง ถ้าจิตใจมันเป็นธรรม จิตใจมันเป็นธรรมนะ จิตใจเป็นธรรม กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อการประพฤติปฏิบัติ เวลาเชื่อครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าครูบาอาจารย์เราปฏิบัติมา ศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นความจริงของท่าน แล้วท่านเป็นคนชี้นำเรา

เราทำไปได้ ถ้าจิตใจเป็นธรรม

ถ้าจิตใจที่เป็นกิเลสล่ะ มันปิดกั้นตัวหัวใจของมัน เวลามันปิดกั้นหัวใจของมันนะ เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาไก่ ไก่นะ เวลามันเอาหัวไปซุกในใบไม้ มันซุกของมันนะ แล้วมันคิดว่านายพรานจะไม่เห็นเรา นักล่าจะไม่เห็นเรานะ ไก่มันเอาหัวไปซุกอยู่ในใบไม้

นี่หัวใจซุกขยะ ใจที่มันเป็นโลก หัวใจมันซุก หัวใจมันเป็นกิเลส มันเอาหัวใจมันไปซุกขยะ เวลามันซุกขยะแล้วมันบอกว่าไม่มีใครรู้เหมือนมัน มันยิ่งใหญ่ มันรู้ไปหมด ปริยัติ ปริยัติคนอื่นเขาแปลผิดหมด แล้วปฏิบัติ ปฏิบัติมันยิ่งหลงใหลไปใหญ่เลย ถ้าปฏิบัติต้องปฏิบัติต้องเป็นเหมือนเรา

ถ้าเหมือนเรา เราปฏิบัติของเราเห็นไหม เวลามันเอาหัวไปซุกขยะ หัวใจมันไปซุกขยะแล้วมันก็ถือตัวถือตนว่ามันยิ่งใหญ่ มันรู้จริงตามความจริงของมัน ถ้าหัวใจมันเป็นกิเลส หัวใจเป็นกิเลสมันเป็นธรรมขึ้นมาไม่ได้ เพราะมันเป็นกิเลสในตัวของมันอยู่แล้ว ถ้าเป็นกิเลสในตัวของมันอยู่แล้ว เวลาปฏิบัติไปมันจะเป็นธรรมขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้าจิตใจที่เป็นธรรมสิ จิตใจที่เป็นธรรมหมายความว่ามีจริตนิสัยที่ได้สร้างสมบุญญาธิการมา ถ้าทำสิ่งใดแล้วมันเป็นสัมมาทิฏฐิ มีความเห็นถูกต้องดีงาม สัมมาทิฏฐิมันมีความเห็นชอบ แล้วมันมีการตรวจสอบค้นคว้า มันเปิดกว้างยอมรับเหตุและผล

ปริยัติเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาปฏิบัติขึ้นมาถ้ามันจะเป็นความจริง มันเป็นความจริงในใจของเรา ถ้าเป็นความจริงในใจของเรานะ มันเป็นจริงขึ้นมานะ

ถ้ามันไม่เป็นจริงขึ้นมาทุกคนก็ขวนขวายๆ เวลาขวนขวายขึ้นมา ในพระกรรมฐาน เวลาพระกรรมฐานเวลาเขาจะปฏิบัติของเขา เวลาปฏิบัติแล้วมีเหตุใดขัดข้องขึ้นมาจะเทียบไปในพระไตรปิฎก จะค้นคว้าในพระไตรปิฎก นั้นกรณีหนึ่ง

แต่เวลาถ้ามันเอาสะดวกขึ้นมา เรามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านจะบอกเคล็ดบอกวิธีการในการกระทำให้เท่าทันกิเลสกับเราได้ ถ้าเท่าทันกับเราได้ เรามีการกระทำแบบนั้น นี่ไง ถ้าใจมันเป็นธรรม ใจมันเป็นธรรม

ถ้าใจมันเป็นโลกล่ะ ใจเป็นโลกแล้วมันตีโพยตีพาย แล้วไม่ยอมรับใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ยอมรับสิ่งใดว่าเป็นความจริงเลย แล้วไม่ยอมรับความจริง แล้วเอาหัวใจไปซุกขยะ ไปซุกในกิเลสของตน ว่าความเห็นของตนเป็นความถูกต้องดีงาม

ถ้าความเห็นของตนถูกต้องดีงาม แล้วของคนอื่นผิดเพี้ยนไปหมด มันเป็นความจริงไปไม่ได้ ความจริงเป็นไปไม่ได้เพราะอะไร ความจริงมันเป็นไปไม่ได้เพราะเขาเปิดกว้าง แต่ของเขาเขาปิดกั้นของเขา แล้วเขาปิดกั้นของเขา เขาบอกของเขาเป็นธรรมนะ แล้วเขาบอก เขาว่าเขาเป็นธรรม คนอื่นเป็นโลก เป็นธรรมเพราะอะไร เพราะเอาหัวไปซุกอยู่ในขยะไง เอาหัวไปซุกใบไม้ แล้วว่าคนมองไม่เห็น

ครูบาอาจารย์ของเราจิตใจที่เป็นธรรมเห็นแล้วสังเวช มันไม่ใช่เกิดเฉพาะโลกนี้หรอก จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่เรามองไม่เห็นอีกมากมายมหาศาล แล้วสิ่งที่มองไม่เห็นอีกมากมายมหาศาลก็ว่าสิ่งนั้นไม่ใช่ สิ่งนั้นไม่มี เพราะอะไร

เพราะเขาเอาหัวไปซุกไว้ในขยะ มันจะไปเห็นได้อย่างไร มันจะไปมีอะไร มันก็มีแต่ทิฏฐิมานะในใจของตน แล้วมันมีแต่กิเลส มีแต่ทิฏฐิมานะในใจของตน แล้วไม่ยอมรับความจริง ไม่ยอมรับความจริงเพราะอะไร เพราะตัวเองเอาหัวไปซุกไว้ ไปซุกไว้แล้วเกิดทิฏฐิมานะว่าอันนั้นเป็นความจริง มันเข้ากับสัจจะความจริงเป็นไปไม่ได้

แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ ปริยัติเราก็ศึกษาของเรามา เวลาศึกษามา เวลาศึกษาเขาทรงจำธรรมวินัยไว้ ทรงจำธรรมวินัยไว้เป็นโลก แล้วถ้าเป็นโลกแล้วเวลาไปประพฤติปฏิบัติเขาให้วางไว้

เวลาหลวงปู่มั่นเห็นไหม ท่านค้นคว้า ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมาก่อน นั่นท่านต่อสู้ของท่าน ท่านเคยเห็นกิเลสของท่าน เวลาการที่เห็นกิเลสของท่านขึ้นมา เวลาท่าน **“จิตนี้แก้ยาก จิตนี้แก้ยาก”** เวลาท่านจะแก้ไขของท่าน ทุกคนมีทิฏฐิมานะในหัวใจของตน ทุกคนมีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ถ้าทุกคนมีกิเลสตัณหาความทะยานอยากขึ้นมา สิ่งใดก็แล้วแต่ นี่สมุทัยกิเลสมันเจือปนมาตลอด

คำว่า “เจือปนมาตลอด” แม้แต่การศึกษา ศึกษาปริยัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ศึกษาด้วยมุมมองทิฏฐิมานะ

ของตนเหมือนกัน เพราะอะไร

เพราะมีคนศึกษามาแล้วเขาชอบตามจริตของเขา เวลาตามจริตของเขา เขาชอบแนวทางไหน เวลาปฏิบัติขึ้นมามันจะเป็นความจริงหรือไม่ ถ้ามันบวกกับกิเลสตัณหาความทะยานอยากของตน เวลาปฏิบัติไปมันเตะ มันถีบ หลวงปู่มั่นว่าอย่างนั้น เวลาหลวงตาท่านไปหาหลวงปู่มั่นไง

"มหา มหาเรียนมาจนถึงเป็นมหามาใช่ไหม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทิดใส่ศีรษะไว้"

ยกย่องบูชา เราไม่ได้ไปติเตียน ไม่ได้ไปกินแหนงแคลงใจ แต่กิเลสของเราต่างหาก แต่พอกิเลสของเราๆ มุมมองทัศนคติของเรามันใช้ไม่ได้ แล้วเวลาไปบังเงา กิเลสบังเงามันก็เอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเป็นสมบัติของตน แล้วถ้ามันเอาหัวไปซุกกิเลสอีกชั้นหนึ่ง กิเลสบังเงาไปหมดเลย

นี่หน้าฉาก หน้าฉาก โอ้โฮ! มีคุณธรรม หลังฉากนั้นมันปลิ้นปล้อน มันมีหน้าฉาก หลังฉาก เพราะมันไม่ได้รื้อค้นไง ไม่ได้ความจริง ก็เป็นเรื่องโลกไง เรื่องโลกก็วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์เป็นทฤษฎี แล้วทฤษฎีอะไรก็ได้ อธิบายอะไรก็ได้ แต่ไม่เคยได้ทดสอบให้มันเป็นจริงขึ้นมาได้สักหนหนึ่ง แล้วไม่มีอยู่จริง ไม่มีอยู่จริงเพราะมันปฏิบัติไม่ได้จริงไง

แต่ถ้าปฏิบัติได้จริง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทิดใส่ศีรษะไว้ ที่ศึกษามาเก็บไว้ในสมองแล้วล็อกกุญแจ

มันไว้ อย่าให้มันออกมา ถ้ามันออกมาแล้วมันจะเตะ มันจะถีบ มันจะสร้างภาพเพราะอะไร เพราะสมุทัย เพราะตัณหาความทะยานอยากนี่ร้ายกาจมาก กิเลสของเราต่างหากร้ายกาจนัก กิเลสของเราต่างหาก

แล้วถ้ากิเลสของเราต่างหาก แต่ด้วยอำนาจวาสนา ถ้าคนที่ใจเป็นธรรม **ใจเป็นธรรมมันเป็นสุภาพบุรุษ มันยอมรับเหตุและผล** เพราะเรามาหาเหตุผล เราไม่ได้มาเอากิเลสซุกใต้พรมแล้วเราก็ปลื้มใจดีใจ มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้นะ

การเลี้ยงไข้ไว้ คนเจ็บไข้ได้ป่วยแล้วไปหาหมอ หมอเลี้ยงไข้นั้นไว้ แล้วถึงเวลาถ้ามันปะทุขึ้นมา คนไข้คนนั้นยิ่งทุกข์ยิ่งยากมากขึ้นไปใหญ่ แต่ถ้าเป็นหมอที่เขาเป็นสุภาพบุรุษเขาตั้งแต่ป้องกันเลย ในปัจจุบันนี้ป้องกันดีกว่าการรักษา ถ้ามันไม่เลี้ยงไข้ของมันไว้

ถ้ามีครูบาอาจารย์ นี่ไง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใส่สมองลิ้นชักไว้ แล้วปฏิบัติไป ปฏิบัติของเราไป ถ้ามันเป็นความจริงหลวงปู่มั่นยืนยัน แล้วหลวงตาท่านก็ประพฤติปฏิบัติอย่างนี้ แล้วท่านก็ยืนยันว่าถูกต้องๆ

หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดเอง ถูกต้องแบบที่หลวงปู่มั่นพูดทุกคำๆ ถูกต้องเพราะอะไร เพราะท่านเป็นมหา ท่านเรียนปริยัติมา เวลาท่านปฏิบัติขึ้นไป สิ่งใดก็แล้วแต่ หลวงปู่มั่นเป็นคนชี้นำ เป็นคนเป่ากระหม่อมท่านมา

แล้วถ้าไม่มีหลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อม ดูสิ หลวงปู่มั่นนิพพานไปก่อน เวลาท่านยังพิจารณาอสุภะอยู่นะ ท่านบอก ถ้าหลวงปู่มั่นอยู่ ท่านจะไม่ทุกข์ยากมากขนาดนี้

แต่มันก็เป็นกรรมของสัตว์ ใครสร้างอำนาจวาสนาบารมีมาขนาดไหน นี่พูดถึงว่าถ้าเป็นธรรม

ถ้าเป็นธรรมมันไม่เอาหัวใจไปซุกขยะ แล้วก็ตีโพยตีพายว่าของตัวเป็นความจริงๆ มันมีอะไรเป็นชิ้นเป็นอันขึ้นมาเป็นความจริงบ้างล่ะ ไม่เห็นมีอะไรเป็นชิ้นเป็นอันขึ้นมาเลย แล้วบอกอันนั้นเป็นโลก อันนี้เป็นธรรม เขายังไม่รู้จักโลกจักธรรมเลยนะ

ถ้ามันเป็นธรรมเป็นธรรมตรงไหน เป็นธรรมอย่างไร ธรรมะมันอยู่ที่กระดาษหรือ ธรรมะมันอยู่ที่ปากกาใช่ไหม เขาเอาปากกาไปเขียนหนังสือนะ เรียนกันอยู่อย่างนั้น แล้วบอกนี่การปฏิบัติปฏิบัตินี้ปฏิบัติถูกต้องดีงาม

เวลาพูดถึงกิเลสบอกว่า **“กิเลสเป็นนามธรรม มันจะไปเห็นกิเลสได้อย่างไร”** แต่บอกตัวเองสิ้นกิเลสนะ เวลาบอกว่าตัวเองสิ้นกิเลส แต่ไม่รู้จักกิเลสเป็นอย่างไร

เวลาครูบาอาจารย์ของเราพูด **“ไม่เห็นกิเลส แก้กิเลสไม่ได้ แล้วถ้าเห็นกิเลส กิเลสเป็นอย่างไร”** เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านไปหาหลวงปู่แหวน นี่ไง คนที่เป็นธรรมๆ

แล้วก็บอกอย่างนี้ไม่ใช่หมดเลย ผิดหมด ถ้าถูกต้องทำอย่างเขา เอาหัวไปซุกขยะไว้ หัวใจซุกขยะไว้แล้วไม่รับรู้สิ่งใดทั้งสิ้น

ถ้าไม่รับรู้สิ่งใดทั้งสิ้น เวลามันเป็นความเห็นของเขา มันก็เป็นเรื่องจินตนาการทั้งสิ้น เป็นเรื่องจินตนาการ จินตนาการไปกับกระแสโลก แล้วมันจะเอาความจริงมาจากไหน

ถ้ามันเป็นสังคมโลก มันจะเป็นโลก อย่างเช่น วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พอวันสำคัญทางพระพุทธศาสนานะ ตอนนี้แห่เทียนพรรษา นี่ประเพณีแห่เทียนพรรษากันต่างๆ อย่างนี้เป็นโลกไหม เป็นโลก นี่ก็เป็นโลก นี่วัฒนธรรมเป็นโลก แต่มันดีหรือมันชั่วล่ะ มันดีหรือมันชั่ว

แล้วการกระทำของเขา เวลาเขากระทำของเขา เขาบอกอย่างที่เขาทำกันอยู่นี่การดำรงชีพต่างๆ ของเขา เขาบอกว่าเขาเป็นธรรม เพราะเขาถือศีลบริสุทธิ์ เขาถือศีลเข้มข้น ไอ้พวกนั้นนะไอ้พวกที่ยังอยู่กับสังคมนั้นไม่มีศีล

ศีลมันอยู่ที่ไหน ศีลมันอยู่ที่โฆษณาใช่ไหม ศีลมันอยู่ที่การพูดออกมาจากปากใช่ไหม ศีลมันอยู่ที่ใจ ถ้าศีลของมันนะ สิ่งที่เป็นโลก วัฒนธรรมประเพณีเป็นโลก แต่สิ่งที่เป็นโลกเพราะเราเกิดมาจากโลก ถ้าเราไม่รู้จักโลก เราเกิดมาจากใคร

เราเกิดจากพ่อจากแม่ พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก แล้วเวลาออกบวช พ่อแม่ไม่อยากให้บวชด้วย เวลามาบวชขึ้นมานี่ บวชขึ้นมาเพื่อจะค้นคว้าของตน มาบวช บวชจากใคร บวชมาจากอุปัชฌาย์อาจารย์ เวลาบวชจากครูบา-อาจารย์ขึ้นมาเป็นโลกหรือเป็นธรรม โลกทั้งนั้นนะ อุปัชฌาย์ก็ต้องไปสอบไปแต่งตั้งมา เวลาไปบวชที่โบสถ์ สงฆ์ ๑๐ รูป ขึ้นไป

ต้องอยู่ในวิสุงคามฯ เวลาญัตติจตุตถกรรมเข้ามาเป็นพระขึ้นมา โลกทั้งนั้น นี่ก็โลก มันก็เป็นเรื่องโลกไง

แล้วบอก “ไอ้นั่นเป็นโลก เป็นโลกียะ ไอ้เราเป็นโลกุตตระ โลกุตตระเพราะอะไร เพราะเข้มข้น เรามีศีลมีธรรม ไอ้พวกนั้นไม่มีศีลมีธรรม”

ศีลธรรมเขาวัดกันที่ไหน ศีลธรรมเขาวัดกันที่โฆษณาชวนเชื่อหรือ ถ้ามันเป็นโลก คำว่า “เป็นโลก” มันเป็นโลกอยู่แล้ว เหรียญมันมี ๒ ด้านทั้งสิ้น

ถ้ามันเป็นธรรม มันเอาธรรมมาจากไหน

เวลาธรรม ถ้าทำความสงบของใจเข้ามาได้ ใจสงบไหม รู้จักความสงบของใจหรือไม่ เขาบอกไม่ต้องทำ เพราะการไปทำอย่างนั้นมันถึงเป็นมิจฉาทิฏฐิ เขาว่าอย่างนั้นนะ เขาว่าการประพฤติปฏิบัติในสงฆ์ไทยเป็นมิจฉาทิฏฐิทั้งหมด ถ้าสัมมาทิฏฐินี่ต้องทำแบบเขา ทำแบบเขาคือการดำรงชีพไง แล้วดำรงชีพเห็นไหม ถ้าเป็นพวกฉันเป็นโลกุตตระ ถ้าเป็นคนในสังคมเป็นโลกียะ

โลกุตตระกับโลกียะไม่มีใครสามารถบัญญัติได้ โลกียะหรือโลกุตตระมันเกิดจากจิตของบุคคลคนนั้น บุคคลคนนั้นหลงใหลได้ปลื้มว่าตัวเองเป็นโลกุตตระ แต่มันเป็นโลกียะ เพราะกิเลสมันปิดหูปิดตา เพราะเอาหัวใจไปซุกขยะ เอาหัวใจไปซุกกิเลสไว้ แล้วก็ว่าตัวเองเป็นโลกุตตระ โลกุตตระโดยที่ว่ากิเลสมันไม่เห็นเราใช่ไหม

เอาหัวซุกไว้ ไม่มีใครเห็นเรา เราเคลิบเคลิ้มอยู่กับเราคนเดียว อย่างนี้ๆ อย่างนี้หรือเป็นโลกุตตระ นี่เอาไม้ตีก็ตาย เพราะตัวเองไม่เห็น ตัวเองไม่รู้ แต่เอาหัวซุกกิเลสไว้ เอาหัวไปซุกใบไม้ไว้ แล้วก็ว่าไม่มีใครเห็นเรา มันเป็นการทำให้ตัวเองห่างไกลจากความเป็นจริง ห่างไกลจากวิทยาศาสตร์ ห่างไกลกับสัจธรรม

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรานะ เราเกิดมากับโลก มันโดยข้อเท็จจริง โดยข้อเท็จจริงเวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการไง บอกว่าเรานั่งสมาธิก็ไม่ได้ ทำสิ่งใดก็ไม่ได้ แล้วเวลาอยู่ในท้อง ๙ เดือน ทำไมอยู่ได้ การอยู่ในท้อง ๙ เดือน มันเป็นภาวะจำยอม เพราะว่ามันเป็นการจุติ การเกิดจากน้ำครำ จากน้ำมันข้น น้ำมันใส จากมีแขนมีขา จากมีหูมีตา จากเป็นตัวเป็นตนออกมา จิตตั้งแต่ปฏิสนธิจิต นี่คือผลของการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

ถ้าวัฏฏะมันเป็นข้อเท็จจริง วัฏฏะมันเป็นความจริง จริงตามสมมุติของมัน มันเป็นความจริงของมันอยู่แล้ว เป็นความจริงของมัน แล้วคนที่มันเกิด เกิดตามเวรตามกรรม เกิดในวัฏฏะ มันเป็นเรื่องโลกทั้งนั้น

คนเราเกิดมาจากโลก พอเกิดมาจากโลก เขาว่าโลกนี้ โลกสมมุติๆ สมมุติก็คือสมมุติจริงๆ นี่แหละ มันจริงตามสมมุติ สมมุติมันก็จริงของมัน สมมุติเพราะอะไร เพราะเรามีอายุขัย หนึ่งชีวิตเรามีอายุขัยของเรา มันก็เป็นความจริง จริงตามสมมุติ มันจริงๆ ไม่ใช่สมมุติมันไม่มี สมมุติมันมี แต่ถ้ามันเป็นโลกุตตระ มันสิ่งที่ปัญญามันเกิดมากขึ้นไปกว่านี้ มันเห็นแล้วมันสลดสังเวช

ถ้ามันสลดสังเวช มันก็สลดสังเวชด้วยความเป็นธรรม ไม่ใช่ว่าเราจะปฏิเสธว่ามันไม่มีอยู่จริง แล้วมันไม่มีอยู่จริงแล้วมันเป็นโลกียะ แล้วถ้ามาถือพรหมจรรย์แล้วมันจะเป็นโลกุตตระ อย่างนั้นถ้าเราบวชมา เราก็เป็นโลกุตตระน่ะสิ ก็บวชพระศีล ๒๒๗ เราบวชมา เรามีอุปัชฌาย์ถูกต้องด้วย ก็สมมุติสงฆ์ ก็สงฆ์โดยสมมุติ

ถ้ามันจะเป็นจริงขึ้นมา มันต้องปากกัดตีนถีบ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เอาตายเข้าแลกมาทั้งสิ้น เอาตายเข้าแลก อู้ฮู! เป็นอัตตกิลมถานุโยค โอ! ต้องทำขนาดนั้นเชียวหรือ หลงผิด หลงผิด ต้องมาทำแบบเขา มาทำแบบเขาคืออยู่ด้วยกันเข้มข้น อยู่ด้วยความเห็นของตน

คนเราไม่ได้จะสิ้นกิเลสเพราะการอยู่การกิน การอยู่การกินมันเป็นเรื่องธาตุขันธ์

ถ้าคำว่า "เป็นเรื่องธาตุขันธ์" มันเป็นเรื่องจริตนิสัยคนเกิดในชุมชนใด ดูสิ ถ้าเป็นชาวยุโรปเขาก็มีอาหารอย่างหนึ่ง ในเอเชียก็มีอาหารอย่างหนึ่ง ในภูมิภาคก็มีอาหารอย่างหนึ่ง คนชอบอาหารก็ชอบอาหารตั้งแต่ประสบการณ์ตั้งแต่เด็ก เด็กแค่มันได้รับสิ่งใดมามันก็ชอบอาหารสิ่งนั้น ถ้ามันได้อาหารตามที่มันชอบใจ นั่นมันก็พอใจมัน แล้วคนมันจะเป็นโลกุตตระด้วยการอยู่การกิน มันเอามาจากไหน สัตว์มันก็กินเหมือนเรา มันไม่ใช่การอยู่การกิน

สัตว์ที่เป็นหัวหน้าฝูง พระโพธิสัตว์ที่เกิดเป็นสัตว์ๆ ท่านเป็นหัวหน้าสัตว์

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดเป็นคน ถ้าคนถ้าโลกทางวิทยาศาสตร์ เขามีการศึกษาของเขา เขาค้นคว้าของเขา คาร์บอน เนื้อสัตว์ สิ่งที่สัตว์กว่ามันจะเติบโตขึ้นมาได้ มันกินหญ้า มันกินสัตว์ มันกินพืชมาก แล้วกว่ามันจะเป็นเนื้อสัตว์ มันต้องปล่อยคาร์บอนมาก เขายังคิดเลยว่าเขาอยากกินพืชกินผักเพื่อไม่ให้โลกนี้มีคาร์บอน นี่ความคิดของปุถุชน ไม่ใช่ความคิดของพระอริยเจ้า เพราะเขาเป็นชาวตะวันตก เขาไม่สนใจในพระพุทธศาสนา

คนเราไม่ได้วิเศษเพราะการอยู่การกิน เศรษฐีก็ต้องตาย ยาจกเข็ญใจก็ตาย คนกินด้วยช้อนทองคำ ด้วยภาชนะทองคำก็ตาย เวลาตายไปกับความผูกพัน ตายไปกับกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ไม่ได้ตายโดยชำระล้างเลย ไม่มีสิ่งใดเป็นชิ้นเป็นอันเลย เขาบอกโลกุตตระ ไอ้พวกนั้นเป็นโลกียะ แล้วบากบั่น มันไม่ได้อยู่กับการอยู่การกิน

สิ่งที่เวลาเราบวชมาแล้วปฏิสังขาโยนิโสฯ เวลาเราประพฤติปฏิบัตินะ เรายังอดนอนผ่อนอาหาร ไม่ต้องว่ากินอย่างไรเลย ไม่กินด้วย ไม่กินทำไม ไม่กินเพื่อจะค้นคว้าหากิเลสไง

แต่เขาบอกไม่ได้ ทำสิ่งใดแล้วกิเลสรู้เท่าก็จบ รู้เท่าด้วยอะไร รู้เท่าด้วยปากกา รู้เท่าด้วยสมุด รู้เท่า... เรื่องโลกๆ ทั้งนั้น เวลาเขาปฏิบัติเป็นโลก เขาไม่ได้บอกว่าโลก แต่เวลาพวกเราปฏิบัติเป็นโลกหมดเลยนะ เพราะอะไร เพราะศีล ๕ ก็ไม่บริสุทธิ์ ศีล ๘ ก็ไม่มี และยิ่งพระศีล ๒๒๗ นี่ไม่ต้องพูดถึงเลย มีแต่ความโลภ มีแต่ความมานะ อยากดัง อยากใหญ่ เขาว่าไปนู่น เวลาเขาพูด

นี่พูดถึงว่าถ้ามันเอาหัวใจมันไปซุกขยะ มันไม่ยอมรับความจริงใดๆ ทั้งสิ้น ไม่เห็นสิ่งใดว่าเป็นความจริงเลย ความจริงของโลกก็มี ความจริงของธรรมก็มี แล้วถ้าความจริงของธรรมที่มันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นจากหัวใจผู้เป็นธรรม ถ้าหัวใจผู้ที่เป็นธรรมนะ เขาค้นคว้าของเขา เขาประพฤติปฏิบัติของเขา เขาจะค้นคว้าเห็นกิเลสของเขา

เวลาหลวงตาท่านเทศน์ประจำ **"การขุดคุ้ยหากิเลสนี้เป็นงานประเภทหนึ่ง"** เวลาคนทำความสงบของใจเข้ามา คนที่มันมีอำนาจวาสนา ถ้าจิตมันสงบแล้ว สงบมันก็คิดว่านิพพาน นิพพานเพราะอะไร เพราะว่าอำนาจวาสนาเขามีแค่นั้น อำนาจวาสนาถ้ามีแค่นั้น มันก็ยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้ มันไม่มีกำลังที่จะยกขึ้นสู่วิปัสสนา นี่พูดถึงทำสมาธินะ

แต่เขาบอก "สมาธิก็ไม่จำเป็น มรรค ๗ ก็ได้ มรรค ๗ เท่านั้น สมาธิมันทำให้เสียเวลา สมาธิทำให้เยิ่นเย้อ สมาธิทำให้คนหลงใหล สมาธิทำให้คนติด" นี่เขาบอกสมาธิก็ไม่จำเป็น ถ้าของเขาเป็นสมาธิโดยธรรมชาติอยู่แล้ว

ก็มนุษย์ก็มีสมาธิไง ถ้ามนุษย์ขาดสมาธิ มนุษย์ก็เข้าศรีธัญญาไง ถ้าขาดสติ ขาดสมาธิ มนุษย์เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ไม่ได้ มนุษย์สมบูรณ์ได้เพราะมนุษย์มีสติปัญญา เพราะเวลาสมาธิสั้น สมาธิยาว เด็กมันก็เป็นไปได้ ถ้าสมาธิสั้น สมาธิยาว เขาเข้าไปหาทางการแพทย์ ทางการแพทย์เขารักษาได้ นี่ไง สมมุติทั้งนั้น

สิ่งที่ว่าเขาไม่ต้องทำ ไม่ต้องทำใช้ปัญญาไปเลย ปัญญาไปเลยเห็นไหม เอาหัวใจไปซุกขยะ แล้วมันก็สร้างภาพตามแต่ความจินตนาการของตน มันปฏิเสธธรรม ปฏิเสธข้อเท็จจริง

แต่ครูบาอาจารย์ของเราไม่ทำอย่างนั้น แล้วถ้าครูบาอาจารย์ของเราไม่ทำอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์ท่านเกิดมาด้วยบุญกุศลด้วยใจที่เป็นธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษามากน้อยขนาดไหน เวลาศึกษามามากน้อยขนาดไหนแล้วท่านไปประพฤติปฏิบัติมากับเจ้าลัทธิต่างๆ แล้ว แล้วเวลาจะตรัสรู้ก็มาตรัสรู้ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาตรัสรู้ในใจบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณมันเรื่องของหัวใจทั้งสิ้น มันไม่ใช่เรื่องของร่างกายเลย ไม่ใช่เรื่องของโลกๆ เลย

เรื่องของโลกก็เป็นเรื่องของโลกไง ถ้าจิตใจมันเป็นโลก ถ้าเอาหัวใจไปซุกขยะอยู่ มันก็คิดแต่เรื่องโลก มันก็คิดแต่จินตนาการทางโลก แล้วก็เรื่องโลกแล้วยังโลกุตตระ โลกียะมาตลอด ไม่เห็นมันจะโลกุตตระตรงไหนเลย

สิ่งที่เกิดขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นนะ คนเราทุกข์ ทุกข์เพราะความคิด ความคิดมาจากไหน ความคิดเกิดจากภวาสวะ ภวาสวะคือตัวจิต ปฏิสนธิจิต จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส ความรู้สึกนึกคิดนี่เกิดที่จิต เวลาถ้าเป็นขันธ์ เวลาจิตสงบแล้วถ้ามันเห็นขันธ์ ๕ คำว่า "เห็นขันธ์ ๕" จิตเห็นอาการของจิต เพราะอาการของจิตมันจะสมบูรณ์แบบของมันก็ต้องมีรูป มีเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ นี่พูดถึงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แล้วนะ

แต่เขาก็บอกว่า "ไอ้นั่นมันเป็นโลกๆ โลกๆ มันต้องทำแบบเขาต้องถือเคร่ง ต้องเข้มข้นของเขา" เข้มข้นมันส่วนเข้มข้น เข้มข้นถ้ามันเป็นธรรมมันก็ดี แต่เข้มข้นมันเป็นธรรมไปไม่ได้ คำว่า "เป็นไปไม่ได้" เพราะเขาไม่ลงสู่จิต ลงสู่จิตของเขาไม่ได้ เพราะลงสู่จิตของเขาไม่ได้เพราะอะไร เพราะเขาคัดค้าน คัดค้านเพราะอะไร คัดค้านเพราะเขาบอก เขาเคยทำแล้วมันไม่ใช่ มันไม่ใช่

นี่มันก็เป็นที่วาสนาของคน วาสนาของคน อำนาจวาสนาของคนนะ คนที่มีวาสนาเขาจะหาเหตุหาผล อย่างเช่น เช่นหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านลงมากรุงเทพฯ ก็ลงมาหาเจ้าคุณอุบาลีฯ แล้วลูกศิษย์ของท่านแต่ละองค์ สมเด็จมหาวีรวงศ์ (พิมพ์) เป็นสมเด็จเชียวนะ เป็นสมเด็จนะ แล้วพระที่จบ ๙ ประโยค ๑๐ ประโยคทั้งนั้น

กรณีธรรมะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในการศึกษาในปริยัติ แต่ปริยัติคนที่ศึกษาปริยัติมาแล้วยิ่งศึกษามากเท่าไร ศึกษามาเพื่อไว้ให้ประพฤติปฏิบัติ พวกที่ศึกษามาแล้วศึกษาแล้วมือเท้าอ่อนเลย ศึกษามาแล้วไม่รู้จะไปทางไหน เพราะความรู้มากแล้ววางไม่ได้ วางไม่ได้คือทำสมาธิไม่ได้

การทำสมาธิมันต้องชนะใจของตน มันต้องวางสิ่งที่ยั่วเย้ายั่วยุในใจของตนทั้งหมด

คนเราจากเด็กน้อย เราก็อยากให้เด็กมีการศึกษา อยากให้เด็กมีสติปัญญาเพื่อเอาตัวรอด เวลามีสติปัญญาขึ้นมามัน

ไม่ฟังใครแล้ว เวลามันเป็นเด็กน้อย พ่อแม่พูดอย่างไร สอนอย่างไร สังคมชี้แนะนำอย่างไรมันฟัง แต่พอมันมีการศึกษามา มันว่าสังคมเป็นสังคมอุปถัมภ์ ไม่ประเทืองปัญญา ถ้าเรามีการศึกษามาแล้วมันประเทืองปัญญา ยิ่งประเทืองปัญญาขนาดไหน มันยิ่งเกิดทิฏฐิมานะของมัน เวลาเกิดทิฏฐิมานะของมัน มันทำสมาธิได้ยาก เพราะอะไร เพราะมันชนะใจของมันไม่ได้

ตัวกิเลสนั่นล่ะ การศึกษานั่นล่ะ มันไปยั่วยุให้มันเกิดทิฏฐิมานะมากขึ้น พอเกิดทิฏฐิมานะมากขึ้นมันก็หันรีหันขวาง ยิ่งหันรีหันขวางมันยิ่งทำสมาธิไม่ได้ ทำสมาธิก็ไม่ได้ จะใช้ปัญญาเดินหน้าไป มันก็เป็นเรื่องโลกๆ ที่ว่านี่โลกียปัญญา โลกุตตรปัญญามันไปโลกุตตระตรงไหน ไปโลกุตตระตรงลิ้นตรงปาก ไปโลกุตตระตรงความเป็นอยู่นี่ มันจะโลกุตตระตรงไหน

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ “เวลาบวชเป็นพระมาเห็นไหม ผ้าเหลืองก็มีผ้าเหลืองอยู่ทั่วไป ให้โกนหัว โกนหนวด ให้มันจนหนังถลอก จนถึงหัวกะโหลกเลย มันก็เป็นเรื่องร่างกาย” หลวงตาท่านพูดประจำ เรื่องความเป็นอยู่มันเรื่องโลกๆ แต่เราก็เกิดมากับโลกไง เราเกิดมากับโลก เกิดมากับโลกแล้วเราพยายามจะยกขึ้นสู่โลกุตตระ

โลกุตตระคือวิปัสสนา การวิปัสสนาคือรู้แจ้งในใจของตน รู้แจ้งในกิเลสตัณหาความทะยานอยากในใจของตน

แล้วกิเลสตัณหาความทะยานอยากมันเอาหัวมันไปซุกไว้กับขยะ แล้วมันบอกว่าไม่มีใครรู้ใครเห็น มันยิ่งใหญ่ มันเลย

ยังไม่ได้ทำสิ่งใดในหัวใจของมันเลย แล้วมันยังบอกว่า "ไม่ต้องทำสมาธิ เพราะทำสมาธิมันทำให้หลงใหล ให้คล้อยไปกับฌานโลกีย์" นี่เขาว่า

มันมีมิจฉากับมีสัมมา ถ้ามิจฉา มันมิจฉาโดยเริ่มต้น มิจฉาเพราะอะไร เพราะคนที่เกิดมาอวิชชาพาเกิด โดยธรรมชาติ โดยสัจจะโดยข้อเท็จจริง มันเป็นโดยสัจจะโดยข้อเท็จจริงอยู่แล้ว ถ้าไม่มีสัจจะ ไม่มีข้อเท็จจริง จิตเดิมแท้อยู่ไหน จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ กิเลสมันปิดหูปิดตาจนไม่รู้สึกตัว เกิดแล้ว เกิดมาแล้ว อุ๊แว้! อุ๊แว้! พ่อแม่ถึงตั้งชื่อให้ ตายไปก็ตายไปพร้อมกับกำมือของตน มันไม่เท่าทันกับจิตของตน กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันปิดหัวใจ แล้วเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ โดยที่มันไม่มีสิ่งใดเป็นชิ้นเป็นอันในใจของตนเลย แล้วก็เข้าสู่ใจของตนไม่ได้

เวลามาเกิดนะ เกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนาแต่จิตใจเป็นกิเลสตัณหาความทะยานอยากแล้วเอาหัวไปซุกขยะไว้ ถือทิฏฐิมานะของตนว่ายิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่มาจากไหน คำพูดมันผิดทั้งนั้นนะ เข้ากับปริยัติก็ยังไม่ได้เลย เพราะปริยัติยังไม่สอนอย่างนั้น แต่เขาบอกปริยัติมันเป็นการแปลผิดหมดเลย ของฉันต่างหากแปลถูกของฉันต่างหากเป็นผู้ทะลุปรุโปร่ง

แล้วมันโลกุตตระตรงไหนล่ะ คำว่า "ของฉัน ของเขา" ถ้ามีเขามีเราไหม มันเป็นความจริงหรือไม่ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมามันเป็นความจริง ความจริงคือความจริง ธรรมะขององค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีกำมือในเรา อริยสัจมีหนึ่งเดียวเท่านั้น

เวลาในครอบครัวกรรมฐานนะ ดูสิ เวลาเจ้าคุณจูมเอาครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเราเป็นศิษย์สัทธิวิหาริกของท่านทั้งสิ้น เพราะท่านเป็นอุปัชฌาย์ ท่านก็ ๙ ประโยคเหมือนกัน นี่ไง ธรรมไง ไม่เอาหัวไปซุกไว้ในขยะไง เอามาสนทนาธรรมกันไง เอาพระมหาบัวไปคุยกับหลวงตาบัว สิ่งที่ว่ามีชื่อเสียงมีกิตติศัพท์ กิตติคุณ ด้วยกันทั้งสิ้น เขาไม่ปิดไม่กั้น เขาไม่เอาหัวไปซุกไว้กับขยะ แล้วว่ากูแน่ กูยอดเยี่ยม กูเก่งกล้า ไม่ใช่

สัจธรรมคือสัจธรรม แต่สัจธรรมสิ่งที่ได้คุยมันเป็นประโยชน์ไง แต่ถ้าเป็นธรรมในหัวใจแล้วมันต้องไปคุยกับใคร มันต้องประหัตประหารกิเลสต่างหาก แล้วกิเลสตัวเป็นอย่างไร

"กิเลสเป็นนามธรรมนะ จะไปเห็นมันได้อย่างไร"

ถ้ากิเลสเป็นนามธรรม ไม่เห็นกิเลสมันก็จบไง เพราะกิเลสเป็นนามธรรมน่ะสิ มันถึงได้ล่อได้หลอก ได้ปลิ้นได้ปล้อน ได้หลอกได้ลวง ได้ยึดครองภวาสวะ ได้ยึดครองหัวใจของสัตว์โลกไง

เพราะหัวใจของสัตว์โลกก็เป็นนามธรรมเหมือนกัน ความรู้สึกนึกคิดเป็นนามธรรม กิเลสมันก็เป็นนามธรรมเหมือนกัน กิเลสเกิดจากจิต ขันธ์ ๕ เกิดจากจิต ความคิดเกิดจากจิต แล้วไม่รู้เห็นกิเลส ไม่รู้จักจิต ไม่รู้จักขันธ์ ไม่รู้จักสิ่งใดเลย รู้แต่กระดาษรู้แต่ปากกากับดินสอเท่านั้น มันห่างไกลจากจิตมาก มันห่างไกลจากหัวใจที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แต่ยังพล่อยๆ อยู่ว่าโลกุตตระโลกุตตระนะ ไอ้พวกนั้นมันเป็นโลกียะนะ ถ้าเป็นพวกฉันเป็นโลกุตตระ

โลกียะหรือโลกุตตระมันอยู่ที่บุญวาสนา คนที่มีบุญวาสนามันจะเฉลียวใจ อย่างเช่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไปอยู่กับใครแล้วฟังแล้วมันรู้ว่าไม่ใช่ ไม่ใช่ ถ้าคนมีวาสนามันฟังแล้วมันรู้ว่าไม่ใช่เพราะอะไร เพราะมันไม่เข้าถึงหัวใจของเรา เราทุกข์เกือบเป็นเกือบตาย เรามาหา มาหาอะไร เรามาหาความสงบระงับ เรามาหาคุณงามความดี เราพยายามจะหาหัวใจของเรา ถ้าเราจะหาหัวใจของเรา เรามันต้องเจอหัวใจของเรา ถ้ามันเจอหัวใจของเรา ทำสมาธิลงไปแล้วไม่เจอหัวใจมันไม่มีประโยชน์ไง

ดูสิ ดูทางโลกเห็นไหม เติ้งเสี่ยวผิง เติ้งเสี่ยวผิงมันบอกแมวขาวหรือแมวดำไม่จำเป็น ขอให้มันจับหนูได้ แมวจะขาวหรือแมวจะดำก็ไม่เป็นไร ขอให้จับหนูได้

นี่ก็เหมือนกันไง แมวจะขาวหรือแมวจะดำจับหนูได้นี่เรื่องโลกๆ สิ่งที่เป็นทฤษฎีของเขาเห็นไหม สิ่งที่เป็นทฤษฎีของเขา ดูสิปฏิวัติวัฒนธรรมทำลายประเทศทั้งประเทศเลย ด้วยการปฏิวัติวัฒนธรรม ด้วยความแย่งชิงอำนาจกัน แล้วก็พยายามว่าคนอื่นเป็นลัทธิแก้ๆ แล้วถึงเวลาแล้วไม่มีจะกิน คนกินเนื้อคน คนทุกข์คนยาก คนไม่มีจะกิน คนไม่มีอาชีพ ไม่มีสิ่งใดๆ เลย

แต่เวลาเติ้งเสี่ยวผิงมันขึ้นมา “แมวขาวหรือแมวดำก็ไม่เป็นไรขอให้จับหนูได้” ทำให้คนมีอาชีพ ทำให้คนมีหน้าที่การงานผลประโยชน์ไง แมวขาวหรือแมวดำไม่จำเป็น ขอให้มันจับหนูได้พอจับหนูได้มันก็เป็นประโยชน์ได้ นี่สิ่งที่ว่านี่เรื่องโลกๆ ทั้งนั้นสิ่งที่คำว่า “จับหนูได้ๆ” มันเป็นประโยชน์กับสังคม เป็นประโยชน์

กับประชาชน เป็นประโยชน์กับหมู่ชน คำว่า "นี่เรื่องโลกๆ นะ"

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ ถ้ามันไม่เห็นกิเลสมันก็จับหนูไม่ได้ มันจับหนูไม่ได้ มันก็ไม่เห็นกิเลสของมันเพราะอะไร เพราะกิเลสเป็นนามธรรมไง แล้วจิตใจไม่เป็นนามธรรมหรือ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่ใช่นามธรรมหรือ ก็ไหนว่าจะปฏิบัติธรรมไง

ถ้าไหนว่าจะปฏิบัติธรรม จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วนี่เอาหัวไปซุกขยะไว้ แล้วบอกว่าสิ้นกิเลส สิ้นกิเลสเอาหัวซุกไว้อย่างนั้น แล้วยังไม่รู้จักนามธรรมอีก ยังไม่รู้จิตเกิดอย่างไรอีก จิตไม่มีหรือไง ไม่มีอะไรมาเกิด คนมีจิตหรือเปล่า คนมีหัวใจไหม คนมีความรู้สึกหรือเปล่า แล้วความรู้สึกมันอยู่ไหน ความรู้สึกมันเล้าโลมกันอยู่นี่ไง

"เราเป็นโลกุตตระเพราะเราเข้มข้น เราถือศีลเคร่ง เราไม่ฉันเนื้อสัตว์ เนื้อสัตว์นี้มันเป็นการฆ่าการทำลาย แล้วคนกินก็ตาย"

คนเกิดตายทั้งนั้น แล้วใครทำลายใคร กิเลสตัณหาความทะยานอยากทำลายคน กิเลสในหัวใจของคนเบียดเบียนและทำลายทำลายตัวเองทั้งสิ้น เอาหัวไปซุกขยะ แล้วก็เที่ยวชี้หน้าคนอื่นผิดชี้หน้าคนอื่นทำลาย แต่ตัวเองทำลายตัวเอง ตัวเองผิดแล้วชักจูงให้คนอื่นผิด บาปกรรมสองชั้นสามชั้น ตัวเองห่างไกลไปอยู่แล้วนี่มันไม่เป็นความจริงไง

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระพูดอยู่มากว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นไหม มันอยู่ในพระไตรปิฎกจริงๆ เวลาพวกคฤหัสถ์เขาจะมาฟังธรรม องค์สมเด็จ-

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ทานอาหารก่อน เพราะอะไร

เพราะเขาหิวกระหายกันมา เพราะหิวกระหายแล้วมันจะฟังธรรมไม่ได้ เวลาเขาได้ทานอาหารแล้ว นี่แสดงธรรมๆ พอแสดงธรรมแล้วเขาจิตใจชื่นบาน เขาได้ธรรมนั้น

เวลามันเป็นครั้งเป็นคราว เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณ จริตนิสัยของเขา ถ้าจริตนิสัยของเขานุ่มนวล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็แสดงธรรมนุ่มนวล จริตนิสัยเขาเข้มข้น แข็งกระด้าง ท่านก็แสดงธรรมที่รุนแรง เวลาท่านแสดงธรรม แสดงธรรมของท่าน นี่เพราะอะไร

เพราะอนาคตังสญาณในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พวกเราเป็นชาวพุทธถึงอยากเกิดร่วมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และอยากให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งสอนเรา แต่เวลาไปเกิดร่วมนี่มันไม่สนใจหรอก ตอนนี้อยากเกิดร่วมเพราะว่าตอนนี้มีศรัทธาไง ตอนนี้เกิดเป็นมนุษย์แล้วศรัทธาในพระพุทธศาสนา มันก็คิดของมันแบบนี้

แต่ขณะที่เกิดร่วมมานี่มันไม่เชื่อ “พระอะไรนะ ไม่เห็นเหาะเหินเดินฟ้าให้ดูเลย อู๊! พระอะไรก็ไม่รู้” มันไม่เชื่อ เวลาคิดอย่างนี้ มันคิดของมันได้ แต่เวลาในปัจจุบันเป็นจริง มันเห็นจริงของมันบ้างหรือไม่ นี่พูดถึงว่าเวลากิเลสมันปลิ้นมันปล้อนในใจของเรานะ แล้วบอกมันไม่รู้ไม่เห็น “กิเลสเป็นนามธรรม จะรู้จะเห็นมันได้อย่างไร”

ถ้ามันไม่รู้ไม่เห็นได้อย่างไร แสดงว่าไม่รู้จักจิตของตนเลย ถ้าไม่รู้จักจิตของตนเลย ก็ไม่รู้จักจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้าไม่รู้จักจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แต่ดันรู้อดีตชาติของตน รู้ว่าตัวเองเคยเป็นอะไรมา เอ้อ! แปลก แต่ถ้าคนอื่น คนอื่นทำผิดหมด เป็นโลกียะไม่ใช่โลกุตตระ เรานี่เป็นโลกุตตระทั้งหมด ถ้าหัวใจมันเป็นกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ถ้าหัวใจมันไม่ใช่เป็นธรรม

แต่เราเกิดมา เราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วกึ่งกลางพระพุทธศาสนา เราเกิดมา เรามีบุญกุศล มีบุญกุศลที่ไหน เรามองไปสิ เวลาสังคมแหลกเหลว พระประพฤติปฏิบัติไม่น่าไว้วางใจ เราจะมีความเชื่อมั่นไหม แล้วมันเป็นเรื่องของปัญหาสังคม ปัญหาของโลก **แล้วมีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมีครูบาอาจารย์ของเราที่ยิ่งใหญ่ขึ้นมา** เขาไม่มีใครสนใจเรื่องการประพฤติปฏิบัติ ไม่มีใครสนใจเรื่องหัวใจของตน มีแต่อยากหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องอยากมีชีวิตที่เลอเลิศ

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นของเรา เวลาท่านประพฤติปฏิบัติ เวลาออกประพฤติปฏิบัติทุกคนทั้งเสียดสี ทั้งเยาะเย้ย ทั้งเหยียดหยาม ทั้งมีการกระทำอะไรทั้งสิ้น ท่านไม่สนใจ นี่ไง ท่านไม่สนใจ ท่านขวนขวายของท่าน ท่านกระทำของท่าน

แล้วเราทำหน้าที่การงานของเราทุกข์ยากไหม หลวงตาท่านพูดนะ **“สิ่งที่ใครว่าทุกข์ว่ายาก ถ้ายังไม่ได้ปฏิบัติ อย่าเพิ่งพูดว่าทุกข์ยากนะ”** เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาต้องเอาชนะใจของตน เวลาชนะใจของตน เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา ดูสิ ดู

พระจักขุบาลนั่งสมาธิจนตาบอด พระโสณะเดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก ฝ่าเท้าแตกก็กลิ้งไป คลานไป เอาทั้งนั้น ถ้าหัวใจคนที่ประพฤติปฏิบัติที่เป็นจริงขึ้นมา มันทำความจริงอย่างนั้น

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านขวนขวายของท่าน ท่านทำของท่าน แล้วท่านไม่เอาหัวไปซุกไว้กับอะไรทั้งสิ้น ท่านเปิดเผย ท่านทำเป็นตัวอย่าง ท่านให้คนตรวจสอบได้ทุกกรณี แล้วคนตรวจสอบ ไม่ใช่คนตรวจสอบที่ไม่มีสติ ไม่มีปัญญา

คนที่ตรวจสอบเห็นไหม เจ้าคุณอุบาลีฯ เป็นปราชญ์ในกรุงเทพฯ เป็นปราชญ์นะ เจ้าคุณอุบาลีฯ แล้วเวลาสนทนาธรรม เพราะอะไร เพราะธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกคนก็มีการศึกษาทั้งสิ้น แล้วทัศนคติมุมมองของคนยิ่งมีการเจรจา มีการประชุม มีการสังคายนา ยิ่งมีเท่าไร มันก็เป็นประโยชน์เท่านั้น

ถ้าเป็นประโยชน์อย่างนั้นขึ้นมา เพราะเราก็ทำของเราไง เวลาทำของเรา ทำของเราในใจของเรา กับสัจธรรมความจริงข้างนอก เวลาหลวงตาท่านไปหาหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นบอกเลยนะ

“นี่มหา มหาเรียนมหามานะ สิ่งที่ศึกษามา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ให้ใส่ลิ้นชักสมองไว้ แล้วล็อกกุญแจมันไว้ เพราะเวลาปฏิบัติมันจะเตะ มันจะถีบ มันจะเป็นความทุกข์ความยาก ความลำบากลำบน กิเลสมันจะฟูขึ้นมา กิเลสมันสร้างภาพ เราพยายามจะฆ่ามัน แล้วยังเลี้ยงมัน”

เป็นมะเร็งแล้วชอบทานเนื้อสัตว์ ทานเนื้อสัตว์ไปเพิ่มอาหารของมะเร็งด้วยไง กิเลสมันก็มีอยู่ในใจเราแล้วนะ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก็มายุมาแหย่มาเฟื่องมาฟูในใจเข้าไปอีก ไหนว่าจะตัดมันไง นี่ไง ถึงว่าเอาใส่สมองลิ้นชักไว้อย่าให้ไปเสริมมะเร็งในหัวใจ หัวใจมันได้รับอาหารมันยิ่งจะเฟื่องฟูแล้วให้ประพฤติปฏิบัติไป มันจะไม่เตะ ไม่ถีบกัน แต่เวลาปฏิบัติไปแล้ว เวลามันถึงที่สุดมันจะเป็นอันเดียวกัน มันเป็นอันเดียวกัน

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีกำมือในเรา แบตลอด แล้วถ้าคนประพฤติปฏิบัติแล้วมันเป็นไปตามความเป็นจริงอย่างนั้น เป็นจริงทั้งปริยัติในธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นจริงในใจของตนเป็นจริงในใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ แล้วพอมันเป็นจริง มันมีองค์ความรู้แล้ว องค์ความรู้คือคุณธรรมในใจ

พระโสดาบันจะต้องมีความสมบูรณ์ความเป็นพระโสดาบันจะเข้าใจเรื่องสถานะของความเป็นโสดาบันชัดเจน ถ้าไม่ชัดเจนมันจะเป็นอกุปปธรรมได้อย่างไร ถ้าไม่ชัดเจนมันจะสมุจเฉทปหานฆ่ากิเลสได้อย่างไร เวลามันฆ่ากิเลสดั่งแขนขาด กิเลสขาดจากใจไปดั่งแขนขาด นี่อยู่ในพระไตรปิฎกหมดล่ะ แล้วอย่างนี้เป็นโลกียะไหม หรือจะเป็นโลกุตตระ โลกุตตระที่ไหน

โลกุตตระกับโลกียะเขาวัดกันที่การอยู่การกิน เขาวัดกันที่พวกมึงพวกกู ถ้าพวกมึงโลกียะ ถ้าพวกมึงพวกต่ำต้อยกินเนื้อสัตว์ศีลก็ไม่สมบูรณ์ แล้วไม่ดำรงชีพเหมือนพวกเรา เราดำรงชีพด้วย

ไม่มีทรัพย์สิน เราดำรงชีพด้วยความเป็นธรรมเป็นโลกุตตระ เป็นโลกุตตระเชียวนะ

ถ้าอย่างนั้นความสัจมันเป็นโลกุตตระไหม ไก่นี่ ๔๕ วันเชือด มันไม่มีสมบัติเลย มันกินข้าวโพดถึงเวลาเชือด มันไม่ใช่การอยู่การกิน แต่ถ้ามันเป็นธรรมๆ ไง นี่พูดถึงว่ามันไม่เป็นธรรม มันเป็นเรื่องโลกๆ แล้วมันเป็นความอ่อนด้อยของผู้นำ อ่อนด้อยของสังคมของเขา แต่เขาก็พยายามดุดันดั้นด้นกันไป นั่นเป็นกรรมของสัตว์ มันเป็นกรรมของสัตว์

แต่ที่เราพูดนี้ เราพูดให้เห็นว่าอะไรเป็นจริง และอะไรไม่เป็นจริง แล้วมันเป็นสิทธิเสรีภาพ มันเป็นสิทธิ์ของคน เพราะเวลาอ้าง อ้างสิทธิความเป็นมนุษย์ ทุกคนถือศาสนาด้วยสิทธิของตน เวลาตีโพยตีพายก็เรียกร้องสิทธิ์หมดเลย สิทธิ์มันเป็นสิทธิ์ แต่กิเลสในใจของตนมันร้ายกาจกว่านั้น มันปลิ้นปล้อนอยู่ในหัวใจนั้น มันร้ายกาจเพราะสิทธิ์อันนั้น

เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาหลวงปู่ขาวท่านจะไปเยี่ยมหลวงปู่มั่น “เอ๊! หลวงปู่มั่นจะรู้หัวใจเราหรือไม่” เวลาท่านไปกราบหลวงปู่มั่น “ใจของตนไม่ดู จะให้คนอื่นดูให้ ใจของตนไม่ดู”

มันเป็นสิทธิ์ แต่เขารู้ เขาทะลวงหัวใจเอ็งนั่นน่ะ เอ็งยังไม่รู้จักเขาทะลวงในหัวใจ แล้วพูดไป อะไร หัวใจอะไร หัวใจก็ไปสูบฉีดเลือดไง นี่หัวใจเดี๋ยวไปบายพาส มันดื้อด้านไปอย่างนั้น เพราะมันเอาหัวไปซุกขยะไว้ ใจไม่เป็นธรรมมันจะเข้าเป็นธรรมไปไม่ได้ แต่ถ้าใจเป็นธรรมมันเป็นธรรมวันยังค่ำคืนยังรุ่ง มันเป็นธรรมตลอด

สิ่งที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเวลาจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนาคือปัญญารู้แจ้งในใจของตน ปัญญารู้แจ้งกิเลสตัณหาความทะยานอยากในใจของตน

หน้าที่ของเรา ใครเกิดมาแล้วมีกิเลสตัณหาความทะยานอยากมากน้อยแค่ไหน พยายามทำความสงบของใจให้มากขึ้น ถ้าทำความสงบของใจมากขึ้น สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน เรามีการมีงานกันทำไง

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เวลาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาทั้งวันทั้งคืน ท่านมีงานของท่าน เวลามีงานของท่าน ท่านจับงานของท่านได้แล้ว ท่านขวนขวายในงานของท่าน นั่นล่ะโลกุตตรธรรม

โลกุตตรธรรมจะเกิดในทางจงกรม

เขาบอก “เดินจงกรมก็ไม่ได้ การเดินจงกรมไม่มี” เขาต้องลืมตาถ่างตากันอยู่อย่างนั้น หน้าที่ของเขาคือสังคมของเขา ในลัทธิศาสนาอื่นนะ พวกที่เขาไปตั้งเป็นอีกสังคมๆ สังคมที่ว่าแตกแยกออกไปจากลัทธิของเขา เขาไปตั้งเป็นชุมชนๆ ของเขาไปตั้งเป็นชุมชนเยอะแยะไปหมด แล้วมีมากคนในสังคมที่ว่าต่อต้านเทคโนโลยี เขาเข้าไปอยู่ในสังคมของเขา เขาก็เป็นสังคม สังคมหนึ่ง

แต่ธรรมะไม่เป็นอย่างนั้น ธรรมะไม่มีฝักไม่มีฝ่าย ธรรมเป็นธรรม ธรรมอยู่กับโลก โลกกับธรรม เราเกิดมากับโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์จากวัฏฏะ ตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหม ลงมาจนถึงมนุษย์ ไปแบ่งฝักแบ่งฝ่ายตรงไหน ไม่มีฝักไม่มีฝ่ายอะไรทั้งสิ้น ถ้ามันเป็นธรรม

แต่เพราะมันไม่เป็นธรรม มันถึงแบ่งฝักแบ่งฝ่าย แล้วแบ่งฝักแบ่งฝ่ายขึ้นมาแล้ว ที่เราฟังแล้วมันขัดหูเพราะว่าพวกเราเป็นโลกุตตระ ก็เหมือนกำแพงวัด ถ้าผ่านกำแพงวัดเป็นพวกฉันเป็นโลกุตตระ ออกไปอยู่นอกกำแพงเป็นโลกียะ แล้วไอ้คนคนนี้มาอยู่กับเราเป็นโลกุตตระ วันไหนถ้าเขาไม่พอใจออกไปเป็นโลกียะ คนเดียวนั่นแหละ คนเก่านั่นแหละ มันเป็นไปอย่างนั้นได้อย่างไร นี่มันเป็นปัญหาสังคมทั้งสิ้น มันไม่เป็นการประพฤติปฏิบัติ

นี่พูดถึงเห็นไหม พูดถึงว่าวันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ถ้าพระพุทธศาสนาเป็นจริง ใจถ้าเป็นธรรม ใจเป็นธรรมมันอยู่ที่วาสนานะ อยู่ที่อำนาจวาสนา แล้วใจเป็นธรรมมันฟังแล้วมันค้นคว้ามันแสวงหา

การฟัง การค้นคว้า การแสวงหา เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากาลามสูตร ในพระพุทธศาสนามีศาสนาเดียวเท่านั้นที่บอกไม่ให้เชื่อ ในลัทธิศาสนาอื่นเขาบังคับเลยล่ะ เขาบังคับ เขาขู่เข็ญ เขาพยายามไล่ต้อนไปเลย

แต่พระพุทธศาสนาเวลามีศรัทธาความเชื่อแล้ว กาลามสูตรให้พิสูจน์จากข้อเท็จจริงในใจของตน นี่พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามีคุณค่าๆ แล้วมีคุณค่าขึ้นมาแล้ว ถ้ามันเป็นความจริงๆ ถ้าความจริงมันเกิดขึ้นจากหัวใจจากความเป็นจริง นี่ไง ถ้าใจมันเป็นธรรมนะ ใจมันเป็นธรรมมันมีคุณค่า

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แล้ววันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เราก็ต้องการคุณค่าคุณธรรมในใจของเรา ถ้ามีคุณธรรม

ในใจของเรา เวลาพระโสดาบัน พระสกิทาคามี พระอนาคามี พระอรหันต์ **พระอรหันต์นะ พลิกฟ้าคว่ำดินทำลายภวาสวะ ทำลายภพ ทำลายชาติเลยล่ะ ถ้าทำลายภพ ทำลายชาติ เป็นคนว่างงาน เป็นวิวัฏฏะ จิตที่ไม่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พ้นไปจากวัฏฏะ** แล้วพ้นไปอย่างไร

เกิดเป็นพรหมอย่างไร เป็นพรหมเป็นอย่างไร เป็นพรหมก็ลงที่กระดาษ ลงที่ตัวอักษร ไม่มีอะไรเลย เป็นพรหมเป็นเทวดา เป็นภพเป็นชาติ เป็นโสดาบันจะเป็นอย่างนั้น สกิทาคามีจะเป็นอย่างนั้น เป็นอะไร

เพราะไม่เห็นกิเลส กิเลสเป็นนามธรรมไม่เคยเห็น ไม่เคยเห็นก็ไม่เคยเห็นจิต ไม่เคยเห็นจิตก็ไม่เคยมีมรรค ไม่มีการกระทำ ไม่มีการกระทำก็เอาหัวไปซุกขยะไว้อย่างนั้น แล้วก็ตีโพยตีพายไป มันไม่มีอยู่จริงไง มันไม่มีอยู่จริงในคุณธรรมในใจในสังคมนั้น

แต่ถ้ามันจะมีอยู่จริง มันจะเป็นปัจจัตตัง เป็นสันทิฏฐิโก แล้วถ้ามันมีอยู่จริง พระโสดาบันเวลาสมุจเฉทปหานดั่งแขนขาด พระสกิทาคามี พระสกิทาคามีเห็นไหม กามราคะ ปฏิฆะ อ่อนลง อ่อนลงอย่างไร อะไรมันอ่อนลง แล้วรู้ได้อย่างไร

แต่เวลาเจ้าคุณจูม ธรรมเจดีย์ เอาครูบาอาจารย์เรา เวลามาสนทนาธรรม หลวงตาท่านไล่เป็นชั้นๆ ไปเลย แต่หลวงปู่บัว เอ้า! ว่ามา หนึ่ง ว่ามา สอง ว่ามา สาม เอ้า! ว่ามาสิ จบแล้วก็นี่นิพพาน อุ้ย! ต๊าย ตาย

เขารู้ได้อย่างไร เขารู้ได้อย่างไรว่ามันถึงหรือไม่ถึง ว่ามันสมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์ เขารู้กันได้อย่างไร นี่ไง ความเป็นธรรมไง ความเป็นธรรมมันมีเหตุมีผล มันมีที่มาที่ไป แล้วคุณธรรมใครรู้ได้แค่ไหนพูดได้แค่นั้น พออุ้ยตาย! เท่านั้น แสดงว่าอีกอันไม่รู้ ไม่รู้เพราะไม่เห็นต้นเหตุ หาเหตุไม่เจอ

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ

ถ้ามันหาเจอ หาเจอแต่กิเลสไง กิเลสมันปกคลุม มันครอบงำไง แล้วก็อ้างโลกียะ โลกุตตระไง แล้วเวลาเป็นจริงขึ้นมา เวลาสังโยชน์ขึ้นมาก็ลงในสมุดอีกล่ะ เขาลงในหนังสือหมดล่ะ เรื่องของใจไม่พูดถึง พูดถึงแต่ทฤษฎีที่เขียนลงไปในสมุด แล้วก็เป็นโวหารพลิกแพลงไป ประกอบไปด้วยพยัญชนะ อักษร แล้วก็พลิกแพลง

เฮ้ย! ไอ้นี่มันเรื่องธรรมะหรือวะ เรื่องธรรมะมันอยู่ในใจนะ นี่ไง ถ้าเป็นเรื่องธรรมะ ก็ไปปริยัติสิ ก็ศึกษาไป ศึกษาก็ไม่เอาอีก มหามกุฏ มหาจุฬาสอนผิดหมด ของฉันถูกอยู่คนเดียว

แต่ของเราไม่เป็นอย่างนั้น หลวงปู่มั่นเป็นคนส่งเจ้าคุณจูม ธรรมเจดีย์ ไปเรียนเอง เจ้าคุณจูม ธรรมเจดีย์ เป็นเณรของหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นถ้าคนไหนมีวาสนาทางไหน ท่านส่งไปทางนั้น หลวงปู่มั่นท่านส่งเจ้าคุณจูม ธรรมเจดีย์ มาศึกษา แล้วเวลาพระที่ไปปฏิบัตินะ ท่านส่งไปศึกษาถ้าควรศึกษา ถ้าควรประพฤติปฏิบัติท่านเอาไว้ให้ประพฤติปฏิบัติ เอาให้เป็นความจริงขึ้นมา

แล้วเวลาเป็นความจริงขึ้นมานะ เวลาหลวงปู่ฝั้นท่านไปประพฤติปฏิบัติกับหลวงปู่มั่นที่เชียงใหม่ อยากจะไปเที่ยว อยากจะไปเที่ยวทุกๆ ที่ เพราะนักปฏิบัติไปเห็นป่าเขาแล้วมันรื่นเริงอาจหาญมาก หลวงปู่มั่นท่านไม่ให้ไป “ไม่ให้ไป ที่ไหนมันจะดีกว่าที่นี่ ที่นี่ดีที่สุด” ท่านรู้ว่ามันควรจะอยู่ที่นี่ เพื่อให้มีหลักเกณฑ์

หลวงปู่ฝั้นท่านก็นั่งของท่าน จนรวมใหญ่ที่นั่น รวมใหญ่ที่เชียงใหม่ พอรวมใหญ่ขึ้นมาคนมีวาสนานะ กำหนดจิตไปดูหลวงปู่มั่น กำหนดไปทีไร หลวงปู่มั่นจ้องอยู่แล้ว กำหนดไปทีไรหลวงปู่มั่นจ้องอยู่แล้ว นี่พูดถึงคนที่มีธรรมกับคนที่มีธรรม ไม่มีความสงสัยกันเด็ดขาด ถ้าเป็นความจริงอย่างนั้นนะ กำหนดจิตไปทีไร หลวงปู่มั่นท่านดูอยู่แล้ว หลวงปู่มั่นท่านดูอยู่แล้ว ท่านรู้ของท่าน

ถ้ามันเป็นความจริง มันเป็นความจริงจากภายใน ถ้ามันเป็นความจริงจากภายใน ภายในกับภายนอก โลกียะกับโลกุตตระแล้วมันเป็นอย่างไรล่ะ

นี่ไง เวลาหลวงปู่ฝั้นท่านไปกราบหลวงปู่มั่นตอนเช้า ท่านยืนที่ประตู ท่านพูดเลย หลวงตาท่านเล่าให้ฟังประจำ เพราะหลวงปู่ฝั้นเล่าให้ท่านฟัง

“เป็นอย่างไร เมื่อคืนไม่นอนทั้งคืนเลยนะ กำหนดจิตดูอยู่นี่”

ควบคุมดูแล นี่เว้ย! โลกุตตระ มึงรู้จักหรือเปล่า โลกุตตระมันอยู่ที่ไหน โลกุตตระมันอยู่ที่ใจ แล้วใจที่ยิ่งใหญ่ ใจที่ได้ฝึกหัดดีแล้ว

แต่หัวใจก่อนที่จะฝึกหัด วันนี้วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เราเอาร่างกายและจิตใจมาค้นคว้า จิตแก้จิต ต้องเอาจิตของเราค้นคว้าหาจิตของเรา **ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาที่ทวนกระแสกลับ ไม่มีพลังงานใดเลยที่ทวนกระแสกลับ พลังงานทางโลกส่งออกหมด** แล้วของเขาก็ส่งออกอยู่ ส่งออกด้วยทิฏฐิมานะ หัวใจซุกกิเลสแล้วพยายามตีโพยตีพายว่าเป็นโลกุตตระ ไม่มีใครเห็นอย่างนั้นเลย

แต่เวลาหลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์ของเราเห็นไหม นี่โลกุตตระเปิดเผย ทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ เวลาท่านพูดกับหลวงปู่ฝั้น "เมื่อคืนเราไม่ได้นอนเลย ดูทั้งคืน"

นี่บุญคุณของครูบาอาจารย์คุ้มครอง การคุ้มครองนะ คนเราอยู่ที่ไหนแล้วแต่ ไม่มีใครคุ้มครองมีแต่คนรังแก มีแต่คนรีดไถ มีแต่คนเย้ยหยัน **แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์คอยคุ้มครองดูแล แล้วเรามีหน้าที่ประพฤติปฏิบัติไป การคุ้มครองดูแลโดยธรรม ครูบาอาจารย์ของเราเป็นธรรมๆ**

แต่พวกเอาหัวซุกขยะ เอาหัวใจที่เป็นกิเลสซุกกิเลส มันก็ต้องตีโพยตีพายของมันไป แล้วไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นประโยชน์ เพราะนี่คือสันดานของเขา สันดานเป็นสันดาน

แต่ครูบาอาจารย์ของเราเป็นธรรม คำว่า "เป็นธรรม" **สพฺเพ สพฺตา** สัตว์ทั้งหลายเป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น เป็นสุข เป็นสุขเถิด

ท่านไม่ยุ่งกับใครเลย ท่านพยายามค้นคว้าใจของท่าน ท่านพยายามฆ่ากิเลสในใจของท่าน ท่านไม่เคยตีโพยตีพายกับใครทั้งสิ้น ใครจะเชื่อไม่เชื่อเป็นเรื่องของเขา แต่ด้วยอำนาจวาสนาของท่านที่ได้สร้างมา ท่านถึงเป็นอาจารย์ใหญ่ของกรรมฐานเอวัง

“นี่ดูสิ สติ มหาสติ

แล้วปัญญาญาณมันเป็นอย่างไร

นี่พิจารณาไป นี่ไก่ป่า สมาธิของไก่ป่าชัดเจน

มีที่มาที่ไป สัจจะ อริยสัจจะ

มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑

มรรคผลมีอยู่จริง”

๒

สมาธิไก่ป่า

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ ฟังธรรมๆ ถ้าเรามีสติมีปัญญา ถ้าแสดงธรรมโดยหัวใจที่เป็นธรรมมันเข้าถึงหัวใจไง แต่ถ้าแสดงธรรมๆ เป็นการเทศน์โดยตำรับตำรา มันก็อ่าน เล่านิทาน เล่านิทานให้ฟังนั่นล่ะ เขาเล่าว่า เขาเล่าว่า

นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกับเขาเล่าว่า เขาเล่าว่ามา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้วด้วย เล่าว่ามาตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม แสดงธรรมๆ มา เวลาแสดงธรรมสิ่งนั้นเป็นธรรมและวินัย เป็นธรรมวินัย ถ้าเราเป็นชาวพุทธ ชาวพุทธต้องมีความศรัทธา มีความเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา เวลาเราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว กิเลสตัณหาความทะยานอยากในใจของเราต่างหากที่มันทำให้เราเรรวน ที่ทำให้เราไม่ได้สัจจะ ไม่ได้ความจริง ถ้าไม่ได้สัจจะ ไม่ได้ความจริง เพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยากเท่านั้น

เวลาหลวงตาท่านพูด "ธรรมะมีคุณค่ามาก" ธรรมะเราแสวงหากัน เรามาประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นสัจธรรมในใจของตน แต่กิเลสของเราที่มันทุกข์มันยาก ที่มันลังเลสงสัย ที่มันผิดมันพลาด ที่มันไม่ได้ความ ที่ทำอะไรไม่ได้เรื่องได้ราว นั่นน่ะ กิเลสเราทั้งนั้น กิเลสตัณหาความทะยานอยากในใจของเราทั้งสิ้น แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติธรรมนะ โฮ! มันปฏิบัติแล้วมันแสนทุกข์แสนยาก ปฏิบัติแล้วมันสุดความสามารถ นั่นเห็นไหม เวลากิเลสมันทอนไปเรื่อยล่ะ

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ นะ ความจริงเป็นความจริงวันยังค่ำ สัจจะเป็นสัจจะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์ที่ ๔ นี่ภัทรกัป พระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้เป็นองค์ที่ ๕ แล้วอนาคตกาลอีก ๑๐ องค์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสัมพุทเธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดั่งเม็ดหินเม็ดทราย แต่เวลาเราศึกษาเป็นทางวิทยาศาสตร์ เวลาภพชาติ เวลาร้อยปี พันปี หมื่นปี แสนปี ล้านปี แล้วคิดดูสิว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นดั่งเม็ดหินเม็ดทรายมันมากมายมหาศาลขนาดไหน

แต่ความมากมายมหาศาลขนาดนั้น ดูสิ เวลาคนเราเห็นไหม เวลาเกิดมาแล้ว เวลาคนที่มีจิตใจที่เป็นคุณงามความดีปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ เห็นคนทำคุณงามความดี อยากทำคุณงามความดี เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยากเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมาจากชั้นดาวดึงส์ เวลาไปโปรดพระมารดามา เวลาลงมา มันเป็นอำนาจวาสนา

ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเปิด ๓ โลกธาตุ ก็เป็นบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันมาฆบูชา สงฆ์จตุรทิศที่มาพบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมีทุกพระองค์ ด้วยอำนาจวาสนา ด้วยการสร้างสมบุญญาธิการ มันถึงยิ่งใหญ่ยิ่งใหญ่มากๆ เวลาความยิ่งใหญ่มากๆ ความยิ่งใหญ่อย่างนั้นมันมาจากไหนล่ะ ก็มันมาจากการกระทำทั้งสิ้น

“ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นไหม พระโพธิสัตว์เวลามีการกระทำต้องเสียสละมามากมายมหาศาล การเสียสละเป็นคุณงามความดี เสียสละจนเป็นจริตเป็นนิสัย เสียสละจนการกระทำนั้นเป็นเรื่องธรรมดา ทำเป็นเรื่องปกติ ปกติด้วยจิตใจที่ดีงามมันเป็นอย่างนั้น แต่ของเรามันเป็นอย่างนั้นไหมล่ะ ของเรามันเป็นไปได้ยาก

แต่เวลาคนปรารถนามีมากมายมหาศาล เวลาประวัติครูบาอาจารย์ของเรา เช่น หลวงปู่สิม **“หลวงปู่มั่น ท่านบอกว่า ท่านอยู่ในเหตุการณ์ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าลงมาจากดาวดึงส์ที่มาโปรดพระมารดา ท่านอยู่ที่นั่น นครราชคฤห์เหมือนกัน แล้วก็ตั้งความปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์มาตั้งแต่นั่น เพราะเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นอำนาจวาสนาบารมีมันยิ่งใหญ่”**

โอ! มันเป็นอย่างนั้น ทุกคนก็ปรารถนา แล้วปรารถนาจะบอกว่า ส่วนใหญ่แล้วถ้าคนทำคุณงามความดีแล้วปรารถนาก็ปรารถนาคุณงามความดีถึงที่สุด แต่เวลาทำไปแล้วมันจะมีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่พยากรณ์มันก็ยังลุ่มๆ ดอนๆ เวลาคนที่ปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์เป็นครูบาอาจารย์ที่ดีนะ ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่ดีเป็นพระโพธิสัตว์เวลาเขาบำเพ็ญบารมีของเขา ถ้าเป็นพระโพธิสัตว์ที่มีบารมีแก่กล้าเขาทำสิ่งใดมันยิ่งใหญ่ เขาทำแล้วมันประสบความสำเร็จไง

แต่อย่างของเรา เราเพิ่งปรารถนา เราก็สร้างบุญญาธิการของเรา มันเหมือนอึ่งอ่าง อึ่งอ่างๆ เวลาฝนตกฟ้าร้องก็อึ่งอ่างๆ เพราะอะไร เพราะการกระทำของเราเริ่มต้นไง แล้วพอเริ่มต้นไปได้มากน้อยแค่ไหนแล้วมันก็ท้อแท้ ทำสิ่งใดแล้วเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ไง

ดูสิ เวลาในทางสังคมนะ นี่พูดถึงว่า เวลาสิ่งที่ว่าองค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ จะมีอำนาจวาสนาบารมีได้อย่างนั้น ผู้ที่เห็นๆ แล้วก็อยากเป็นอย่างนั้น ถ้าอยากเป็นอย่างนั้นแล้ว คำว่า "อยากเป็นๆ ไง"

แต่ของเรา เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาแล้วพระพุทธศาสนา กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งคำว่า "เจริญอีกหนหนึ่ง" เรามีครูบาอาจารย์ของเราที่มาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเห็นไหม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ เวลาปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์ เวลาปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์ ๘๐ ปี ๘๐ ปี เห็นไหม ขวนขวายการกระทำมามากมาย สิ่งต่างๆ เพื่อให้หลุดพ้นจากกิเลสไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม "เราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา"

เราเป็นไก่ตัวแรก คำว่า "ไก่ตัวแรก" ขึ้นมา เจาะฟองอวิชชาออกมา เวลาเจาะฟองอวิชชาเจาะมาด้วยอะไร เจาะมาด้วยอำนาจวาสนาบารมีของท่าน เจาะมาด้วยปัญญาของท่าน อาสวักขยญาณในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำลายกิเลสอวิชชา ทำลายพญามารครอบครัวของมารจบสิ้นไปในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ตรัสรู้ที่ไหน ตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ โคนต้นโพธิ์มันอยู่ที่ไหน โคนต้นโพธิ์อยู่ในป่าในเขาไง ฉะนั้นว่า **องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระป่าไง เป็นไก่ป่า**

ไก่ป่าๆ เพราะมันอยู่ในที่สงบที่วิเวกในที่สมควรแก่การงาน เวลาทำหน้าที่การงาน งานการรื้อค้นกิเลสมันต้องมีสัปปายะ สถานที่ที่ควรแก่การกระทำไง

ถ้าการกระทำสิ่งที่ทำมาแล้วในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสวยวิมุตติสุขๆ คำว่า "วิมุตติสุข" มันสมเหตุสมผล มันเป็นกิจจะลักษณะ มันสมบูรณ์แบบ มันสมบูรณ์แบบในใจ

อันนั้นไง ถ้าเป็นความจริงนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ ได้ปัญจวัคคีย์มา ได้ยสะมา เวลาท่านพูด พูดตั้งแต่เริ่มต้นมา

"ภิกษุทั้งหลาย เธอกับเราพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์"

บ่วงที่เป็นโลกๆ ดูโลก ดูมารยาสาไถยของสังคมสิ ดูกิเลสมันปลิ้นปล้อนที่มันหลอกมันลวง มันชิงดีชิงชั่วกันสิ นี่ไง บ่วงของโลก ถ้าใจมันพ้นแล้วนะ มันเรื่องของเขา ใครจะชิงดีชิงชั่วทำความชั่วร้ายอย่างไร นั่นกรรมของสัตว์ แล้วเวลาเขาทำแล้วเขาคิดว่ามันไม่มีสิ่งใดที่กรรมตามทันเขาได้ เขาไม่เชื่อเรื่องเวรเรื่องกรรม ถึงเวลาแล้วเวลามันให้ผลขึ้นมามันจะเจ็บแสบของมันเขาชิงดีชิงชั่วไง นี่พูดถึงบ่วงของโลก

บ่วงที่เป็นทิพย์ๆ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ มันมีอะไรที่มันจะมาทำให้จิตใจนี้ไขว้เขวไง มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้หรอก มันมีหลักมีเกณฑ์ในใจดวงนั้น ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงเห็นไหม "เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ เธอจงไปอย่าซ้อนทางกัน โลกนี้เร่าร้อนนัก โลกนี้เร่าร้อนนัก"

เวลาเผยแผ่ธรรมไป แล้วเผยแผ่ธรรม เวลาเผยแผ่มันเป็นเรื่องธรรมดา มันกระจายไปกว้างขวางนัก เวลาไปนครราชคฤห์ก็ไปได้ชฎิล ๓ พี่น้อง ไปได้ยสะ ไปได้ต่างๆ ขึ้นมา ๑,๒๕๐ องค์เอหิภิกขุบวชให้ด้วย สั่งสอนด้วย สิ้นกิเลสด้วย พอสิ้นกิเลสแล้วมันเป็นธรรมเหมือนกัน

สัจธรรม สัจธรรมมันเป็นสัจจะเป็นความจริงอันนั้น ถ้าเป็นสัจจะความจริง มันจะมีอะไรมาปลิ้นมาปล้อนในใจอันนั้น มันมีอะไรสิ่งใดที่มาเป็นสิ่งที่ให้มันฉงนสนเท่ห์ ไม่มีหรอก นี่เป็นความจริง

เวลาพูดถึง นี่ไง สิ่งที่ท่านเป็นพระป่าๆ เพราะเกิดมาจากป่า เกิดมาจากป่าแน่นอน แต่เวลามันเจริญรุ่งเรืองขึ้นมา เวลามันเจริญรุ่งเรืองขึ้นมาเห็นไหม คำว่า "เจริญๆ" เพราะทุกคนเห็นไหม โลกนี้เร่าร้อนนัก เธออย่าไปซ้อนกัน เพราะโลกมันเร่าร้อนไง

เวลาแสดงธรรมๆ คำว่า "แสดงธรรม" เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ ศาสนาเดียรถีย์ นิครนถ์ เต็มไปหมด พราหมณ์ต่างๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปแก้พวกพราหมณ์ พวกต่างๆ เขาไหว้ทิศ เราก็ไหว้ทิศเหมือนกันแต่ไม่เหมือนกัน เพราะเราไหว้ทิศ ทิศเบื้องบนเป็นทิศครูบาอาจารย์ ทิศเบื้องหน้าเป็นพ่อเป็นแม่ เป็นญาติ เป็นพี่น้อง บริหารทิศ เวลาเขาไหว้ทิศ เราก็ไหว้ของเรา แต่เรากราบเราไหว้ด้วยการกระทำ เรากราบเราไหว้ด้วยสัจจะด้วยความจริง

เวลาเจ้าลัทธิต่างๆ เขามีของเขาอยู่แล้วในโลกนี้ เดียรถีย์นิครนถ์เต็มไปหมด สิ่งที่ทำๆ ขึ้นมา เวลาของเขาเห็นไหม ดูสิชฎิล ๓ พี่น้องเขาบูชาไฟ นั่นก็พราหมณ์เขามีฤทธิ์มีเดชของเขา เวลาเขามีฤทธิ์มีเดชของเขา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีฤทธิ์มีเดชมากกว่า และมากด้วยธรรมด้วยนะ คำว่า "มากด้วยธรรม" มันมากด้วยความชอบธรรม ไม่ได้มีฤทธิ์มีเดชไว้อวด พ้น

จากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์

คนที่มันมีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก มันมีสิ่งใดที่มันทำของมันได้ มันก็ทิฏฐิมานะอหังการว่าตัวเองมีอำนาจวาสนา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาถึงว่า "เธอไม่ใช่พระอรหันต์" เวลาพูดถึงชฎิลคนพี่ "เธอไม่ใช่พระอรหันต์" คอตกเลยล่ะเพราะอะไร เพราะมันไม่เป็นจริงๆ แต่เพราะมีฤทธิ์มีเดชขึ้นมา พูดถึงว่าเป็นกสิณไฟ เพ่งกสิณไฟ บูชาไฟ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแก้ไขมา แก้ไขมาทั้งสิ้น นี่พูดถึงว่าฤทธิ์เดชในหัวใจ ยิ่งมีฤทธิ์มีเดชมากน้อยแค่ไหน กิเลสมันยิ่งมากขึ้น ทิฏฐิมานะมันมากขึ้น เพราะมันเป็นผู้วิเศษ มันติดในใจของมันไง

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปแก้ไข แก้ไขต่างๆ ขึ้นมา เวลามันมากขึ้นมา สิ่งที่มากขึ้นมาเผยแผ่ธรรม เผยแผ่ธรรม คนที่ทุกข์ที่ยาก คนที่มีปัญหาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้น กษัตริย์ทุกแว่นแคว้นนับถือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก มีคนบวชมาในพระพุทธศาสนา เวลาขึ้นมาเห็นไหม ฉัพพัคคีย์ สัตตรสวัคคีย์ ปลอมมาบวชเพื่อลาภ เพื่อสักการะ เพื่อต่างๆ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเจริญรุ่งเรืองมา แต่มันก็เป็นเรื่องของสังคม เวลาเรื่องสังคม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเป็นสมัยพุทธกาลก็วินัยธร ธรรมกถึก ในสมัยปัจจุบันนี้ก็คันถธุระ วิปัสสนาธุระ ตั้งแต่สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัย

กรุงเทพฯ อะไรต่างๆ มีคันถธุระ มีวิปัสสนาธุระ คันถธุระขึ้นมาก็มีการศึกษา

พระมหากษัตริย์มีการคุ้มครองดูแล เพื่อส่งเสริมให้ศาสนามั่นคง เพราะทุกคนก็อยากต้องการความสงบ ต้องการความร่มเย็นเป็นสุข ถ้าความร่มเย็นเป็นสุขเรื่องของชาติ เรื่องของประชาชนก็ให้เขามีศีลมีธรรม ถ้าเรื่องของพระก็ต้องให้มีการศึกษา เพราะการศึกษาเพื่อต้องการให้ศาสนามันชัดมันเจนขึ้นมา มีการศึกษาเวลาสอบสนามหลวงก็ไปสอบกันในราชวัง สมัยอยุธยาต่างๆ แล้วมันเจริญขึ้น จนการศึกษามันเจริญขึ้นมา เราก็ศึกษากันแบบทางโลก มันก็เป็นการศึกษาก็เป็นวัดบ้าน

ไก่บ้าน ไก่ป่า เวลาไก่บ้านมีการศึกษาเจริญรุ่งเรือง แล้วถ้ารุ่งเรืองแล้วไก่บ้านๆ ไก่บ้านเขาก็อยู่กับสังคมอยู่กับโลก มีการศึกษาเห็นไหม เวลามีการศึกษา ศึกษานี่มันเรื่องยิ่งใหญ่นะ ศึกษาต้องมีตำรับตำรา ต้องมีครูมีอาจารย์ ต้องมีการส่งเสริมก็ส่งเสริมการศึกษาๆ นี่พระบ้าน

พระบ้านเขาก็มีการศึกษาของเขา แล้วศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คนศึกษามันก็มีกิเลสใช่ไหม เวลาคนศึกษามีกิเลสขึ้นไป “มันจะเป็นไปได้จริงหรือ” แม้แต่ขนาดว่าทางสังคมบอก “พระพุทธเจ้ามีอยู่จริงหรือ”

แต่ถ้ามีการศึกษาๆ ศึกษาด้วยสติปัญญานะ มันมีอยู่จริงในทางประวัติศาสตร์ก็มี สถานที่ ตั้งแต่แว่นแคว้นต่างๆ มันมีสมบูรณ์แบบทั้งสิ้น เพราะมันทางประวัติศาสตร์ เขาขุดค้นได้

เขามีของเขาจริงไง นี่พูดถึงว่าไก่บ้าน เวลาไก่บ้านมันคลุกมันคลีของมัน ไก่บ้านมันก็เป็นความเห็นของไก่บ้านอย่างหนึ่ง

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นไก่ป่า ไก่ป่าๆ เพราะฝึกฝนมาจากโคนต้นโพธิ์ ฝึกฝนมาตั้งแต่เป็นเจ้าชายสิทธัตถะไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ เพราะเจ้าลัทธิต่างๆ การศึกษาอย่างนั้นศึกษาโดยทิฏฐิมานะ ศึกษาด้วยความเห็นผิด อาฬารดาบส อุทกดาบส เจ้าชายสิทธัตถะได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เหมือนเรา

สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ก็ฌานไง เวลาฌาน ฌานโลกีย์ๆ ได้ฝึกได้ฝนมาทั้งสิ้น ได้ทำมาแล้วทั้งสิ้น แล้ววางไว้ทั้งหมดเลย

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้ เวลาตรัสรู้นี่บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ อาสวักขยญาณ ศีล สมาธิ ปัญญาไง ศีล สมาธิ ปัญญา

เวลาศึกษาไปฝึกฝนมากับอาฬารดาบส อุทกดาบส สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ทำไมเอาตรงนั้นล่ะ ทำไมไม่เอาตรงนั้นเริ่มต้นล่ะ เอาตรงนั้นเริ่มต้นก็นี่ไง ถ้ามันมีการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา คนเขาจะรู้ได้ เวลามาปฏิบัติแล้วได้สมาบัติมันส่งออก มันมีกำลังมันส่งออกไปๆ นั่นมันฌานสมาบัติ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้ ตรัสรู้ด้วยมรรค ศีล สมาธิ ปัญญา สมาธิๆ ทำให้เกิดปัญญาเปิดปัญญาขึ้นมาไง นี่ว่าเป็นสมาธิไง

แต่ถ้าเป็นฌานโลกีย์ล่ะ ฌานก็ส่วนเป็นฌาน ฌานองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เคยทำ ทุกคนก็เคยทำ ทำไมไม่เอาศีลเอาฌานเอาปัญญาล่ะ ไม่เอา เพราะมันเป็นสิ่งตัวร้ายเป็นการทำให้จิตใจเหลวไหลทั้งสิ้น ถ้าคนไม่มีสติปัญญา แต่ถ้าคนมีสติปัญญามันก็เพื่อประโยชน์ของเราขึ้นมาไง

นี่พูดถึงว่า เวลาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมมา แล้วผู้ประพฤติปฏิบัติเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมานะ พระพุทธศาสนายิ่งใหญ่มาก พระพุทธศาสนาเห็นไหม ตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหม มาฟังเทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวดา อินทร์ พรหม ยังมาฟังเทศน์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มันเป็นความมหัศจรรย์ๆ เป็นความมหัศจรรย์เพราะอะไร

เป็นเพราะ**หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์สิ้นกิเลส** พอสิ้นกิเลสเห็นไหม เทวดา อินทร์ พรหมเขารู้ถึงวาระจิตของเขาได้ เขาเห็นคนได้ว่าคนคิดดี คิดชั่ว เขาไม่ไปสุงสิงกับคนชั่วหรอก เวลาเขาไม่ไปกับคนชั่ว ไปกับความดีๆ นั่นความดีของเขา เวลามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมานะ

นี่ไง สมาธิของพระบ้าน ไก่บ้านๆ มันก็ความประพฤติปฏิบัติแบบบ้าน นี่มีสติมีปัญญาเหมือนกันไง

ไก่ป่าๆ เวลาไก่ป่าเป็นผู้ที่อยู่ นี่ไก่ป่ามันต้องเอาชีวิตมันรอดนะ ไก่ป่ามันหาอยู่หากินของมันเอง ไก่ป่านี่มันอยู่ในป่าสัตว์ในวัฏฏะ สัตว์ในโลกนี้ส่วนใหญ่ก็มาจากป่าทั้งสิ้น โดยทาง

ประวัติศาสตร์ โลกมันยังไม่เจริญ มันต้องอาศัยกันอยู่เป็นชุมชน อยู่เป็นการแสวงหา ไก่ป่าๆ มันอยู่ในป่าของมัน มันต้องมีพฤติกรรมที่ดีงามของมัน

สมาธิของไก่ป่า สมาธิของไก่ป่าเขาก็ฝึกฝนของเขามา

นี่สมาธิของไก่บ้าน ไก่บ้านไม่มีสติ ไม่มีสมาธิ มีการศึกษาอย่างไร ไม่มีสมาธิจะรักษาหัวใจของตนอย่างไร นี่เขาก็อยู่ขึ้นมาเป็นเรื่องของวัฏฏะ เป็นเรื่องของโลกที่มันเปลี่ยนแปลงไป ถึงเวลาคนผู้ที่มาประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่มาฝึกฝน ฝึกฝนขึ้นมาก็เป็นไก่บ้านก่อน เป็นไก่บ้านจะมาเป็นไก่ป่า ไก่บ้านไปบ้าน ไก่บ้านก็ไม่สมใจของตน พอเป็นไก่ป่าก็ไม่สมใจของตนก็เลยเป็นไก่บ้า ไก่ฟาร์มไง

เดี๋ยวนี้โลกมันเจริญนะ เดี๋ยวนี้มันมีฟาร์มไก่ แม่ไก่ยืนกรง นี่แม่ไก่ยืนกรง มันมีกรงขังของมันอยู่นะ มันยืนอยู่ในกรง นี่ไงไก่ฟาร์ม แม่ไก่ยืนกรง แม่ไก่ยืนกรงมันก็ได้แต่ไข่ๆ รออาหารที่เขามาป้อนให้ แล้วเวลามันจะมีสติปัญญามันก็นับซี่กรง กรงที่ขังมันนั่นน่ะ ขังมันไว้ ขังไว้ด้วยทิฏฐิมานะ ด้วยความเห็นผิดของกิเลสตัณหาความทะยานอยากในใจของตน

แต่ผู้ที่เขามีสติปัญญาของเขา ดูสิ ไก่ป่าๆ มันอยู่ในป่าในธรรมชาติของมัน ถ้ามันอยู่ในป่าแล้วมันต้องแสวงหาอาหารของมัน มันต้องดำรงชีพของมัน แล้วถ้ามันดำรงชีพของมัน ถ้ามันฝึกฝนของมัน จิตใจมันเข้มแข็งนะ

ไก่บ้านๆ ไก่บ้านมันทำสิ่งใดแล้วมันก็รอแต่สังคม รอแต่ชาวบ้านคอยเลี้ยงดูนั่นน่ะ คอยเลี้ยงดู คอยต่างๆ ฉันเป็นไก่นะ

ฉันมีหน้าที่ศึกษานะ ฉันเป็นไก่

สมาธิของไก่บ้านมันก็เป็นส่วนหนึ่ง สมาธิของไก่ป่ามันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ สมาธิของไก่ป่ามันต้องเอาตัวรอด มันต้องมีสติปัญญาถึงเอาตัวรอดได้ แล้วยิ่งเป็นหัวหน้าฝูงเขา หัวหน้าฝูงสมาธิของไก่ป่า เวลาสมาธิของไก่ป่านะ เวลาครูบาอาจารย์ของเราไง

ดูสิ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านทำของท่าน เวลาท่านทำของท่าน ท่านบอกว่า เวลาหลวงปู่เสาร์ท่านทำสมาธิ พอทำสมาธิแล้วตัวท่านลอยขึ้นมา ตัวลอยๆ เริ่มต้นนี่ไก่ป่า ไก่ป่าก็ฝึกฝนของเขา เริ่มต้นของเขา นี่ผลของสมาธิที่ตัวมันลอยขึ้นลอยขึ้นแล้วเป็นอย่างไร ลอยขึ้นไปแล้วมันถูกต้องหรือเปล่าล่ะท่านยังสงสัยในความเห็นของท่าน ท่านฝึกหัดใหม่ใช่ไหม เริ่มต้นที่ผู้ฝึกหัดใหม่ พอฝึกหัดใหม่มันมีสิ่งใดที่มันผิดพลาดขึ้นมาก็จะแก้ไข แก้ไขเพราะอะไร

เพราะธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า **เทฺวเม ภิกฺขเว** ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ นี่มัชฌิมาปฏิปทา ดำริชอบ การงานชอบ เพียรชอบ มรรค ๘ มรรค ๘ เพราะมีมรรค ๘ มรรค ๘ มันประกอบไปด้วยอะไร สมาธินี้ องค์ของสมาธิมันเป็นหนึ่งของมรรค ๘ ถ้าในองค์สมาธิ สมาธิมันเป็นอย่างไร สมาธิมันให้ความร่มเย็นเป็นสุขหรือไม่ ถ้ามันให้ความร่มเย็นเป็นสุขขึ้นมานี่สมาธิของไก่ป่า

การที่จะเป็นไก่ป่านะ ไก่ป่าเห็นไหม **ประเพณีของไก่ป่า ดูสิ หัวหน้าฝูง ไก่ป่ามันขันตัวเดียว เวลาเทศนาว่าการเพราะไก่ป่านี้มันมีประสบการณ์ชีวิตของเขา เขาดูแลฝูงของเขา** แล้วถ้าเวลาฝูงของเขา เวลาไก่หนุ่มๆ มันจะแย่งเป็นผู้นำ ไก่ป่ามันตีกันนะ ตีกันเพื่อเป็นผู้นำฝูง

ครูบาอาจารย์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดของท่านท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมาก่อน เวลาท่านฝึกหัดประพฤติปฏิบัติมาก่อน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เวลาใครพูดกันก็พูดกันขึ้นมาบอกว่าพุทธ-พจน์ๆ นี่อยู่ในพระไตรปิฎก ในพระไตรปิฎกทุกคนก็ศึกษาทั้งสิ้นแต่ศึกษาแล้วนี่ศึกษามาเพื่อเป็นประโยชน์ ศึกษามา ศึกษาด้วยความเคารพ ไม่ได้ศึกษามาด้วยกิเลสตัณหาความทะยานอยากศึกษามาว่า ว่าพยายามฉกชิงหยิบฉวยว่าเป็นสมบัติของตน ว่าตนเป็นผู้ที่มีปัญญา ผู้อื่นที่ศึกษาแล้วนี่ปัญญาไม่สู้เรา

มันเป็นจริตนิสัย มันเป็นอำนาจวาสนา ถ้าอำนาจวาสนาที่ดีงามเขาศึกษาแล้วนี่เขาฉงนสนเท่ห์ เขาก็ตรวจสอบค้นคว้าเพื่อความเป็นจริงของเขา ผู้ที่มีปัญญาอ่อนเขาก็รู้ของเขาได้แค่ไหนเขาก็เชื่อของเขาได้แค่นั้น บางอันที่เชื่อไม่ได้ เขาบอกว่าไอ้นี่มันแต่งเติมเข้ามา ไอ้นี่มัน... นั่นก็เป็นสิทธิของคน

แต่เวลาในพระไตรปิฎก ในธรรมวินัยก็บอกไว้ “กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งๆ” ความว่าจะเจริญนะ ดูสิ ในแว่นแคว้น

ต่างๆ ก็มีศึกมีสงคราม มีการกระทำกันมาตลอด ทั้งๆ ที่เป็นชาวพุทธด้วยกันทั้งสิ้น พอมีศึกมีสงครามขึ้นมามันก็ถ่ายเทถ่ายเทวัฒนธรรมกันไป สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ เป็นคุณประโยชน์มันก็เป็นประโยชน์ที่ทำเพื่อคุณงามความดี สิ่งใดไม่เป็นประโยชน์มันก็รบราฆ่าฟันกันไปไง สิ่งต่างๆ มันก็พัฒนาของมันมา

นี่พูดถึงสังคมๆ นะ เวลาสังคมในเมื่อมีศึกมีสงคราม ความเป็นอยู่ของประชาชาชนก็อัตคัดขาดแคลน สมณะๆ มันก็ต้องหลีกหนี สมณะเพราะเวลาจะเข้าพรรษา พระอธิษฐานพรรษาแล้วถ้าบ้านเรือนที่เขาโยกย้ายไป พระจำพรรษาให้ตามไปได้

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาวางธรรมและวินัยนี้ไว้ บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ภิกษุ ภิกษุณีอาศัย อุบาสก อุบาสิกาดำรงชีพ อุบาสก อุบาสิกาขึ้นมา เขาก็หวังหวังว่า ภิกษุ ภิกษุณีได้ศึกษาได้ประพฤติปฏิบัติได้มีคุณธรรมมากน้อยแค่ไหนคอยเป็นเนื้อนาบุญของอุบาสก อุบาสิกา สิ่งต่างๆ มันก็พัฒนาของมันมา

แต่ธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งๆ” เวลาสิ่งที่เจริญ เจริญตั้งแต่สมัยพระจอมเกล้าฯ พระจอมเกล้าฯ มาบวชในพระพุทธศาสนาเพื่อจะไปครองราชย์ แต่ก็มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็ต้องบวชมา แล้วก็พยายามศึกษาค้นคว้า เพราะบวชแล้วก็จะเอาเนื้อหาสาระไง

นี่ไง **เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูด ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งเจริญตั้งแต่สมัยพระจอมเกล้าฯ มา พระจอมเกล้าฯ มาฟื้นฟู**

เรื่องธรรมและวินัย เรื่องความชัดเจนของการประพฤติปฏิบัติ ถ้าเรื่องการประพฤติปฏิบัติค้นคว้าในพระไตรปิฎก แล้วออกค้นคว้า ออกเดินธุดงค์ ออกเพื่อค้นคว้าหาสัจจะความจริง เพราะต้องการคุณธรรม ต้องการพ้นจากทุกข์

แต่ก็ด้วยวาสนาเห็นไหม ด้วยวาสนามันก็เกิดเป็นพระกรรมฐาน พระกรรมฐานขึ้นมาก็มีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลามาประพฤติปฏิบัติของท่าน ค้นคว้าในใจของท่าน เวลาค้นคว้านี่ไงให้มันเป็นจริงๆ ขึ้นมา เวลาเป็นจริงค้นคว้าขึ้นมานี่สมาธิของไก่ป่า

เวลาหลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดปฏิบัติของท่าน ด้วยการคุ้มครองดูแลของหลวงปู่เสาร์ เวลาหลวงปู่เสาร์บอกว่า เวลาท่านนั่งของท่านนี่ฝึกหัดใหม่ นี่สมาธิของไก่ป่า ว่ามันลอยขึ้นไปๆ ท่านก็สงสัยท่านก็ค้นคว้าตรวจสอบ แล้วเวลาจะเป็นจริงขึ้นมา สิ่งที่ส่งออกๆ เวลาลอยขึ้นไปมันเป็นอาการของจิต อาการของจิตมันถูกหรือผิดล่ะ เพราะอะไร เพราะถ้าเป็นสัมมาสมาธิ สมาธิของไก่ป่ามันจะพัฒนาไปมากกว่านี้อีกมากมาย

เวลาหลวงปู่มั่นท่านบอกว่าเวลาท่านทำความสงบของใจ พอใจมันสงบมันเห็นตัวของท่านไปเดินจงกรมอยู่บนก้อนเมฆเลย นี่พูดถึงว่าคนที่มีอำนาจวาสนาบารมี

แต่เวลาของหลวงตาท่านออกประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ เวลาท่านทำความสงบใจๆ เวลาจิตมันเห็นเป็นเหมือนไฟพะเนียงแตกออกมาจากหัวใจจากจิต ท่านตามดูนะ โอ้โฮ! มันสว่างไป

หมดเลย

นี่ไง สิ่งที่มันเป็นอย่างนี้มันเป็นอาการของใจ มันเป็นเบสิก เป็นพื้นฐาน เวลาคนนักกีฬาจะออกกำลังกายขึ้นมา ให้หมอวัดความดันตรวจโรค แล้วก็เริ่มจะประพฤติปฏิบัติ มันเป็นแค่พื้นฐาน

สมาธิของไก่ป่าๆ แต่สมาธิอย่างนี้มันเป็นพื้นฐานเป็นการเริ่มต้นในการประพฤติปฏิบัติ ในการเริ่มต้นปฏิบัติขึ้นมา มันจะปฏิบัติเข้ามาในใจของตนไง มันยังมีไปข้างหน้า เพราะบุคคล ๔ คู่ เริ่มต้นตั้งแต่ประพฤติปฏิบัตินะ ปุถุชนคนหนา เวลาปุถุชนคนหนามันล้มลุกคลุกคลานมาทั้งสิ้น ปุถุชนคนหนาแล้วเวลาจะกระทำขึ้นมาจากปุถุชนเป็นกัลยาณชน

ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงๆ ท่านจะเห็นของท่าน ท่านจะรู้ของท่าน เพราะปุถุชน ดูเราสิ เราเป็นอุบาสก อุบาสิกา พระที่ประพฤติปฏิบัติจิตมันสงบ สงบระงับง่ายไหม แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านพยายามรักษาใจของท่าน แล้ววิธีการๆ ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจ เวลาหลวงปู่มั่นท่านวางพื้นฐานไว้เลย มันเป็นเครื่องอยู่ของใจ ใจมันอยู่ที่ไหน

ใจเรานะ เราเกิดมามีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก คนเกิดมามันมีกิเลสทั้งสิ้น แล้วกิเลสมันเป็นจริตนิสัย จริตนิสัยของคนที่เหมือนกันไม่มี

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นไหม มันเข้ากันโดยธาตุ เวลาเข้ากันโดยธาตุนะ

ลูกศิษย์ของพระสารีบุตรเป็นผู้ที่มีสติมีปัญญาทั้งสิ้น

ลูกศิษย์ของพระโมคคัลลานะเป็นผู้ที่มีฤทธิ์มีเดช ชอบฤทธิ์ชอบเดชจะไปอยู่กับพระโมคคัลลานะ เพราะพระโมคคัลลานะรู้วาระจิต รู้ความรู้สึก สั่งสอนให้ได้เป็นอย่างนั้น

ลูกศิษย์ของเทวทัตชอบลามกจกเปรตอย่างนั้น

นี่เข้ากันโดยธาตุ เข้ากันโดยธาตุคือมันชอบกันโดยธาตุ ความชอบๆ ไง นี่พูดถึงโดยธาตุนะ ยังไม่พูดถึงจริตนิสัยเลย ยังไม่ได้พูดถึงกิเลสเลย แล้วมันจะเหมือนกันได้อย่างไร มันเหมือนกันไม่ได้หรอก แต่มันมีอำนาจวาสนาหรือไม่

นี่พูดถึงสมาธิของไก่ป่าไง ถ้าสมาธิของไก่ป่าเห็นไหม ถ้ามันเป็นความสงบความระงับขึ้นมานั้นก็เริ่มรักษาใจของตนให้ได้ ถ้ารักษาใจของตนให้ได้ ถ้ามีสมาธิขึ้นมามันพออยู่พอกินไง

เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติด้วยสติปัญญาที่อ่อนด้อยไง มีอะไรเกิดขึ้นมานี่ โอ้โฮ! คุณธรรมๆ ไร้สาระ ไร้สาระมาก เพราะปุถุชน กัลยาณชน

เวลาครูบาอาจารย์นะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นที่ท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ก็เพื่อเหตุนี้ แล้วในวงกรรมฐานหลวงตาท่านใช้คำว่า **“ครอบครัวกรรมฐาน”** เวลาครอบครัวกรรมฐาน เวลาที่จะมาประพฤติปฏิบัติ จิตของใครมันมหัศจรรย์อย่างไร จิตของใครรับรู้ได้อย่างไร ถ้าจิตเราสงบระงับเข้ามาแล้วนี่มีครูบาอาจารย์ที่ท่านคอยชี้แนะ

การชี้แนะคืออะไร สมาธิมีการเข้าและการออก เวลาการเข้าการออก เข้า เข้าสมาธิอย่างไร เวลามันออกจากสมาธิแล้วจะรักษาอย่างไร แล้วมันจะเริ่มต้น เริ่มต้นให้จิตตั้งมั่นอย่างไร ถ้าจิตมันตั้งมั่นขึ้นมาแล้ว ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนานู่น สมาธิของไก่ป่า

สมาธิของไก่บ้านกับสมาธิของไก่บ้า ไก่บ้ามันยืนกรงไง มันยืนกรง มันนับแต่ซี่กรง แล้วมันอยู่ในกรงนะ มันนับแต่ซี่กรง เวลาจะกินมันต้องให้คนเอาอาหารมาให้ แล้วถ้ามันไม่ไข่ เขาก็ไม่ให้อาหารนะ

ไก่บ้าน ไก่บ้านนะ เขาก็ต้องมีสติปัญญาของเขา เขาจะศึกษาคันถธุระ วิปัสสนาธุระ คันถธุระนี่การปกครอง ถ้าเป็นธรรมๆ นะ คำว่า "เป็นธรรม" คนที่มีอำนาจวาสนาก็ความเป็นธรรมของเขา เขาประพฤติปฏิบัติ เขาทำคุณงามความดีเพื่อเขาๆ นะ เพราะคนมันใฝ่ดีไง

ถ้าคนเข้ากันโดยธาตุ ธาตุมันดีมันงาม มันทำคุณงามความดีของมัน แต่ธาตุที่มันจะมาทำลายกิเลสนะ กิเลสๆ นี่ หลวงปู่มั่นว่า "จิตนี้แก้ยากนัก จิตนี้แก้ยากนัก" แล้วหลวงตาท่านพูดไง สิ่งที่น่ากลัวที่สุดคือกิเลสในใจของคน ถ้ามันยังมีกิเลสตัณหาความทะยานอยากมันไม่มีความแน่นอนหรอก มันพลิกมันแพลงขึ้นไป มันถึงคราวถึงวาระของมัน มันแสดงออกทั้งสิ้น ถ้ามันแสดงออกทั้งสิ้น นี่ไงครูบาอาจารย์ท่านถึงต้องระวังไง นี่คือพระกรรมฐานเรา

พระกรรมฐานนี่สมาธิของไก่ป่า สมาธิของไก่ป่าเขาพยายามรักษาของเขา มีข้อวัตรปฏิบัติไว้เป็นเครื่องอยู่ๆ เป็นเครื่องอยู่

เพื่อให้หัวใจมันไม่ฟุ้งซ่านจนเกินไป ถ้ามันพอใจหรือไม่ ถ้ามันไม่พอใจขึ้นมามันดีดมันดิ้นของมัน ถ้ามันดีดมันดิ้นของมัน เขาก็อดนอนผ่อนอาหารไง เวลาชำระดูแลใจของตนไง ไม่ให้กิเลสมันครอบงำไง ถ้าไม่ให้กิเลสมันครอบงำ นี่สมาธิ สมาธิของไก่ป่า เวลาสมาธิของไก่ป่าต้องหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ เขามีการกระทำของเขา

ถ้าไม่กำหนดบริกรรมด้วยความดื้อด้าน เวลามันดื้อด้านขึ้นมา มันอวดดีไง อวดดีว่า "สมาธิมันมีอยู่แล้ว สมาธิมันมีอยู่กับเรา" แล้วก็อยู่กับสมาธิอย่างนั้น นั่นมันเป็นสมาธิหรือ

โดยธรรมชาตินะ เวลาศาสนาเจริญรุ่งเรืองขึ้นมา ทุกคนก็เคารพบูชาใช่ไหม ทุกคนก็เคารพบูชา เราเป็นชาวพุทธ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึก แล้วเวลาครูบาอาจารย์ท่านทำท่านประพฤติปฏิบัติจนได้คุณธรรมในใจของท่าน ท่านมีความสุขของท่าน นี่ไง เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาท่านพูดเลยอยู่คนเดียวมีความสุขที่สุด เพราะสรรพสิ่งในโลกนี้มันเป็นอนิจจังสรรพสิ่งในโลกนี้แปรปรวนตลอด ไม่มีสิ่งใดคงที่ ไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติของตน แร่ธาตุทรัพย์สินของโลกนะ

แล้วเวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านขึ้นมา ถ้าเป็นสมาธิของไก่ป่า เพราะไก่ป่ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้มันต้องให้จิตมีกำลัง มีสติเป็นสัมมาสมาธิที่มั่นคงแข็งแรง เวลาเราทำความสงบของใจกัน จิตตั้งมั่นๆ เวลาจิตตั้งมั่นแล้วถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนามันเห็นสติปัฏฐาน ๔

ตามความเป็นจริง

เวลามันพิจารณาของมันไปเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป โอ้โฮ! มันมหัศจรรย์ๆ แล้วมหัศจรรย์นะ เวลาคนเดินขึ้นไป ถ้าวิปัสสนาไปได้ เวลาปัญญามันหมุนไป ปัญญามันพัฒนาของมันไป มันจะมีความมหัศจรรย์ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าจิตมันตั้งมั่น ถ้าจิตมันมีกำลังของมัน มันไม่ใช่ว่า โอ้ย! เห็นตัวลอย เห็นแสงต่างๆ

มันเป็นโดยข้อเท็จจริงนะ เวลาจิตมันสงบแล้วมันสว่างไสว มันอยู่ที่อำนาจวาสนา มันอยู่ที่จริตนิสัย จริตนิสัยของคนถ้ามันเป็นอย่างนั้นมันก็เป็น แต่ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วตามแสงไปแล้วจบหมด ส่งออก แล้วถ้ามันเห็นล่ะ มันเห็นโดยข้อเท็จจริง จิตถ้ามันสงบแล้วมันจะมีแสงวูบๆ วับๆ มันจะมีดวงอะไรต่างๆ ไอ้นั่นมันเป็นการพัฒนาระหว่างปุถุชน กัลยาณชน เวลากัลยาณชนผู้ที่มีสติมีปัญญาสามารถทำความสงบของใจได้ง่ายขึ้นๆ

เพราะจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันจะแก้ไขมันต้องแก้ไขที่จิต ไม่ใช่ไก่บ้า ยืนนับซี่กรงนั่นแหละ ธรรมะเป็นอย่างนั้น ขันธ์ ๕ เป็นอย่างนั้น รู้จักขันธ์รู้จัก... มันเป็นซี่ ซี่กรง ไก่ยืนกรง มันเป็นกรงไก่ ไม่ใช่ตัวไก่ แล้วพอเป็นตัวไก่แล้วมันยังเป็นใจของไก่ ร่างกายของไก่ ขนไก่ ตัวไก่ไม่ใช่ใจของไก่ ใจของไก่ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ไอ้ตัวนั้นแหละตัวชีวะ ไม่ใช่เป็นซี่กรงนั่น ไปนับแต่ซี่กรงไก่ไง นั่นขันธ์ นั่นกิเลส

โอ้ย! มันห่างไกลมาก เพราะนี่ไง **สมาธิของไก่ป่า สมาธิของไก่ป่ามันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นที่หัวใจ**

สมาธิของไก่บ้าน สมาธิของไก่บ้านเขาก็มีสติมีปัญญาสมประกอบ สติสัมปชัญญะเพื่อการศึกษา เพื่อความดำรงความเป็นพระเป็นไก่บ้าน

ไก่บ้า สติสัมปชัญญะเป็นไก่บ้านมันก็ติเตียน เพราะมันอยู่ข้างนอก มันไม่เหมือนไก่กรง ยืนกรง กรงของกูๆ ไง กรงกูยิ่งใหญ่ไง ความรู้กูยิ่งใหญ่ ความเห็นของกูยิ่งใหญ่ คนอื่นไก่บ้านมันยังไม่มีกรงเหมือนกู ยิ่งไก่ป่าแล้วจบเลย ไก่ป่านี่ทำอะไรไม่เป็น ไก่ป่าไม่มีสมบัติเป็นของตน ไก่ป่ามีแต่ขัน มีแต่ดูแลฝูงนั่นไก่ป่า

แต่ไก่ป่าเป็นไก่ที่จิตใจเข้มแข็ง จิตใจของไก่ป่านะ ชาวบ้านเขาจับไก่ป่าแล้วจะเอาไปบ้านไปเลี้ยง มันอดตายเลย เราเห็นมาเยอะมาก อยู่ทางอีสาน เพราะว่าในบ้านเขา เขาเลี้ยงไก่ เลี้ยงไก่แล้วมันอ่อนแอ มันเป็นเชื้อโรคได้ง่าย เขาพยายามมาดักไก่ป่าเพื่อไปผสมพันธุ์ มันไม่กินข้าว จนประชาชนใจอ่อนต้องเอามาปล่อยป่า

ไก่ป่า ไก่ป่ามันมีศักดิ์ศรี ไก่ป่ามันรักษาชีวิตของมัน ไก่ป่ามันทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบเข้ามา มันเห็นชีวะใจของตน ใจของตนที่ยิ่งใหญ่ สมาธิของไก่ป่า

แค่สมาธิ ยังไม่ได้วิปัสสนาอะไรกันเลย แล้ววิปัสสนาคืออะไร วิปัสสนาก็คือนับซี่กรงไก่ใช่ไหม นับซี่กรงไก่นับมีกี่กรง มีกี่ซี่ซี่กรง พอมีนิดหน่อยก็เจื้อยแจ้วไป นั่นเป็นกิเลส ไอ้นั่นมันไก่ของเรา เป็นสมบัติของเรา ไก่บ้า สมาธิของไก่บ้า คือบ่นพร่ำเพ้อ

คิดว่าเป็นสมบัติของตนๆ เป็นไก่บ้า มันเลยไม่เป็นไก่บ้าน

ไก่บ้านนะ ไก่บ้านเขาก็ยังมีสติสัมปชัญญะของเขา เขายังซื่อสัตย์กับธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ภาษาบาลี เขาก็ศึกษาจากบาลี ศึกษาจากธรรมวินัย ธรรมและวินัยจะเป็นศาสดาของเรา เขาเคารพศาสดา ผู้ใดกล่าวตู่พุทธพจน์ พระสงฆ์สวดถึง ๓ หน ไม่ถอนทิฏฐิมานะของตนเป็นอาบัติสังฆาทิเสส นี่อยู่ในวินัยนั่นแหละ

แต่ไก่บ้าบอกของเขาถูกต้องหมด เราเป็นไก่ป่า ไก่ป่านี่เราเคยทำมาหมดแล้ว เราเคยเป็นไก่ป่ามาก่อน แล้วเราทำของเราไม่เป็น เราก็เลยมาเป็นไก่บ้านี่ไง แล้วบอกไก่ป่าไม่มี ไก่ป่าทำไม่ได้ ไก่ป่าไม่มีวุฒิภาวะ ไก่ป่าไม่มีความสามารถ

แต่สมาธิของไก่ป่า แค่ที่หลวงปู่เสาร์ท่านทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าความสงบของใจเข้ามาแล้วนี่อาการ ด้วยอำนาจวาสนาเห็นไหม อาการของจิตมันยกขึ้น มันมีพลังที่ยกตัวขึ้น ท่านก็พิสูจน์ของท่าน พอพิสูจน์แล้วนะ แล้วก็วาง พิสูจน์ว่ามันเป็นอย่างไร พิสูจน์แล้วนี่สมาธิไง สมาธิคือสมาธิ จิตสงบแล้วถ้ามันมีสติสัมปชัญญะ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ เพราะศีล สมาธิ ปัญญา สมาธิเขาให้ยกขึ้นสู่วิปัสสนา สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน

ไม่มีสมถกรรมฐานมันเป็นวิปัสสนึก พอวิปัสสนึกขึ้นมาแล้ว มันก็เป็นเรื่องของความนึกคิดทั้งสิ้น เป็นจินตนาการ จินตมยปัญญามันจินตนาการไปทั่ว ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ที่ดีนะ

ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่ดีเห็นไหม ครูบาอาจารย์ที่ดีท่านจะให้เหตุให้ผล ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ สิ่งที่เป็นจินตนาการที่รู้ที่เห็นต่างๆ จะเห็นเทวดา เห็นอินทร์ เห็นพรหม เห็นก็สักแต่ว่าเห็น แล้วถ้าเห็นแล้วมีประโยชน์อะไรหรือไม่ นี่ไงสมาธิของไก่ป่า สมาธิของไก่ป่าไง เพราะไก่ป่ามีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มีครูบาอาจารย์ที่ท่านสมบุกสมบันมาก่อน เวลาสมบุกสมบันมาก่อนทำสิ่งใดให้มันเป็นประโยชน์กับเราไง

ถ้าไม่เป็นประโยชน์กับเรา เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาทำความสงบใจได้ โอ๋ย! มันมีความสุขใจมาก แล้วถ้าไม่มีสติปัญญาที่ดูแลรักษามันจะเสื่อมโดยธรรมชาติมันเสื่อมทั้งนั้น สิ่งใดมันเจริญแล้วเสื่อม เจริญแล้วเสื่อม เวลาจิตมันเสื่อมมันทุกข์มันยากทั้งสิ้น เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านอบรมสั่งสอนมาเพราะอะไร เพราะคนทำงานมันจะเคยเผชิญกับความเจริญแล้วเสื่อม เวลาเจริญแล้วเสื่อม เวลาเสื่อมแล้วจะเอาขึ้นมาได้อย่างไร

คนที่ไม่มีอำนาจวาสนา เวลาเจริญขึ้นมา มันก็คิดว่าสิ่งนั้นเป็นสมบัติของตน เวลามันเสื่อมไปแล้วมันท้อแท้ กรรมฐานม้วนเสื่อ สึกไปมากมายมหาศาล ลองสึกไปมากมายมหาศาล แล้วเวลาที่ยังอยู่นี่มันก็อาศัยของเก่า อาศัยของเก่าคือมีแต่สัญญาไง สมาธิจะเป็นอย่างนั้น ปัญญาจะเป็นอย่างนั้น แต่ไม่มีสิ่งใดเป็นเนื้อหาสาระ ไม่มีสิ่งใดเป็นกิจจะลักษณะ ไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติของตน

ถ้ามีสมบัติของตนมันมีความสุข “สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี” จิตสงบนี่สมาธิของไก่ป่าๆ ถ้าไก่ป่านะ เขารักษา

สัมมาสมาธิ รักษาจิตที่ตั้งมั่น รักษาจิตที่มีคุณธรรม ถ้าจิตที่มีคุณธรรม คนที่มีอำนาจวาสนา ถ้ามีสมาธิแล้วมันรู้จักผิดชอบชั่วดี คนที่จิตสงบแล้วมันรักษาจิตของตน มันเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

เวลาจิตมันเสื่อม จิตมันเสื่อมมันเทวทัต พอเทวทัตขึ้นแล้วมันยิ่งใหญ่ๆ มันจะหาสมบัติของตน หาตำแหน่งยศถาบรรดาศักดิ์ นั่นพูดถึงเวลามันเสื่อม

แต่ถ้ามันเจริญขึ้นมา มันเจริญขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับตนนะ แค่จิตสงบนี่พุทธะไง ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แต่พุทธะมันเจริญแล้วเสื่อมด้วยสติด้วยปัญญา สมาธิของไก่ป่าๆ สิ่งที่รู้ที่เห็นขึ้นมามันส่งออก เวลาส่งออกขึ้นมา ถ้ามันสมาธิส่งออก พลังงานส่งออกไง

เวลาเดี๋ยวนี้โทรศัพท์มือถือเวลาแบตหมดๆ แบตหมดใช้อะไรได้ ถ้าแบตมันชาร์จแบต แบตเต็มนะ โทรศัพท์มันก็ใช้ได้ นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามีสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ ถ้าสัมมาสมาธิก็แบต ถ้าแบตมันหมดแล้วแต่คนยังเป็นคน พระมาจากคน ถ้าแบตมันหมด แบตมันหมดก็เรื่องโลกๆ ไง โลกียปัญญา โลกุตตรปัญญา โลกียปัญญาๆ ก็สามัญสำนึกไง แล้วสามัญสำนึกมันเข้ากันด้วยธาตุไง แล้วถ้าด้วยจริตนิสัยไง แล้วมันก็ไหลไปไง เวลาแบตมันหมดไง

ทำสมาธิ ทำสมาธิก็เพื่อชาร์จแบตขึ้นมา ถ้ามันมีแบตแล้วมันไม่ใช่สามัญสำนึกที่คุยกันเองไง เพราะโทรศัพท์มันมีคลื่น มันติดต่อกับสังคมภายนอกได้ มันสื่อสารได้ สัมมาสมาธิๆ ถ้าจิตมัน

สงบแล้วถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ แต่ตัวแบตๆ นี่ไง นี่สมาธิของไก่ป่า ไม่ใช่สมาธิของไก่บ้า

สมาธิของไก่บ้ามันเป็นเรื่องปุถุชน เวลาแบตมันหมดแล้วไง เราก็เคยทำ เราก็เคยตัวลอยไปลอยมา เราเคยเห็นจุดเห็นไฟเห็นดวงต่างๆ คนบ้ารู้มากกว่านี้อีก คนทำงานหนักเวลามันจะเป็นลมดาวเต็มท้องฟ้าเลย จิตนี้มหัศจรรย์นัก แล้วเป็นภาวะอย่างนั้นมันเป็นประโยชน์สิ่งใด จิตที่มันรู้มันเห็นร้อยแปด เวลาไม่มีครูบาอาจารย์ คนที่อาภัพ เวลามันไปรู้ไปเห็นสิ่งใดแล้วตกใจหลุดเลย จากคนปกติกลายเป็นคนเสียจริตไปก็เยอะแยะไป

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์ สิ่งที่มันเสียจริตไปแล้ว ก็พยายามสร้างสติตั้งสติ อยู่ที่วาสนา เพราะคนพูดไง เวลาปฏิบัติระวังนะๆ ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะไม่เป็นอะไรทั้งสิ้น จะมีสิ่งใดที่มันจะสยดสยองขนาดไหน ถ้ามันเห็นนะ ถ้ามันเห็น เห็นสยดสยองแล้วตั้งสติไว้ จบหมดล่ะ เพราะว่าอะไร

เพราะธาตุรู้สิ่งใดที่เราเห็น เรารับรู้ไปจากจิตทั้งสิ้น แล้วถ้าไปจากจิตทั้งสิ้น เราบริกรรมพุทโธ ถ้าพุทโธ อยู่กับพุทโธชัดเจนแล้วมันจะเห็นสิ่งใดได้ พุทโธๆๆๆ เนี่ย แล้วถ้าพุทโธแล้วถ้าจิตมันสงบ จิตมันเป็นจริงขึ้นมา เรารู้ได้

ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัตินี่สมาธิของไก่ป่า สมาธิของไก่ป่า ไก่ป่าเวลามันทุกข์มันยากนะ มันยังไม่มีกิเลสคอยรุมเร้าไง ถ้ามีกิเลสคอยรุมเร้านะ มันเร่ามันร้อนนะ หน้าชื่นอกตรม แต่ถ้ามันมีสติมีปัญญาขึ้นมา สมาธิของไก่ป่าๆ ไง เขา

ต้องมีคำบริกรรมพุทโธ อานาปานสติ แล้วปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าปัญญาชนๆ นี่ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ

ไอ้ปัญญาอบรมสมาธิเขาคิดว่าเป็นวิปัสสนาไง เพราะคำว่า "ปัญญาอบรมสมาธิ" มันก็ตรึกในธรรม ตรึกในความรู้สึกนึกคิด เวลามันหยุด มันหยุดแล้ว นั่นล่ะสมาธิเกิดจากปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิไง สมาธิมันยังไม่สู่มรรค ๘ ไง เพราะปัญญาอบรมสมาธิคือสามัญสำนึก คือความคิดของมนุษย์ ความคิดของโลก ความคิดของโลกทัศน์ ความคิดกับภวาสวะ ความคิดเกิดจากเรา

เวลาเป็นสมาธิๆ สมาธิไม่มีตัวไม่มีตน ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา แต่สติสัมปชัญญะพร้อมนี่สัมมาสมาธิ คนที่มีอำนาจวาสนายกขึ้นสู่วิปัสสนาได้

คำว่า "ยกขึ้นสู่วิปัสสนา" มันจะเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง การเห็นกายเห็นอย่างไร การเห็นกายถ้าเห็นกายโดยเห็นเป็นภาพ ถ้าเห็นกายก็จิตเราตั้งมั่นหรือไม่ คนที่เห็นกายเป็นภาพนะ เป็นภาพแบบภาพทีวีหรือเห็นเป็นเนื้อก้อน เห็นเป็นอวัยวะ เห็นเป็นก้อนเนื้อ เห็นเป็นหัวใจ เห็นเป็นตับพังผืด เห็นเป็นอวัยวะต่างๆ ความเห็นร้อยแปด นี่วาสนาของคนทั้งสิ้น

แล้วสมาธิ สมาธิที่มันตั้งมั่นนะ สมาธิที่มันเข้มแข็งนะ เวลาจิตที่คนยังภาวนายังไม่เป็น ถ้าจิตมันตั้งมั่น จิตมีกำลังขึ้นมาเวลามันเห็น มันเห็นภาพใสเป็นแก้วเลย นั่นสมาธิมากเกินไป ถ้าสมาธิมากเกินไปมันไม่มัชฌิมาปฏิปทา เพราะสมาธิเป็นองค์หนึ่งใน

มรรค ๘ งานชอบหรืองานไม่ชอบ

อาหารถ้ารสมันจัด อาหารที่มันใส่เครื่องปรุงมากเกินไป มันก็กินไม่ได้ อาหารไม่มีเครื่องปรุงเลยมันก็จืดชืด ไอ้นี่พูดอาหารนะ เพราะอาหารมันหาได้จากท้องถิ่น

แต่ศีล สมาธิ ปัญญา งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ มันหาจากไหน มันไม่มีอยู่ในท้องตลาด มันเป็นปัจจัตตัง เป็นสันทิฏฐิโก เป็นความรู้เฉพาะตนในจิต เป็นความเห็นของหัวใจ ไม่ใช่ความเห็นของสมอง ความเห็นการวิเคราะห์วิจัยการคาดการหมาย การวิเคราะห์การวิจัย การคาดการหมายนี้เป็นปัญญาอบรมสมาธิ เพราะเราการคาดการหมายโดยตรึกในธรรมเปรียบเทียบกับวิเคราะห์วิจัยกับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับความรู้สึกนึกคิดของตน สูงสุดก็เป็นปัญญาอบรมสมาธิ

แต่เขาไม่รู้ ไก่บ้า ไก่บ้ามันไม่รู้ มันนับซี่กรงที่มันยืนอยู่ในกรงนั่นล่ะ แล้วภูมิใจๆ นะ ภูมิใจมาก ภูมิใจโดยความลังเลสงสัย ภูมิใจโดยความไม่รู้ของตน เพราะความไม่รู้ของตนถึงว่าภูมิใจในความเห็นของตน

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรามีความรู้ความเห็นสิ่งใด ท่านจะเทียบ ท่านจะเคียง ถ้าเทียบเคียงขึ้นมาแล้วเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง

ดูหลวงปู่มั่นสิ หลวงปู่มั่นเห็นไหม ดูท่านประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ เวลาพิจารณากายๆ ก็พิจารณากายโดยสามัญสำนึก พิจารณากายโดยวิทยาศาสตร์ พิจารณากายโดยความคิดของเราไง

พิจารณากายโดยข้อเท็จจริงของโลกไง แต่พิจารณาไปแล้วก็เท่านั้น เพราะไม่มีสมาธิไง เพราะไม่เข้าถึงจิตไง

แล้วพิจารณาแล้วพิจารณาเล่า เอ้อ! ทำไมเป็นอย่างนั้น สุดท้ายแล้วมาลาพระโพธิสัตว์ ลาบุญกุศลที่ได้สร้างมา บุญกุศลนั้นจะทำให้จิตนี้ก้าวหน้าไปข้างหน้า ถ้าพระโพธิสัตว์ทำได้แค่ฌานโลกีย์ พระโพธิสัตว์เข้าสู่อริยมรรคอริยภูมิไม่ได้ เพราะถ้าเข้าได้สำเร็จเป็นพระโสดาบันมันไปไหนล่ะ

พระโพธิสัตว์ไม่มีต้นไม่มีปลาย จนกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดเป็นผู้พยากรณ์ ถ้าพยากรณ์แล้วกลับไม่ได้ แต่ถ้ายังไม่มีใครพูดพยากรณ์ก็หมายถึงผลของวัฏฏะ จิตดวงนี้พระโพธิสัตว์นี้ได้สร้างคุณงามความดีมามาก ถ้าได้สร้างคุณงามความดีมามากจะไปดีทางโลกหรือทางธรรม ถ้าทางโลกก็สร้างคุณงามความดีต่อไป ถ้าสร้างคุณงามความดีต่อไปมันก็พาประชาชนทำบุญกุศล ทำคุณงามความดี เป็นหัวหน้า เป็นผู้นำสังคมนี่สร้างคุณงามความดีของตนต่อไป

แต่ถ้าจะพ้นจากทุกข์ไง ถ้าพ้นจากทุกข์ ลาพระโพธิสัตว์ พอลาพระโพธิสัตว์แล้ว พอจิตสงบแล้วๆ นี่สมาธิของไก่ป่า สมาธิของไก่ป่าพอจิตมันสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาเห็นกาย เห็นกายวิปัสสนาคือใช้งานชอบ งานชอบในวิปัสสนา งานชอบในการกระทำ สติชอบ สมาธิชอบ ปัญญาชอบ ความชอบธรรม เวลาพิจารณาไปแล้วมันปล่อย เวลาออกจากวิปัสสนา เอ้อ! มันต้องอย่างนี้สิ

นี่คนที่มีอำนาจวาสนา คนที่มีสติปัญญาเขาต้องทดสอบ ทดสอบความเห็นของตนที่เรารู้เราเห็นมันจริงหรือไม่จริง มันเป็นไป มันจริงหรือไม่จริง เพราะความคิดมันเป็นเรื่องโลก มันเป็นเรื่องพื้นฐานใช่ไหม เพราะคนมีชีวะมีชีวิตอยู่มันคิดได้ทั้งสิ้น คิด เวลามันเหนื่อย มันเบื่อ มันพิจารณาวางไว้ เดี๋ยวก็คิดใหม่ โดยธรรมชาติของธาตุรู้ ธาตุรู้มันส่งออก สิ่งที่ถูกรู้มันมีอยู่พร้อมอยู่แล้ว

แล้วธาตุรู้ๆ ไก่บ้า คิดแค่นี้หรือ นี่หรือเป็นวิปัสสนา คิดอย่างนี้หรือ นี่ไง สมาธิของไก่บ้า

สมาธิของไก่บ้าน ไก่บ้านเขาก็ศึกษาของเขา เขาก็ค้นคว้าของเขาตามความเข้าใจของเขา แต่เวลาทำได้อย่างเขา เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าเขามีการศึกษาของเขา เขาศึกษาแล้ว มีความเข้าใจแล้ว เขาอยากจะประพฤติปฏิบัติ

เวลาที่เขาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันก็ต้องเป็นคุณสมบัติของเขา ถ้าสติก็ต้องเป็นสติของเขา ถ้ามีสติ มีสติบริกรรมพุทโธ สิ่งที่มีการศึกษา สิ่งที่มีความลังเลสงสัยมันต้องวางให้หมด เพราะอะไร สัมมาสมาธิคือสติสัมปชัญญะเอาชนะใจของตนได้ ใจของตนเอาชนะใคร เอาชนะกิเลสตัณหาความทะยานอยาก เอาชนะความลังเลสงสัย เอาชนะการคาดการหมาย เอาชนะการจินตนาการ เอาชนะการที่ว่าเรามีอุปาทานคาดหมายว่าจะเป็นอย่างไร แล้วสมาธิจะเป็นอย่างที่คาดหมาย

ถ้าศึกษามานี่ปริยัติ เวลาจะปฏิบัติๆ เห็นไหม เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาพระมหาบัวที่ว่าเป็นมหามา “มหา ให้วางสิ่งที่ศึกษามาจากธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วางไว้ในสมอง เทิดทูนไว้ ไม่ใช่ดูถูกดูแคลนไม่เห็นด้วย” นี่สมาธิของไก่บ้าน

ไก่บ้านก็ศึกษามา ศึกษาจนมีความรู้ ความรู้นี้เป็นธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นประสบการณ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ยังไม่เป็นของเรา ถ้ามันจะเป็นของเรานะ เราอยากจะให้เป็นของเราๆ มันต้องเป็นจากการประพฤติปฏิบัติ เป็นจากข้อเท็จจริง เป็นจากความจริงในใจของตน ไม่ใช่เป็นจากความคิดเป็นจากสมอง

ความสมองๆ สมองนี่โลกทัศน์ความเห็นของเรา เพราะไม่เห็นใจ เพราะไม่มีสมาธิ จึงไม่รู้จักใจเป็นอย่างไร ไม่รู้จักสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิเห็นไหม สัมมาสมาธิมีตัวตนนะ เรื่องของสสาร เรื่องของโลกวิทยาศาสตร์เป็นอนิจจัง มันมีของมัน แร่ธาตุมันแปรสภาพของมันโดยข้อเท็จจริงของมัน แต่ผลของจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราเห็นไหม เราไม่เคยเห็น ไม่มีใครรู้ใครเห็นว่ามันเป็นตัวตน มันเป็นความคิดต่างๆ ที่มันพูดมันคิดที่ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้แต่เงา ไม่ได้ตัวจริงเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้บอกไว้หมดแล้วแหละ แต่เราได้ชื่อมันหมดเลย ไม่เคยเห็นตัวจริง เป็นความจำ สิ่งที่จำมาๆ จำมาเห็นไหม จำมาแล้วก็สร้างภาพเป็นไก่ยืนกรงไง แล้วก็ความจำนั้นเป็นสมบัติของเราๆ

ไม่มีหรอก สัญญาความจำได้หมายรู้มันเปลี่ยนแปลง วันนี้คิดอย่างนี้ พรุ่งนี้คิดใหม่แล้ว แล้วเวลาคิดใหม่แล้ว เวลากรงขัง กรงขังของกิเลสไง กิเลสมันสร้างกรงซับซ้อน ไอ้ไก่อยู่ในกรงขังของกิเลสมันก็พร่ำเพ้อของมันไปไง นี่ไก่บ้า

ถ้ามันเป็นความจริงๆ สิ่งที่มีการศึกษามามันเป็นสัญญา เป็นความจำ มันเป็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราตรึกในธรรมๆ ไง พระโมคคัลลานะตรึกในธรรมๆ เวลาง่วงเหงาหาวนอนไง เวลาตรึกในธรรมๆ ตรึกในธรรมจนเลยเถิด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอนไง ไปสอนพระโมคคัลลานะ ถ้าง่วงนอนให้นอนซะ ถ้าปฏิบัติถ้ามันง่วงนอน เอาน้ำลูบหน้า แหงนหน้าดูดาว ให้มันสว่างไสว ให้มันชัดเจนของมัน ให้มีการกระทำของมัน ให้มันเป็นความจริงขึ้นมา

ความจริงเป็นความจริงของเรา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สาธุ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระรัตนตรัยเป็นศาสดาของเรา แต่เวลาศึกษามาๆ เป็นภาคปริยัติ ศึกษามาเป็นความจำ ศึกษามาเป็นสัญญา เวลาสัญญาขึ้นมาแล้ว ศึกษามาแล้วจะประพฤติปฏิบัติเข้าไปก็ปฏิบัติไปไม่ได้ เวลาจะไปปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นไก่ป่า มันต้องออกประพฤติปฏิบัติในป่า

อู้ย! ในป่ามันไม่มี ทำอย่างนั้นไม่ได้ มันเป็นคนขี้ขลาด เป็นคนที่ไม่อาจหาญ สู้ไก่บ้าไม่ได้ ยืนกรงให้เขาเลี้ยง ยืนกรงเลย นี่คือการกระทำ นี่การปฏิบัติไง เพราะมันเป็นไก่บ้า

ถ้าเป็นไก่ป่า ไก่ป่าไง เราก็ศึกษา เราก็อยู่กับสังคมมาทั้งสิ้น การเกิดเราเกิดจากพ่อจากแม่ เราเกิดมาจากโลก เราไม่ยิ่งใหญ่มาจากไหนหรอก

เราเกิดมาจากโลก แต่ที่เราพยายามหลีกเร้น พยายามจะฝึกฝนตนขึ้นมา เพราะเราเห็นภัยในวัฏสงสารไง เห็นการเกิด การแก่ การเจ็บ การตายไง เห็นการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันไม่มีที่สิ้นสุดไง เรามีอำนาจวาสนาขึ้นมา เราอยากกระทำของเราขึ้นมาจริงไง

เวลาเราศึกษา เราก็ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในปัจจุบันนี้ ตำรับตำรามีมากมายมหาศาล ถ้าเราศึกษานะ เพราะพระกรรมฐานเขาศึกษา แต่ศึกษาแล้วไม่สอบเอาขั้นเอาตอน ไม่ไปสอบเอาใบประกาศไง ถ้าการศึกษา เขาต้องศึกษาแล้วเขามีความรู้ เขามีใบประกาศไง แล้วใบประกาศก็แขวนไว้รอบบ้านเลย เอาไว้เผาศพมัน

แต่ถ้าเป็นกรรมฐานเรา เราเอาหัวใจ เอาความจริงในใจของเรา ถ้าใจของเรานะ ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราฝึกฝนของเราขึ้นมา ถ้าฝึกฝนขึ้นมามีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาแล้วนะ “จิตนี้แก้ยากนะ จิตนี้แก้ยากนะ” เราจะแก้จิตๆ แก้จิตไปแก้ที่ไหนล่ะ ไปว่ามันไม่ได้ สอนมันไม่ได้ หลวงปู่เสาร์ไง หลวงปู่เสาร์ประวัติของท่านนะ ท่านเทศน์น้อยมาก

เวลาครูบาอาจารย์ถามหลวงปู่เสาร์ “ทำไมท่านเทศน์น้อย”

“โอ้ย! ทำให้มันดู มันยังไม่ทำเลย”

นี่ก็อยู่ที่วาสนาไง ทำให้มันดูก็ชีวิตของท่าน การดำรงชีพของท่าน ในการประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านทำให้เห็นๆ เลยล่ะ แต่เราก็ยังรู้ไม่ได้ ทำให้มันดู มันยังไม่เอา คำว่า “เอา” ไง

แต่หลวงปู่มั่นเวลาท่านทำของท่าน เพราะอำนาจวาสนาของคนมันมาแตกต่างกันไง หลวงปู่มั่นเห็นไหม เวลาท่านพูดกับหลวงตา หลวงตาท่านพูดให้ฟังประจำ เราทำคุณงามความดีไว้มาก การว่าทำคุณงามความดีขึ้นมา เวลาท่านเกิดมาแล้ว ท่านก็อยากจะพ้นจากทุกข์ไป เวลาท่านประพฤติปฏิบัติ ท่านก็แสวงหาครูบาอาจารย์ไง เวลาแสวงหาครูบาอาจารย์ ท่านก็บวชในอุบลฯ ท่านก็ศึกษาตามสำนัก เวลาจะออกปฏิบัติ เพราะมันไม่มีใครเอาด้วยไง หลวงปู่เสาร์ท่านก็อยากประพฤติปฏิบัติ หลวงปู่เสาร์ท่านเป็นอาจารย์หลวงปู่มั่น ท่านพากันออกป่า หลวงปู่เสาร์พาออกธุดงค์นะ ออกธุดงค์ไป

ไม้ดิบๆ นะ ผู้ประพฤติปฏิบัติ ผู้บวชใหม่ น่าเห็นใจมาก ฆราวาสธรรมๆ ในนวโกวาทสิ่งที่เป็นเรื่องยิ่งใหญ่ของพระบวชใหม่คือทนคำสอนได้ยาก นู่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ มันผิดไปหมดเลย ผิดจริงๆ เพราะอะไร เพราะเราเคยชิน เราเคยชินกับสิทธิเสรีภาพ เราเคยชินกับความยิ่งใหญ่ ใครมองหน้าไม่ได้ เรานี้ยิ่งใหญ่นัก

แล้วพอบวชมาแล้วขึ้นมา เป็นพระนวกะ มันมีพระพี่เลี้ยง พระพี่เลี้ยงคอยอบรมสั่งสอน สิ่งที่ขัดอกขัดใจมันใช้ชีวิตไม่เหมือนมนุษย์เลย ทำอะไรก็ไม่ได้ ทำอะไรก็ไม่ได้ แต่ความจริงได้ เพราะถ้าไม่ได้ทำอะไรผิดเลย เราอยู่โดยที่ไม่ทำสิ่งใดผิด แต่นิสัยคนมัน

เคยไง ถ้านิสัยคนมันเคย เวลามาบวชก็แสนทุกข์แสนยากอยู่แล้ว ยิ่งต้องมาหายใจนึกพุท หายใจออกนึกโธ ยิ่งมาบังคับหัวใจอีก แค่บวชมาเป็นพระ วินัยก็ทำลำบากไปหมดอยู่แล้ว ยังจะบังคับใจอีก ตัวก็ติดขังคุก จะขังหัวใจอีก ขังไม่อยู่หรอก ยิ่งกดดันเท่าไรมันยิ่งไป

นี่ไง เพราะมันอยู่ที่วาสนาไง ถ้ามีวาสนาขึ้นมาเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาหลวงปู่เสาร์ท่านพาหลวงปู่มั่นออกป่า มันออกไปแล้ว มันไปทำไม คนเราอยู่ในบ้านในเมืองมันมีความสุข ไก่บ้านมีคนอุ้มชูมีคนดูแลอยู่ ทำไมต้องไป

ไก่ป่าหาอยู่หากินเอง แล้วเวลาหาอยู่หากินเอง ในเมื่อเราไม่สามารถควบคุมใจเราได้ เราเข้าป่าเข้าเขาไปโดยสุภาพบุรุษเป็นนักปราชญ์นะ สร้างอำนาจวาสนามาขนาดนั้น ไม่รู้ดีรู้ชั่วหรือว่าในเมืองมันสะดวกสบายอย่างไร ในป่ามันทุกข์ยากอย่างไร แล้วไปทำไม

เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติเห็นกิเลส รู้จักกิเลส รู้เห็นฤทธิ์เห็นเดชของมัน ดูพระใหม่สิ นู่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ ไม่มีอะไรได้สักอย่างเลย เวลาเข้าไปอยู่ในป่า ไปอยู่ในป่าแล้วยิ่งไม่ได้ใหญ่เลย แล้วเวลาค่ำมืดเราไปอยู่ในป่าในเขาที่ไม่มีสิ่งใดคอยคุ้มครองดูแลเอาสิ เสือสางมันมีทั้งสิ้น มีทุกอย่าง ไปอยู่ในที่ลึกลับต่างๆ เราเอาสิ่งนั้นช่วยให้เราความคิดไม่ฟุ้งซ่านเกินไป

นี่ไง สมาธิของไก่ป่าๆ ไก่ป่าเขายอมรับความจริงถึงความรู้สึกนึกคิดของคน แล้วความรู้สึกนึกคิดของคนมันมีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก ไม่ใช่ไปป้อนมันไง

ไก่บ้า อยากจะคิดก็คิดใหญ่เลย มีสมุด ดินสอ จดกันใหญ่เลย โอ้ย! วิเคราะห์วิจัยเป็นธรรมๆ เป็นธรรมของไก่บ้า

แต่ถ้าเป็นไก่ป่าไม่เป็นอย่างนั้น เวลาไก่ป่านะ เวลาทำความสงบ ทำความสงบเป็นพื้นฐาน เวลาเป็นพื้นฐานแล้ว ครูบาอาจารย์ท่านมีประสบการณ์อย่างนั้นแล้ว ท่านถึงระวังลูกศิษย์มาก หลวงปู่มั่นเวลาพูด พระใหม่ๆ ต้องให้มีข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจ คำว่า "เป็นเครื่องอยู่ของใจ" ให้ใจมันมีที่พัก ให้ใจมันมีที่อบอุ่น ไม่ใช่ว่าเราจะสอนๆ แล้วใจของคนมันดิ้นรนไปทั้งทั่ว เพราะอะไร เพราะการประพฤติปฏิบัติจิตตภาวนา เขาต้องการจิต เขาเอาจิตมาภาวนา

ไก่บ้า นั่นน่ะ มันเอาแต่อารมณ์ เอาแต่ความคิด แล้วพอความคิด กิเลสมันยิ้มเลยนะ เข้าไม่ถึงเรา กิเลสมันยิ้มเลย ผู้รู้สิ่งให้ถูกรู้ สิ่งที่ทำคือสิ่งที่ให้ถูกรู้คือจริตนิสัยสัญญาวิเคราะห์วิจัยส่งออกหมด พอมันส่งออกไปนะ กิเลสมันยิ้ม ไม่เข้ามาถึงเรา พอไม่เข้ามาถึงเราแล้วมันก็ไม่แสดงตัว มันก็ไม่ดิ้นรนไง โอ้โฮย! สงบเสงี่ยม รอแต่เขาเอาอาหารมาให้ รอน้ำรออาหาร ถ้าขาดน้ำขาดเดี๋ยวตายหมดเลย

แต่ไก่ป่ามันต้องคุ้ยต้องเขี่ย ต้องหาทุกอย่างเพื่อดำรงชีพ แล้วพยายามค้นคว้าหาใจของตน นี่ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงนะ แล้วเวลาทำความสงบของใจ เอาล่ะอยู่ที่จริตนิสัย เวลาหลวงตาท่านพูดถึง เวลาคนที่ภาวนาไปนะ พุทโธๆ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เวลาจิตมันสงบ จิตมันลงไป ขณิกสมาธิ อุปาจารสมาธิ

อัปปนาสมาธิ เวลามันมีความสงบระงับขึ้นมา เป็นพระมันก็สงบเสงี่ยมขึ้น เป็นพระก็มีจิตมีกิริยาที่สวยงามเพราะว่าจิตมันสงบ จิตมันร่มเย็นไง

แต่เวลาจิตมันเร่าร้อน การแสดงออกนั้นมันก็กระทบกระเทือนคนอื่นเหมือนกัน การกระทบกระเทือนนั้นมันเป็นเรื่องธรรมดา ลิ้นกับฟัน คนอยู่ด้วยกันไง

เวลาพระกรรมฐานเขารู้จริต รู้นิสัยกัน เขารักกัน เพราะมันทุกข์ยากมาด้วยกันไง เหมือนทหารออกรบ ทหารผ่านศึกในรุ่นไหนเขาจะคิดถึงเพื่อนเขา นี่เหมือนกัน พระกรรมฐานเวลาออกวิเวก พระกรรมฐานเวลาเขาผ่านวิกฤติในชีวิต สิ่งที่เป็นจริงๆ เห็นไหม หลวงปู่มั่นเวลาไปหนีไฟป่า มหานี่เป็นเพื่อนตายๆ เพราะว่าท่านต้องมีพระอายุพรรษาน้อยคอยช่วยท่าน เพราะท่านเป็นพระที่แก่ชราภาพ

เวลาท่านทำของท่านในหัวใจของท่าน เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาท่านมีประสบการณ์ของท่านมา แล้วจิตมันแก้ยากๆ จิตมันดิ้นรนอย่างไร แล้วเวลาเจริญๆ ก็ดีงามมาก เวลาเจริญขึ้นมาก็เหมือนพระอรหันต์เลย อู้ย! สุดยอด เวลาจิตมันเสื่อมนะ เลวกว่าสัตว์

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง ความดี ความชั่วมันก็พลิกหน้าเปลี่ยนหน้ามาเล่นตลอด กิเลสในใจของตนๆ มันเปลี่ยนหน้ามาเล่นตลอด แล้วถ้าสมาธิของไก่ป่าๆ จิตสงบแล้วมันร่มเย็นขนาดไหน แค่รักษาให้มันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ รักษาไว้รักษาได้

ยากเลย รักษาสมาธิ รักษาไว้ การรักษาเห็นไหม สิ่งที่ว่ามันลอยมันอะไรนั่น ไอ้นั่นนั่นล่ะจะทำให้เสื่อม ไอ้ที่รู้วาระจิต รู้ต่างๆ นั่นอภิญญา เวลาอภิญญา อภิญญามาจากไหน แบต โทรศัพท์ไม่มีแบต แบตหมด ไปไม่ได้

นี่ไง เวลาเราทำความสงบเกือบเป็นเกือบตาย เราชาร์จแบตมาเต็มเลย แล้วก็โทรเล่นไปหมดเลย เล่นเกมหมดเกลี้ยง แบตหมด แล้วทำอย่างไรต่อ

แต่ถ้าเป็นสมาธิของไก่ป่า เราชาร์จแบต เราพยายามทำให้มันดีขึ้นแล้วถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนาไง ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนาเห็นไหม โทรศัพท์มือถือเขาสื่อสารเพื่อเป็นกิจจะลักษณะเพื่อคุณประโยชน์เขาได้ นี่ไงถ้ายกขึ้น เราจะสื่อสารเรื่องอะไร เราติดต่อสิ่งใด เรามีธุรกิจอะไร เราจะติดต่อกับใคร ติดต่อแล้วต้องเสียค่าโทรศัพท์เสียค่าคุยเสียค่าพูดตลอดเวลา

แต่มรรคไม่เป็นอย่างนั้น เวลามรรค จิตสงบระงับแล้วนะถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริงแล้วเห็นอย่างไร เวลามันเห็น สมาธิมันอ่อนแอ เวลาเห็นแล้วเห็นเป็นภาพ เวลาสมาธิเบาบางลงภาพนั้นล้มไปเลย ถ้าพิจารณาโดยสติปัญญาพิจารณากาย ถ้ามันจับอารมณ์ความรู้สึกของเราได้ ถ้าจับความเห็นของเราได้ เวลามันจะวิปัสสนา วิปัสสนาอย่างไร

แต่ไอ้ที่ว่าเห็นเป็นดวง เห็นเป็นจุด เป็นความสว่าง ไอ้นี่มันเป็นอาการ มันเป็นความเห็นแล้วมันมีอยู่ประจำใจสัตว์โลก ไอ้ที่บอกว่า “โอ้ย! เราลืมตา แล้วเราใช้สติปัญญาของเรา โอ๋ย!

ชวนะมันเต็ม ไอ้พวกหลับตามันทำอะไรไม่เป็นหรอก”

ลืมตา ลืมตาเห็นอะไร ลืมตาเป็นวิปัสสนาหรือ ลืมตา สัญญาทั้งนั้น สัญญา ไก่ยืนกรง ไก่บ้า ยืนกรงแล้วมันก็นับซี่กรง เพราะอะไร เพราะบาลีก็ไม่ยอมรับของเขา บาลีน่ะไอ้นู่นผิด ไอ้นู่นผิดไปหมด ไก่บ้านก็ไม่ยอมรับเขา ในการศึกษาก็บอกว่าสิ่งนั้นบาลีนี่มันเป็นบาลีเถื่อนไม่ใช่บาลีของเรา

แต่ไก่บ้านเขาศึกษามาโดยบาลีไวยากรณ์ โดยบาลีสันสกฤตชัดเจนของเขา แปลตรงตัวเพราะเขาเป็นการศึกษา เขาศึกษาธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาแล้วเป็นปริยัติ เวลาออกมาปฏิบัติ เขาปฏิบัติขึ้นมาให้ใจของเขาที่ศึกษามาเห็นไหม

ดูสิ เวลาหลวงปู่มั่นพูดกับหลวงตาพระมหาบัว **“เวลาจะประพฤติปฏิบัติไปแล้ว ถ้ามันเป็นความจริงแล้ว ปริยัติ ปฏิบัติมันจะมาเป็นอันเดียวกันเลย”**

ปริยัติคือการศึกษา ธรรมและวินัยเป็นบาลีเป็นสันสกฤตต่างๆ นั้น เป็นธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ท่านตรัสรู้แล้วท่านวางธรรมวินัย วางธัมมจักฯ อาทิตฯ อนัตฯ ต่างๆ ท่านวางไว้แล้ว แล้วเราศึกษามาแล้ว ศึกษามาเป็นแนวทาง ศึกษามานี่ไก่บ้าน

เวลาศึกษาเป็นปริยัติจะมาเป็นไก่ป่า ไก่ป่าก็พยายามประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่เป็นความจำ สิ่งที่เป็นสัญญาขึ้นมา

วางให้หมดๆ อย่าให้มันขัด อย่าให้มันแย้ง อย่าให้มันเตะให้มันถีบ หลวงปู่มั่นท่านเคยกระทำมาก่อน เวลาเราปฏิบัติขึ้นไปถ้ามันเป็นศีล เป็นสมาธิ เป็นปัญญาขึ้นมาตามความจริง ถ้าเป็นสมาธิก็เป็นสมาธิของไก่ป่า ไก่ป่าคือมันเป็นสมาธิโดยข้อเท็จจริง

สิ่งที่มันจะเป็นข้อเท็จจริง คนที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ คนที่ไม่มีประสบการณ์มันก็ต้องมีสิ่งใดเข้ามาโต้มาแย้งเป็นเรื่องธรรมดา อารมณ์ความรู้สึกของคนมันไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำให้สงบแล้วให้สงบเหมือนกัน มันเป็นไปไม่ได้

ถ้ามันมีสิ่งใดขึ้นมา เขาก็แก้ เขาก็ไขของเขา เขาต้องแก้ไขของเขาขึ้นไปให้เป็นศีล ให้เป็นสมาธิ ให้เป็นปัญญา ให้เกิดมรรคเกิดผล เวลาที่ประพฤติปฏิบัติตามความจริง ถ้ามันเป็นมรรค ๔ มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ เป็นบุคคล ๔ คู่ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล อนาคามิมรรค อนาคามิผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล เขามีเหตุมีผล มีการตรวจสอบ นี่ครอบครัวกรรมฐาน

นี่ไง หลวงปู่มั่นเห็นไหม ลูกศิษย์ลูกหาท่านมากมายมหาศาล เวลาพูดธรรมะกันทำไมมันจะไม่รู้ แล้วเวลาครูบาอาจารย์ท่านก็พูดธรรมะกัน มันเป็นข้อเท็จจริงนะ โทรศัพท์ผิดคลื่นไม่ได้นะ โทรศัพท์คนละยี่ห้อมันโทรกันไม่ได้ แล้วโทรจิตล่ะ **ธมฺมสากจฺฉา เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ** นี่สมาธิของไก่ป่า ไก่ป่าเขามีเหตุมีผลมีที่มาที่ไป มีชื่อจากปริยัติ มีปฏิบัติขึ้นมาโดยเห็นหน้ากิเลส ชำระล้างกิเลสตั้งแต่หลานมัน ลูกมัน พ่อมัน พญามารฆ่าหมดเลย แล้วคนที่ไม่เคยฆ่า ไม่เคยเห็นพญามารจะรู้ได้อย่างไร

เวลาหลวงตาท่านคุยกับครูบาอาจารย์ถ้าจบสิ้นใช้ได้ ถ้าไม่จบสิ้น ฆ่าได้แต่หลาน ลูกยังไม่เคยเจอ แล้วพ่อมันความโลภ ความโกรธ ความหลง ไม่เคยเห็นเลย แล้วเจ้าวัฏจักรล่ะ

หลวงตาท่านพูด "ปฏิบัติมา อวิชชา ใครก็รังเกียจรังงอนทั้งสิ้น เวลาไปเจออวิชชามันสวยยิ่งกว่านางสาวจักรวาล จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส มันสว่างไสว มันผ่องมันใส มันอลังการ มันเหนือโลก มันยิ่งใหญ่ แล้วมันคือใคร มันก็คือจิตไง จิตมันยิ่งมันใหญ่ จิตมันโอ้โฮ! อลังการ แล้วจะทำลายมันไหม"

นี่ไง แหวนเพชรไง เวลาทำลายมัน ไม่เห็นมันด้วย ไปยอมจำนนกับมัน เป็นขี้ข้ามันให้มันขี่คออยู่นั่นน่ะ แล้วกว่าจะเห็นมันนี่ไงการเห็น "จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส" แล้วผ่องใสมึงเห็นไหม มีสติปัญญาจับตัวผ่องใสได้ไหม มีสติปัญญารู้เท่าทันจิตตัวเองไหม แล้วถ้ารู้แล้ววิปัสสนาอย่างไร

นี่ดูสิ สติ มหาสติ แล้วปัญญาญาณมันเป็นอย่างไร นี่พิจารณาไป นี่ไก่ป่า สมาธิของไก่ป่าชัดเจน มีที่มาที่ไป สัจจะ อริยสัจจะ มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ มรรคผลมีอยู่จริง

แต่ไก่บ้ามันทำจนเลอะเทอะ จะเป็นปริยัติก็ไม่ใช่ จะเป็นปฏิบัติก็ไม่เชิง เป็นไก่บ้า เอวัง

“นี่แก้จิตๆ แก้ยากนะ แล้วแก้จิตๆ ใครจะแก้
คนที่จะแก้เขาต้องมีสติปัญญาของเขา
ไม่ใช่โมฆสมาธิ สมาธิโมฆะ นั่นมันชื่อ
เวลาพูดเป็นเรื่องโมฆะ เรื่องไม่มีอยู่จริง
แล้วสมาธิเป็นอย่างนั้น สมาธิของเราเป็นอย่างนี้
สมาธิหลับตามันใช้ไม่ได้

สมาธิ... สมาธิไม่มีหลับตา ลืมตา

สมาธิเป็นสมาธิ ขณิกสมาธิ อุปาจารสมาธิ
อัปปนาสมาธิ ขณิกสมาธิเห็นไหม”

๓

สมาธิโมฆะ

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรม ฟังธรรมๆ เพราะโอกาสฟังธรรมมันแสนยาก โอกาสฟังธรรมนะ เราต้องมีอำนาจวาสนา ถ้าเราไม่มีอำนาจวาสนาเห็นไหม ไม่มีโอกาสได้ฟังธรรม

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม แสดงธรรมจากพระโอษฐ์ เวลาเขาบอกนะ "ธรรมะจากพระโอษฐ์ ธรรมะจากพระโอษฐ์" โอษฐ์ใคร ธรรมะจากพระโอษฐ์ ธรรมะจากพระโอษฐ์ จดจารึกกันมาเป็นพระไตรปิฎก เวลาพระไตรปิฎกเป็นภาษาบาลี เป็นบาลี สันสกฤต เวลาเป็นเถรวาทหรือเป็นมหายาน ถ้าเป็นเถรวาท บาลี ถ้ามหายาน สันสกฤต

สิ่งที่ฟังธรรมๆ ฟังธรรมต้องมีการศึกษา ศึกษาภาษาบาลี ถ้าได้บาลีแล้วจะไปไขธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไขธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยการศึกษา ด้วยการค้นคว้า ด้วยสิ่งที่การศึกษาเจริญ ถ้าโลกเจริญ เจริญอย่างนี้ เจริญด้วยสติปัญญา เจริญด้วยการศึกษา เจริญด้วยการค้นคว้า

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเจริญนะ เจริญในหัวใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เจริญขึ้นมาๆ เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทุ่มเททั้งชีวิต ทุ่มเททั้งชีวิต และศึกษาสิ่งนี้มา ค้นคว้าสิ่งนี้มาเพื่อเป็นสัจจะเป็นความจริงในใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาเป็นจริง เป็นจริงในใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น วางข้อวัตรปฏิบัตินี้ไว้ๆ

สิ่งต่างๆ เห็นไหม ศึกษาค้นคว้ากันมา ถ้าค้นคว้ากันมาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแล้วพยายามจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาก็ปฏิบัติไม่เป็น ปฏิบัติไม่ได้ แพ้กิเลสของตน กิเลสของตนคือจริตนิสัยของตน จริตนิสัยของตนต้องการความสุข ความสบาย ต้องการความมีชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ

เวลาต้องการชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ มันก็ไปเข้ากับธรรมะที่เก่าแก่ ก่อนที่จะมีธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โลกธรรม ๘ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ โลกธรรม ๘ ธรรมะเก่าแก่ มันเป็นธรรมเก่าแก่ที่มีอยู่ดั้งเดิมอยู่แล้ว มันเป็นกิเลสตัณหาความทะยานอยากที่เข้าไปกระตุ้นในหัวใจของสัตว์โลกอยู่แล้ว แล้วสัตว์โลกมีกิเลสตัณหาความทะยานอยากในหัวใจของตน ปิดบังในหัวใจของตน มันก็ชอบเหมือนกันไง

เหมือนกับสัตว์ ดูสัตว์สิ ในสัตว์เวลาธรรมชาติของสัตว์นะ มันแย่งกันเป็นผู้นำฝูง นี่ไง หมาหมู่ๆ เวลาสัตว์ขึ้นมามันแย่งกันเป็นผู้นำฝูง เวลามันเติบโตมาจากฝูงนั้นแหละ แล้วเดี๋ยวมันก็จะล้มผู้นำของมัน เวลาสัตว์ ดูสิงโตนี่มันจะเป็นหัวหน้าฝูงอยู่ไม่กี่ปี

เวลามันนำฝูงของมัน สิ่งที่จะมาขับไล่มัน ก็ลูกหลานของมันนั่นแหละ เวลาตัวผู้โตมามันก็ขับออกไป มันเหลือแต่ตัวเมียไว้ ไว้แต่เวลาฝูงมันแตกแยก นี่ผู้นำฝูง ผู้นำฝูงเหมือนสัตว์

มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ มนุษย์เห็นไหม ได้เกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างสมบุญญาธิการมามหาศาล

ความว่ามหาศาล ได้สร้างสมบุญญาธิการมหาศาลจนบารมีเต็ม บารมีเต็มขึ้นมา มาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะสิ่งที่ค้นคว้าๆ สิ่งที่เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระบิดา พระมหามายาเป็นพระมารดา นี่มารดาเห็นไหม สิ่งที่เป็นพระบิดา พระมารดา ก็ต้องสร้างบุญกุศลมานะ ใครไม่ได้สร้างบุญกุศลมา ไม่ได้สถานะในการอุ้มครรภ์ให้เจ้าชายสิทธัตถะได้เกิดนะ

การปรารถนาเวลาเกิดมาแล้วเห็นไหม เกิดมา พอเกิดแล้วพระมารดาก็สิ้นชีวิต สิ้นชีวิตเพราะอะไร เพราะท้องนี่มันเฉพาะเฉพาะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การสร้างสมบุญญาธิการมามหาศาลขนาดนั้น มีอำนาจวาสนาขนาดนั้น

คนมีวาสนาเวลาคิด คิดที่ใฝ่ดีงาม พอใฝ่ดีงามเห็นไหม เวลาผู้ที่เกิดสหชาติๆ ได้สร้างบารมีมาทั้งนั้น องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาสร้างคุณงามความดีมา สร้างคุณงามความดีมาจนมันคิดแต่เรื่องดีๆ ไง **คนที่ดีในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด**

ในความเป็นมนุษย์นะ มนุษย์นี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมีบุญมีกุศล มันมีบาปอกุศล อวิชชาคือความไม่รู้ ความไม่รู้ทำสิ่งใดมา สร้างสมสิ่งใดมา การสร้างมาๆ ความลับไม่มีในโลก ใจนี้เป็นผู้สร้าง **อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญฺญาณํ** ตัวนั้นเห็นไหม สัญญาอย่างละเอียดที่มันสะสมลงในภวาสวะในภพนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณไง มันไประลึกถึงตรงนั้น แต่ของเราสัญญา สัญญาความจำได้ ขันธ์ ๕ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ สัญญาๆ สัญญาที่จำกันอยู่นี่สัญญา สัญญาในขันธ์ สัญญาในชาติปัจจุบันนี้ แล้วอวิชชาที่เราจะประพฤติปฏิบัติกัน เราไม่รู้ไม่เห็นหรอก

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านทำคุณงามความดีของท่านมา นี่ผู้ที่มีอำนาจวาสนาคิดแต่เรื่องดีๆ แม้แต่คนจะชักจะจูงจะชักนำไปทางไหนมันไม่ไป ไม่ไป

ตามหมู่ตามเพื่อนไป ในสมัยปัจจุบัน ดูเด็กแว้นสิ เพื่อนๆ มันพากันไปทั้งนั้น แล้วมันเห็น มันก็ทนไม่ไหวไง เพราะความอยากของมันวัยรุ่นไง วัยรุ่นก็คึกก็คะนอง มันคึกมันคะนองอยู่ในใจอยู่แล้ว แล้วถ้ามันไม่มีหมู่ไม่มีพวกมันก็ไม่มีใครพาไป ถ้ามันมีหมู่มีพวกแม้แต่คนเดียวมันก็ชักนำให้เป็นหมู่เป็นพวก

นี่อวิชชาคือความไม่รู้ในหัวใจของตน พญามารนี่ร้ายกาจนักมาอยู่ในใจของตนนะ พออยู่ในใจ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเห็นไหม ด้วยอำนาจวาสนานะ ด้วยอำนาจวาสนาขึ้นมา มันขึ้นมาแล้วมันมีแต่คิดอย่างดีงามๆ เวลาไปเที่ยวสวนไปเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันมหัศจรรย์

ไอ้เราเห็นนะ เราเห็นทุกวัน ไปงานศพเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แล้วยังไม่ขนาดนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ่งที่เป็นประเพณีวัฒนธรรมของชาวพุทธไง วนรอบเมรุ ๓ รอบ กามภพ รูปภพ อรูปภพ เวลาประเพณีท้องถิ่นบางที่เขาจะมีน้ำมะพร้าวล้างหน้า เอ็งเกิดมามืดบอด เกิดแล้วเกิดเล่า เกิดน่ะ เวลาทอดผ้าบังสุกุลไง **อนิจฺจา วต สงฺขารา** สังขารนี้ไม่เที่ยง เกิดตายๆ เตือนตลอด ทำไมไม่ได้คิดอะไรกันเลย ยังเพลิดเพลินกับชีวิตอยู่อย่างนั้น ยังเพลิดเพลินกับกิเลส ให้กิเลสมันครอบงำอยู่อย่างนั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเที่ยวสวนเห็นไหม เห็นคนเกิด เห็นคนแก่ เห็นคนเจ็บ เห็นคนตาย เราต้องเป็นอย่างนั้นหรือ คำว่า “เราต้องเป็นอย่างนั้น” นี่ด้วยอำนาจวาสนานะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ กาฬเทวิลอยู่บนพรหมนู่นแน่ะ โลกธาตุนี่หวั่นไหว ผู้มีบุญกุศลเกิดนะโลกธาตุนี่ไหวหมดเลย อยู่บนพรหมยังสะเทือนเลย นี่กามภพ รูปภพ ภพในวัฏฏะนี่มีไหม นอนเล่นอยู่บนพรหมนั่นน่ะ

“เอ๊ะ! มันเกิดอะไรขึ้น มันเกิดอะไรขึ้นนะ อ๋อ! เจ้าชายสิทธัตถะประสูติแล้ว”

แล้วเป็นเพื่อนกับพระเจ้าสุทโธทนะ นี่สมัยพุทธกาลนะ มนุษย์นี่แหละ เพื่อนพระเจ้าสุทโธทนะนี่แหละ เป็นพราหมณ์ ระลึกชาติได้ ๔๐ ชาติ ระลึกอนาคตได้ ๔๐ ชาติ ระลึกชาติก็ระลึกได้ ไปนอนอยู่บนพรหม เข้าฌานสมาบัติ โลกธาตุนี่ไหวหมดเลย

เวลาลงมา ลงมาเป็นเพื่อนกับพระเจ้าสุทโธทนะ เพราะพรหมมีวาระจิตรู้ต่างๆ ได้มหาศาล ก็ระลึกชาติได้ ลงมาหาเพื่อนพระเจ้าสุทโธทนะ พอขอดู เพราะพวกพราหมณ์เขาท่องมนต์ของพราหมณ์ ลักษณะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าลักษณะ ๓๒ เห็นไหม ลายนิ้วมือขด ขดเป็นก้นหอย ดูรอยพระธาตุๆ พระบรมสารีริกธาตุที่ทำบุญนั่นน่ะ

มาถึงเห็นหมดเลย โอ้โฮ! นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดแล้ว ทั้งดีใจ ทั้งเสียใจ ดีใจเพราะอะไร เพราะตัวเองระลึก

ชาติได้ ๔๐ ชาติ อนาคต อดีตได้อย่างละ ๔๐ ชาติ ไปนอนอยู่บนพรหมได้ ได้ฌานสมาบัติ แต่ไม่สามารถจะแก้กิเลสได้ ดูสิ ทำได้ขนาดนั้นนะ

เวลาดีใจ ดีใจมาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดแล้วนี่แน่นอน ลักษณะ ๓๒ ร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะว่าท่องกันมา พราหมณ์นี่ท่องบ่นกันมาตลอดเลย แล้วลักษณะที่มันครบสมบูรณ์นี่ไม่เคยเห็น นี่ใช่แน่นอน แต่ตัวเองก็ร้องไห้ เวลาร้องไห้ พระเจ้าสุทโธทนะถามร้องไห้ทำไม รู้ถึงอายุขัยของตนนะ ตัวเองต้องตายไปก่อน ถ้าตัวเองไม่ได้ตายไปก่อนนะ องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมก็จะได้กาฬเทวิลนี้อีกคนหนึ่ง แต่นี้ไม่ได้เพราะเขาตายไปก่อน

นี่พูดถึงคนที่มีบุญวาสนา นี่เรื่องทางโลก เรื่องของวัฏฏะ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างอำนาจวาสนามามากกว่านั้น พอมากกว่านั้นถึงเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย “เราต้องเป็นขนาดนั้นหรือ” คำว่า “เป็นขนาดนั้น”

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเกิด พราหมณ์พยากรณ์ไว้แล้ว ถ้าได้อยู่ทางโลกจะเป็นจักรพรรดิ จะรวบรวมประเทศอินเดีย ไม่ต้องให้อังกฤษมารวบรวมให้ จะรวบรวมตั้งแต่สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รวบรวมเป็นประเทศอินเดียเลย แต่นี่ต้องเป็นแว่นเป็นแคว้นนะ ต้องให้อินเดียมายึดมาครองแล้วถึงรวมเป็นอินเดียได้

สิ่งต่างๆ สิ่งที่มันเป็นจริงๆ มันเป็นจริงเป็นข้อเท็จจริงอยู่แล้ว เรามีอำนาจวาสนาอยู่แล้ว เวลาถ้าบวชจะได้เป็นศาสดา เพราะว่า คำว่า "ได้บวชจะได้เป็นศาสดา ได้เป็นองค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า" พระเจ้าสุทโธทนะต้องการให้เป็นจักรพรรดิ มีแต่สิ่งดีงาม มีแต่ของรื่นเริง มีแต่นางฟ้อนรำ ถึงเวลาฟ้อนรำมันก็วาสนา เวลาเขาฟ้อนรำก็หลับไปเสียก่อน ตื่นมานางฟ้อนรำนอนอยู่นั่น เห็นเหมือนซากศพ

ทุกวันนี้เขาฝึกอสุภะ อสุภะกันอยู่นี่ไง นี่ไง ชาวพุทธเราไปตามวัดตามวาจะมีโครงกระดูกแขวนไว้ในตู้ไง แขวนไว้ในตู้เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว เรื่องอสุภะเรื่องการพิจารณา เราถึงได้รู้ไง แต่สมัยนั้นมันยังไม่มี ถ้ารู้วาระจิตเขารู้จริงๆ เหาะเหินเดินฟ้าก็เหาะเหินเดินฟ้าจริงๆ ในสมัยปัจจุบันนี้เหาะก็นั่งเครื่องบิน รู้วาระจิตก็โทรศัพท์ ได้หมดล่ะ พอวิทยาศาสตร์มันเจริญขึ้นมา แต่สมัย ๒,๐๐๐ กว่าปี เรื่องนี้ยังไม่มี

แล้วถ้ามันมีมันเป็นความจริงก็เป็นความจริง เป็นความจริงเห็นเป็นซากศพ มันขยะแขยง ไอ้พวกเราก็เห็นว่ามันเป็นสิ่งที่ดีงาม พระเจ้าสุทโธทนะทำให้เป็นอย่างนั้น ปราสาท ๓ หลังจะไม่ให้เห็นคนแก่เลย มีแต่สาวสวย มีแต่นางสนมที่ยอดเยี่ยมฟ้อนรำ มีแต่ความเพลิดเพลิน จะเอาไว้ให้เป็นจักรพรรดิ

แต่เวลาออกด้วยวาสนาของตน ด้วยบุญกุศลของตน ด้วยความเป็นมหาบุรุษของตน เวลาออกไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่คนเจ็บ คนตาย เราต้องเป็นเช่นนั้นด้วยหรือ มหาดเล็กบอก ใช่

ทุกคนเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งสิ้น ถ้ามันเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยอำนาจวาสนาของคนนะ มันต้องมีฝ่ายตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย

ฉะนั้น มันมีเกิด แก่ เจ็บ ตาย มันก็ต้องมีไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แต่มันจะมีที่ไหน มันหาที่ไหนไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าเอง หาเอง เวลาด้วยอำนาจวาสนานะ เวลาออกจากราชวังไปประพฤติปฏิบัติของตนด้วยสัจจะ ด้วยความจริง ด้วยอำนาจวาสนาของตน อำนาจวาสนาสร้างสมมามากน้อยแค่ไหน เวลาพระเจ้าสุทโธทนะจะชักนำเป็นจักรพรรดิ

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดมาในชาติปัจจุบันนี้ ใครที่มีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน ถ้ามันเข้าสู่ธรรมๆ เข้าสู่ธรรมหมายถึงว่าประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง เราจะมีอุดมการณ์ของเรา เราจะมีความจริงของเรา เราจะมีความมั่นคงของเรา แล้วถ้าเราปฏิบัติแล้วบุคคล ๔ คู่ บุคคลๆ ใครเป็นบุคคล

นี่ไง เวลาทำความสงบของใจเข้ามาๆ ใจมันสงบที่ไหน บุคคล ๔ คู่ใครเป็น เวลาสวดมนต์สังฆคุณ บุคคล ๔ คู่ ทำความดีสัมมาทิฏฐิดีงามทั้งสิ้น ทำมาๆ เราสรรเสริญพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ไง เราไม่เห็นคัดค้านเห็นแตกต่างไง แล้วมันจะเห็นความจริงหรือไม่ไง ถ้ามันเห็นความจริงขึ้นมามันจะเป็นความจริงในหัวใจของตน ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงขึ้นมาในใจของตน ถ้าในใจของตนมันจะเห็นสัจจะความจริงอันนั้น

แต่ถ้ามันไม่เห็นไง คนทำบุญกุศลมาก็มี คนทำบาปอกุศลมาก็มี เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มหาบุรุษทำแต่คุณงามความดี เวลาสมัยพุทธกาลนะ โมฆบุรุษๆ ทำแต่ความชั่วๆ ไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกประพฤติปฏิบัติแล้วตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วไปโปรดพระเจ้า-สุทโธทนะแล้วมันมีความเชื่อมั่น มันเจริญงอกงาม แล้วราชกุมารทั้ง ๕ ออกบวช ตั้งแต่พระอุบาลีเป็นกัลบกเป็นคนใช้ของเจ้าชาย เจ้าชายพระนันทะ เทวทัต อนุรุทธะ ทั้ง ๕ ออกบวชให้ช่างกัลบกบวชก่อน บวชก่อนให้เป็นอาวุโส ตัวเองประพฤติปฏิบัติกันมา

ถ้าเป็นมหาบุรุษ มหาบุรุษเป็นผู้ที่ทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดี พระนันทะเป็นพระอรหันต์ พระอุบาลีเป็นพระอรหันต์ คำว่า “เป็นพระอรหันต์” พอเป็นพระอรหันต์ทำสิ่งใดล่ะ เลิศในทางวินัย เลิศทางวินัยเป็นผู้มีอธิกรณ์เกิดขึ้นในสงฆ์เป็นผู้ควบคุมผู้ดูแล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะให้พระอุบาลีเป็นผู้ตัดสิน พระอานนท์ พระอานนท์เป็นผู้ที่อุปถัมภ์อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตนด้วยความเคารพด้วยความบูชา

ถ้าเป็นมหาบุรุษไง มหาบุรุษนะ มหาบุรุษในหัวใจของตน ถ้าในหัวใจของตนมันมีศักดิ์มีศรี มันมีคุณงามความดีขึ้นมา ทำสิ่งใดก็ทำเพื่อสงฆ์ๆ ไง ทำเพื่อสงฆ์ เพื่อความดีงาม รับภาระรับผิดชอบ

ดูพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา เวลาเผยแผ่ธรรมๆ เป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย เบื้องขวาเป็นเสนาบดีแห่งธรรม เวลาแจกแจงธรรมะ เพราะการเผยแผ่ธรรมมันมีลัทธิศาสนาอื่นอยู่แล้ว ผู้ที่มีสติมีปัญญาเวลาเขาโต้แย้งกันด้วยธรรมะๆ เวลาโต้แย้งกันปราบราบเรียบ เพราะอะไร เพราะสัจจะความจริง สัจจะความจริงไง

แต่โมฆบุรุษล่ะ โมฆบุรุษเห็นไหม โมฆบุรุษอยากมีชื่อเสียง โมฆบุรุษติดในลาภ ติดในสักการะ โลกธรรม ๘ ธรรมะเก่าแก่มันมีของมันอยู่แล้ว โลกธรรม ๘ แล้วกิเลสของคนมันก็มีอยู่แล้วไง แต่พุทธธรรมสิ่งที่เป็นสัจจะความจริง เวลามันจะเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นมาจากหัวใจที่มั่นคง หัวใจที่ดีงาม กว่ามันจะเกิดได้ กว่ามันจะเกิดได้เห็นไหม ถ้ามันเกิดได้มันต้องมีหลักเกณฑ์ มันต้องทำคุณงามความดี

คุณงามความดีเห็นไหม อาศัยคุณงามความดีเป็นหนทางมัคโคทางอันเอกๆ ที่จะเอาหัวใจของตนให้พ้นจากกิเลสตัณหาความทะยานอยากได้ นี่ทางอันเอก ทางอันเอกแล้วทางมันอยู่ไหนล่ะ เราไม่ทำสิ่งใดเลย เราจะไม่ได้สิ่งใดเลย

มหาบุรุษเขาสร้างแต่คุณงามความดี เขาทำเพื่อพระพุทธศาสนา เขาจรรโลงพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอกับเราพร้อมทั้ง ๖๐ องค์ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นกิเลส” นี่มหาบุรุษเขาทำเพื่อสัจธรรม ทำเพื่อคุณงามความดี เพราะหัวใจเขาเป็นธรรม

โมฆบุรุษ เวลาเทวทัตนะ สิ่งที่จะเริ่มเป็นอย่างนี้ ในพระไตรปิฎก เทวทัตเห็นนางวิสาขาเวลามาเยี่ยมเยียนพระ เขาก็มีน้ำอ้อย มีน้ำผึ้ง มาถวายพระไง นี่มหาบุรุษทำเพื่อคณะสงฆ์ ทำเพื่อคุณงามความดี เผยแผ่ธรรม เขาศรัทธาความเชื่อเขาก็ถวายไง เขาผ่านเทวทัตไป ผ่านเทวทัตมา ไอ้เขาผ่านไปผ่านมามันจะเป็นอะไรไป ก็ไอ้แค่น้ำผึ้ง น้ำอ้อย

แต่ในธรรมบท เทวทัตมีความน้อยใจ "ทำไมข้ามเราไปข้ามเรามา พวกนั้นเขาเป็นเจ้าชาย เราก็เป็นเจ้าชาย เขาเป็นญาติกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็เป็นญาติกับองค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นเครือเป็นญาติกัน ทำไมไม่เห็นหัวเราเลย" โมฆบุรุษๆ โมฆบุรุษเห็นไหม

มหาบุรุษเขาบวชมา บวชมาเห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว เวลาไปโปรดพระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระอรหันต์ เอาสามเณรมาบวชเป็นพระอรหันต์ นางพิมพาก็ออกมาบวช นางโคตมีก็ออกบวช เขาเป็นพระอรหันต์เป็นคุณความดีทั้งนั้น

แต่เทวทัตไปน้อยเนื้อต่ำใจ ไปต้องการให้เขาเห็นศักดิ์ศรีของตน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย การไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันจะทำอย่างไร เวลาทำอย่างไร บุพเพนิวาสานุสติญาณ อดีตชาติเห็นไหม อย่างที่

กาฬเทวิลระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ เขาระลึกของเขาได้ แต่เขาระลึกด้วยกำลังของจิตเขามีมากน้อยแค่ไหน องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าระลึกไม่มีต้นไม่มีปลายยาวเหยียด

นี่ไง เวลายาวเหยียดขึ้นมา มันก็แบบว่าในสมัยปัจจุบันนี้ ไอ้พวกแอบอ้างพุทธพจน์ๆ โลกจะแตก โลกจะแตก

แล้วดูเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บุพเพนิวาสานุ-สติญาณไม่มีต้นไม่มีปลาย จุตูปปาตญาณเห็นไหม ถ้าไม่สิ้นกิเลส มันก็ต้องให้อวิชชาพาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้นไม่มีปลาย เวลาดึงกลับมาอาสวักขยญาณทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยมรรค ๘ ด้วยสัจธรรม ด้วยความจริง วิมุตติสุขๆ

มันรู้ มันเห็นเป็นข้อเท็จจริง ไม่เลื่อนลอย ไม่ใช่อยู่ในตำรับตำราที่ท่องจำกันมาปากเปียกปากแฉะ แล้วไม่มีอะไรเป็นชิ้นเป็นอันไง

ถ้ามันเป็นจริงหัวใจที่มีอำนาจวาสนามีบารมี เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันทุกข์มันยากขึ้นมาขนาดไหน เวลาเกิด แก่ เจ็บ ตาย มันเป็นเรื่องจริงจัง เวลามันทุกข์มันยากมันบีบคั้นหัวใจของเราเข้ามานะ

แต่ไอ้พวกโมฆบุรุษมันอยากดังอยากใหญ่อยากมีชื่อเสียง อยากให้เขานับหน้าถือตา เฮ้ย! โมฆะ โมฆบุรุษมันเริ่มจากตรงนั้น พอไม่ได้ดั่งใจขึ้นมากระฟัดกระเฟียดฟาดงวงฟาดงาหาเรื่องไปเรื่อย

โมฆบุรุษมันเริ่มต้นจากนางวิสาขามีน้ำผึ้ง น้ำอ้อย มาถวายพระ มาถวายพระก็ถวายพระที่เขาจรรโลงศาสนา เขาส่งเสริมพระพุทธศาสนา เขาไม่ได้มาให้นักเลงโต โมฆบุรุษไง ยิ่งใหญ่แต่ไม่มีสิ่งใดเป็นชิ้นเป็นอัน ถึงเวลาแล้ว ถ้าอย่างนั้นต้องแสดงตัว ฌานสมาบัติๆ เรื่องฌานๆ เวลาฌานสมาบัติ มันก็ทำของมัน เวลาทำแล้วแปลงร่างต่างๆ ไปครอบงำอชาตศัตรู

นี่เห็นไหม ผลของวัฏฏะๆ สิ่งที่ใครทำเวรทำกรรมมา อชาตศัตรู เวลาอชาตศัตรูเกิดเห็นไหม พระเจ้าพิมพิสารเป็นพ่อ มหาดเล็กบอกเลยจะทำปิตุฆาต ให้จัดการตั้งแต่เป็นกุมารซะ เวลาอย่างนั้นพระเจ้าพิมพิสารก็รักก็เลยตั้งชื่อว่าอชาตศัตรู ชาตินี้ไม่เป็นศัตรูกับใครทั้งสิ้น ยอดคนเลย แล้วเลี้ยงมาอย่างดี เลี้ยงมาอย่างดีนะ เพราะเลี้ยงมาอย่างดีนี่มันสิ่งแวดล้อมไง

แต่กรรมเพราะเวลาเกิดมา พราหมณ์พยากรณ์อยู่แล้ว สุดท้ายแล้วก็ฆ่า เพราะเทวทัตโมฆบุรุษไปอบรมสั่งสอน ไปครอบงำเขา ทำให้เขาอยากได้อำนาจ อยากได้สมบัติ ให้เขาทำลายพ่อเขาทั้งๆ ที่เขา เวลาเทวทัตบอกนะ บอกให้ปฏิวัติ ให้ยึดอำนาจ

“ทำไมต้องยึด เดี๋ยวพ่อก็ให้”

“แล้วถ้าเอ็งตายก่อนพ่อเอ็งล่ะ”

นี่โมฆบุรุษ แหย่เขาเรื่อย แต่มันด้วยเวรด้วยกรรม เขาก็มีเวรมีกรรม เขาจะแก้ไขอย่างไรก็แล้วแต่ สุดท้ายแล้วอชาตศัตรูก็ฆ่าพ่อ การฆ่าพ่ออันนั้น ถ้าไม่ได้ฆ่าพ่อนะ นี่ปิตุฆาต ถ้าไม่ได้

ฆ่าพ่ออย่างน้อยจะได้เป็นพระอนาคามี

เพราะอชาตศัตรูเวลาหมอชีวกพาไปหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วได้ฟังธรรมๆ โอ้ย! ทั้งซาบซึ้ง ทั้งเคารพบูชา ทั้งจะขวนขวายจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา แต่เขาคบมิตรไม่ดีก่อนไง นี่ไง โมฆบุรุษไปทำให้เขาเสียหายไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์เลย ถ้าไม่ทำปิตุฆาตนะ อย่างน้อยพระอนาคามี เขาศรัทธาของเขามาก ชื่นชมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก แต่ก็มาทีหลังไง มันมาทีหลัง แต่การทำความชั่วอันนั้นไปแล้ว โมฆบุรุษ โมฆบุรุษทำลายตนเอง แล้วทำลายคนอื่นทั้งสิ้น

เวลาเทวทัตทำลายสงฆ์ ทำให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้อพระโลหิต ธรณีสูบลงนรกอเวจีเป็นๆ นี้เลย ใครจะเชื่อไม่เชื่อมันเป็นสิทธิ์

แต่ความจริงๆ นะ คนทำชั่วขนาดไหนมันก็ต้องชั่วอย่างนั้น คนทำคุณงามความดีๆ มหาบุรุษเห็นไหม มหาบุรุษ ดูสิ ตั้งแต่พระอุบาลีมาเลย พระอนุรุทธะ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ทำแต่คุณงามความดี ทำคุณงามความดีเพราะอะไร

เพราะมันเข้ากับธรรมไง สัจธรรมๆ สัจธรรมมันยิ่งใหญ่ มันยิ่งใหญ่เพราะอะไร เพราะสัจธรรมนี่มันเกิดขึ้นได้ มันเกิดขึ้นได้ด้วยมรรคด้วยผล ด้วยมรรคด้วยผลเห็นไหม พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะสร้างสมบุญญาธิการมาขนาดไหน จะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา มหาบุรุษต่างๆ ก็ได้สร้างบุญกุศลขึ้นมา

ได้เกิดเป็นสหชาติ

คำว่า "สหชาติ" ทุกคนอยากเกิดสหชาติ เกิดพร้อมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วให้มีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วมีความเชื่อในพระพุทธศาสนา ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม เพื่อให้เราบรรลุธรรม เพื่อให้เราพ้นจากกิเลสตัณหาความทะยานอยากอันนั้นไป

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว เสวยวิมุตติสุขๆ สุขอันที่ไม่มีสิ่งใดเปรียบเทียบได้ เราก็อยากได้สุขอย่างนั้น ได้สุขอย่างนั้นเห็นไหม แต่เวลาสุขอย่างนั้นขึ้นมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมๆ องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะปรินิพพาน เวลาพระอานนท์คร่ำครวญๆ นะ จะนิมนต์ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ต่อไป

เพราะพระอานนท์เป็นพระโสดาบัน ขณะที่เป็นพระโสดาบัน ปุถุชนคนหนามันก็ต้องขวนขวายสร้างบุญกุศลของตน เวลาพระอานนท์อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยบุญกุศล ด้วยการการกระทำ ด้วยฟังธรรมๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว พระอานนท์จะได้เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา แล้วพระอานนท์เป็นผู้จดจำธรรมวินัย ธรรมขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าไว้มากมาย เวลาสังคายนาขึ้นมา ก็ได้พระอุบาลีกับพระอานนท์เป็นผู้ที่สืบทอดมา

สิ่งที่ได้สร้างบุญกุศลๆ มานะ ขนาดเป็นพระโสดาบันยังคร่ำครวญนะ ยังร้องไห้ ยังอยากให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

อยู่กับตนต่อไปนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า "อานนท์ ถ้าในอนาคตกาล ผู้ที่จะอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่อไป ก็จะไม่มีใครทำได้เหนือเธอ เธอได้สร้างบุญกุศลเอาไว้มาก มหาบุรุษ เราปรินิพพานไปแล้ว ๓ เดือน เธอจะได้เป็นพระอรหันต์วันนั้น"

นี่คำว่า "ได้เป็นพระอรหันต์" สิ่งที่ได้เป็นพระอรหันต์ทุกคนพยายามขวนขวาย พยายามกระทำของเราขึ้นมา เพื่อความสิ้นจากทุกข์ๆ ที่มหาบุรุษๆ ผู้ที่ทำคุณงามความดีมา เขาจะสร้างคุณงามความดีของเขามา นี่มหาบุรุษ เชื่อฟังธรรมในธรรมะของององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมันมีหัวใจที่ลงธรรมๆ คำว่า "ลงธรรม" แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติเข้าไปแล้วถ้าใจมันเป็นธรรม อย่างพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ใจเป็นธรรม ความที่เป็นธรรม ธรรมมันยิ่งใหญ่ไง ธรรมมันเหนือโลกไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ภิกษุทั้งหลายเธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก โลกธรรม ๘ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ อยากดัง อยากใหญ่ อยากมีชื่อเสียง เธอพ้นแล้ว

คนพ้นแล้วมันจะดิ้นรนไหม นี่ธรรมเหนือวัฏฏะไง เหนือโลกไง ถ้ามันเหนือไง "เธอพ้นจากโลกและพ้นจากเป็นทิพย์" ทิพย์สมบัติ อนาคตไง ทิพย์สมบัติการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะกาฬเทวิลไง ระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ เธอพ้นหมดแล้ว พ้นหมดแล้วมันก็ไม่มีอะไรในหัวใจแล้ว วิมุตติสุขๆ สุขอันยิ่งใหญ่ไง

ถ้ามันมีสุขอันยิ่งใหญ่ นี่พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระอุบาลี ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ มันจะมีอะไร มันไม่มีสิ่งใดมา ช่วยเผยแผ่ธรรมเพราะประโยชน์ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาจะรื้อสัตว์ขนสัตว์ รื้อสัตว์ขนสัตว์ด้วยสัจจะ ด้วยความจริง ไม่ใช่รื้อสัตว์ขนสัตว์ด้วยพวกโมฆบุรุษ

โมฆบุรุษคือมันว่างเปล่า มันไม่ได้พูดถึงธรรมไม่ถึงวิมุตติสุขไง มันพูดถึงชื่อเสียงไง มันพูดถึงน้ำอ้อย เนยใส เนยข้น นางวิสาขามาถวายพระ "ทำไมมันข้ามหัวเราไป ข้ามหัวเรามา ทำไมไม่เห็นความสำคัญของเราเลย" พ้นอะไรน่ะ อย่างนี้พ้นหรือ

สิ่งที่มหาบุรุษเขาพ้น พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ โลกธรรม ๘ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ โมฆบุรุษไม่พ้น ไม่พ้นขึ้นมาแล้วยังเอามาเป็นยาพิษ เพราะมันมียาพิษมันถึงเข้าไปกระตุ้น กระตุ้นกิเลสของตน พอกระตุ้นกิเลสของตนพยายามจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาไง

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า "กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง"

เวลาศาสนาเจริญ เจริญที่ไหน

องค์หลวงปู่มั่นแสดงธรรมไว้เลย เจริญตั้งแต่พระจอมเกล้าฯ กึ่งพุทธกาลฯ ไง เจริญ พระจอมเกล้าฯ ฟื้นฟูฯ เพราะพระมันเหลวไหล เพราะพระเป็นพระแต่ชื่อไง เพราะพระเป็นพระแต่ชื่อก็พยายามจะทำตัวของตัวให้ได้ แต่ท่านมีอำนาจวาสนาแค่นั้น

ท่านต้องไปปกครองประเทศ แล้ววางธรรมวินัยที่จะให้ใกล้ชิดธรรมวินัยต่อๆ เนื่องกันมา

เวลาต่อเนื่องขึ้นมา เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านมาบวชของท่าน ท่านออกประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านค้นคว้าของท่าน ท่านค้นคว้าในใจของท่าน ท่านพยายามทำในใจของท่าน โลกก็บีบคั้นไง จะให้ท่านมีชื่อมีเสียง จะให้เป็นเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ จะให้เป็นอุปัชฌาย์ ท่านหนี หนี หนี หนี หนีทั้งนั้น ท่านไม่เอาอะไรเลย ท่านจะเอาหัวใจของท่าน

เวลาท่านจะเอาหัวใจของท่าน ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาเห็นไหม สิ่งที่เป็นจริงขึ้นมามันจริงที่ไหน ก็เป็นจริงที่หัวใจไง แล้วหัวใจมันเป็นได้อย่างไร ก็เป็นได้ที่พระจอมเกล้าฯ ฟื้นฟูมาๆ ฟื้นฟูมา มันใกล้ชิด ฟื้นฟูมันเป็นกรอบศีลธรรมๆ ไง ศีลธรรมขึ้นมาแล้วถ้ามันลงใจมันค้นคว้าๆ ค้นคว้าขึ้นมา ค้นคว้าขึ้นมาเวลามันเป็นจริงในใจอันนั้น ถ้าเป็นจริงนี่มหาบุรุษ มหาบุรุษมันมีศีลมีธรรม

โมฆบุรุษ นี่ไงแค่น้ำผึ้ง น้ำอ้อย มันก็ยังเริ่มคิดน้อยเนื้อต่ำใจแล้ว ชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ มันยิ่งอยากได้ พออยากได้แล้วมันทำ ทำไม่ได้ อยากได้คืออะไร ใจมันกระด้าง พอใจมันกระด้างใจมันเป็นปมไง เพราะทำสมาธิๆ ทำสมาธิไม่เป็นหรอก

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่าน ล้มลุกคลุกคลานมา คนที่ประพฤติปฏิบัติจะรู้ว่าเอาชนะใจตนมันยากแค้นขนาดไหน

เวลาออกประพฤติปฏิบัตินะ ดูสิ เวลาเราออกมาปฏิบัติกัน เราก็อยากได้ธรรมๆ แล้วธรรมมันอยู่ที่ไหน

เวลาหลวงตาท่านไปหาหลวงปู่มั่น "ท่านมาหานิพพานใช่ไหม นิพพานไม่ได้อยู่บนภูเขาเลากาทั้งสิ้น นิพพานไม่ได้อยู่ในตำรา" ตำราเขียนว่านิพพาน แต่มันชื่อ แล้วข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมามันก็เป็นข้อวัตรปฏิบัติ เวลาหลวงตาท่านปฏิบัติไปแล้วไง

ในพระไตรปิฎกมีแต่วิธีการๆ ท่านไม่บอกไว้เลย เรื่องโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี ไม่ได้พูดไว้เลย พูดแต่ว่าเวลาสังโยชน์ สังโยชน์ขาด ขาดเป็นอย่างไร บุคคล ๔ คู่ บุคคล ๔ คู่ คุณธรรมเป็นอย่างไร

ถ้าคุณธรรมเป็นอย่างไร เวลาปฏิบัติไปถ้าใจเป็นธรรม ใจเป็นธรรมนะ ถ้าเป็นมหาบุรุษเขาค้นคว้า ขวนขวาย มีการกระทำแล้วตรวจสอบในใจแล้ว ตรวจสอบในใจเล่า ตรวจสอบในใจแล้วในใจเล่า เพราะมันเป็นที่หัวใจนั้น เพราะอะไร จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แล้วใครเป็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตายล่ะ เวลาเราตายจากภพชาตินี้ไปแล้ว เราจะไปไหนล่ะ ถ้าเรามีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก เราตายไปด้วยขันธมาร ดิ้นรนเจ็บปวดแสบร้อน เศรษฐีจะตายนับข้อมือนับแล้วนับอีก สมบัติมีเท่าไรๆ ไง มันตายไปด้วยความทุรนทุรายไง ตายไปด้วยความไม่พร้อมไง

แต่เวลาคนที่มีคุณธรรม เวลากิเลสมันตาย เวลาประพฤติปฏิบัติกิเลสมันตาย พอกิเลสมันตายไปแล้ววิมุตติสุข มันมีอะไรเกิดมีอะไรตาย การเกิดและการตายนี้ของโกหกทั้งสิ้น มันเป็นสมมุติๆ ไง จริงตามสมมุติ แต่เพราะเรามีคุณธรรม เรามีการประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงขึ้นมา มันถึงได้ชำระล้างกิเลสเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป เวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านทำคุณงามความดีของท่านมาอย่างนี้ นี่มหาบุรุษ

แล้วโมฆบุรุษปฏิบัติล่ะ มันไม่ได้สัจจะความจริงอะไรทั้งสิ้น เวลาว่าเวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาสมาธิไม่ต้อง สมาธิไม่ต้องทำ เวลาปัญญา ปัญญาของเราเลิศเลอ สังคมสงฆ์ๆ มันต่ำทรามไปแล้ว ผิดพลาดไปทั้งสิ้น ในสงฆ์ไม่มีใครถูกหมดเลย มีเราถูกอยู่คนเดียว เรานี่เป็นผู้ค้นคว้าถูกต้องดีงาม แม้แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นก็สอนผิด หลวงตาก็สอนผิด ครูบาอาจารย์เราผิดหมดเลย

นี้มหาบุรุษนะ มหาบุรุษเกิดขึ้นมาจากมรรคจากผล คนจะดี ดีเพราะการกระทำ เวลาเกิดคุณธรรมในหัวใจ เกิดจากมัคโคทางอันเอก เกิดจากสัจจะความจริง ไม่ใช่เกิดจากการคาดหมาย เกิดจากการตีความ เกิดจากความเห็นของตน ความเห็นของตนมันเป็นความเห็นผิด ถ้าความเห็นถูกต้องดีงามเขาเคารพ เคารพบูชา

เวลาหลวงตาพระมหาบัว เวลาท่านพูด ท่านเป็นมหานะ เวลาท่านพูดถึงเห็นไหม พูดถึงอนัตฯ อาทิตฯ อนัตฯ **รูปสฺมิํปิ นิพฺพินฺทติ เวทนายปิ นิพฺพินฺทติ สญฺญายปิ นิพฺพินฺทติ** ท่านบอกว่า ละขันธ์ ๕ แล้วนิพพาน ท่านบอกว่ามันไม่สมบูรณ์ แต่ใน

อาทิตฯ **มโนวิญฺญาเณปิ นิพพินทติ มโนสมฺผสฺเสปิ นิพฺพินฺทติ** ทั้งมโนก็น่าเบื่อหน่าย ความสัมผัสของมโนก็น่าเบื่อหน่าย ท่านบอกอาทิตฯ สมบูรณ์แบบ

เวลาคนที่ปฏิบัติไปเพราะมันเป็นในใจ พอใจมันเป็นแล้ว เวลามันเทียบเคียงไปในพระไตรปิฎกมันอันเดียวกันๆ แต่คนที่ยังไม่เป็น เวลาประพฤติปฏิบัติไปแสนทุกข์แสนยาก แสนทุกข์แสนยากเพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยากของคน

แล้วถ้าจิตใจเรามีอำนาจวาสนา ถ้าอยู่ในกลุ่มของมหาบุรุษ มันลงธรรมลงวินัย เคารพในธรรมในวินัย เคารพในสิทธิของบุคคล มันเป็นสิทธิของเขา เราก็เป็นสิทธิของเรา ถ้าบวชเป็นพระแล้ว บวชเป็นพระแล้วเห็นไหม ศีล ๒๒๗ ก็เป็นศีล ๒๒๗ เหมือนกัน ศีลเสมอกัน ทิฏฐิเสมอกัน ความเห็นเสมอกัน ความอยู่จะเป็นความสุข สิ่งที่มีการกระทำ การกระทำถ้ามันเป็นจริงไง

ถ้าทำเป็นจริงขึ้นมา ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา หลวงปู่มั่นท่านสอนเลย ทำสมาธิ ทำความสงบใจเข้ามาก่อน ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามาแล้วใจมันจะสงบได้อย่างไร ใจมันสงบไม่ได้เห็นไหม ดูสิ ดูหัวใจเราสงบระงับหรือไม่ เราตั้งใจปฏิบัติไหม

ทุกคนตั้งใจ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีเป้าหมายเลยพ้นทุกข์ แล้วก็อยากจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาขึ้นมา ๑๐ ปี ๒๐ ปี มาบ่นมากเลย ๑๐ ปี ๒๐ ปีมาแล้วก็กรรมฐานม้วนเสื่อ เลิกไป แล้วจะกลับมา

ใหม่ "หลวงพ่อช่วยผมหน่อย หลวงพ่อช่วยผมหน่อย" จะไปช่วยอะไรล่ะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังช่วยไม่ได้เลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยนี้ไว้ เราเป็นผู้ชี้ทางๆ เธอต่างหาก เธอต่างหากต้องหาหนทาง เธอต่างหากต้องหาใจของตนให้เจอ เธอต่างหากเห็นไหม ถ้าเธอต่างหากต้องหาหนทางให้เจอ ครูบาอาจารย์ท่านถึงเมตตา

ครูบาอาจารย์มหาบุรุษของพวกเราของกรรมฐาน ท่านมีข้อวัตรปฏิบัติไว้ให้ แล้วลูกศิษย์ลูกหา หลวงปู่มั่นท่านพูดไว้แล้วมันจะแซงหน้าแซงหลังไง อวดดีๆ อวดดิบอวดดี ทำสมาธิเห็นไหม นี่ทำสมาธิ ทำสัมมาสมาธิ พลังจิตๆ พลังอะไรของมึง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์ จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสัจ

แล้วจิตที่มันจะกลั่นออกมาจากอริยสัจเอาที่ไหนไปกลั่น เอาในตำรับตำราใช่ไหม เอาในการคาดหมายใช่ไหม เอาในการนึกคิดใช่ไหม ถ้ามันเป็นจริงๆ ไง ถ้ามันไม่เป็นจริงมันก็เป็นโลกไง เป็นโลกก็เป็นสังคมโลกไง นี่ไง นี่โมฆบุรุษ เวลาจะอบรมสั่งสอนใช่ไหม ทำสมาธิๆ รู้จักหรือสมาธิ เขาบอกเคยทำหลับตาสมาธิมาแล้ว หลับตาสมาธินี่ใช้ไม่ได้ ต้องลืมตาสมาธิ

สมาธิมันไม่มีหลับตาลืมตาใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าจะทำสมาธิๆ ถ้าทำสมาธิไม่เป็นมันก็เป็นสมาธิโมฆะ ที่เอ็งทำกันมันเป็นโมฆะ มันไม่มีเหตุมีผล โดยธรรมชาติของคน นิสัยของคนไม่เหมือนกัน

ใครมีลูก ลูกแต่ละคนนิสัยเหมือนกันหรือ นิสัยลูกเราเองยังไม่เหมือนกันสักคนหนึ่ง แล้วนี่ทำสมาธิๆ จะให้มันเหมือนกัน จะให้เป็นสูตรสำเร็จที่ตัวเองว่านะ

นี่ไง ไอ้ไก่ยืนกรงไง มันมีแต่ซี่กรง นับแต่ซี่กรงนั่นนะ แล้วก็ภูมิใจในซี่กรงของตนไง สมาธิต้องมีหนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า พอดีเป็นริ้วกรงไก่เลย มันจะเอามาจากไหน

มันตามความชอบใจ ถ้าชอบใจเรานั่นนะใช่ ถ้ามันขัดกับกิเลสของตน ไม่ใช่ นี่ไงๆ มันเป็นโมฆะไง สมาธิโมฆะ มันโมฆะตั้งแต่สมาธิแล้วมันจะเป็นธรรมไปได้อย่างไร มันเป็นธรรมไปไม่ได้เพราะมันเป็นโลกียะ

คำว่า "โลกียะ" คือความรู้สึกนึกคิดของเรา แล้วความรู้สึกนึกคิดของตนมันต่ำต้อย พอมันต่ำต้อยขึ้นมาแล้ว มันตะแบงไปเรื่อยล่ะ ตะแบงของมันตามความพอใจของมันไง เวลาตะแบงก็ตะแบงในพระไตรปิฎก ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ท่านเคารพลงธรรม ลงในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่มหาบุรุษ มหาบุรุษนะ

เวลาหลวงตาท่านพูดประจำ ในการประพฤติปฏิบัติของเราเวลามันยาก ยากเพราะกิเลสของเรา **ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐ ประเสริฐมาก** ประเสริฐ

เพราะอะไร ประเสริฐเพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วเสวยวิมุตติสุข วิมุตติสุขนี่มันของแท้ของจริง ของจริงๆ ผลของวัฏฏะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทำลายอวิชชาในใจของงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พญามารนี้คร่ำครวญเลย เพราะอะไร เพราะพญามารมันครอบครองมาตลอดอยู่แล้ว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพ้นจากมือของมารไป องค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยอบรมสั่งสอนมา สิ่งที่กระทำมาๆ ถ้ามันเป็นสัจจะ เป็นความจริง ถ้าเป็นมหาบุรุษมันลงใจ คำว่า "ลงใจ" คือบุญกุศล ถ้าบุญกุศลแล้วมันเคารพบูชาไง แล้วทำให้ได้อย่างนั้นๆ ไง

แล้วถ้าทำไม่ได้ มันไม่ได้เพราะอะไรล่ะ มันไม่ได้เพราะกิเลสตัณหาความทะยานอยากของเราไง

ขนาดหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีบุญญาธิการขนาดนั้น ท่านยังสมบุกสมบันขนาดนั้น แล้วอย่างพวกเราพวกขี้หมานี่ทำอะไรมา เกิดมาเป็นคนได้ก็บุญกุศลแล้ว ได้มานับถือพระพุทธศาสนานี่สุดยอด แต่ก็มีวาสนาที่เกิดมาเป็นมนุษย์แล้วไม่ให้มันสูญเปล่าไง ไม่ให้เป็นโมฆบุรุษด้วย สูญเปล่า เป็นโมฆบุรุษคือทำให้มันเป็นบาปเป็นกรรม

ทำให้มันเห็นไหม ดูสิ เทวทัตๆ เวลาทำสงฆ์แตกแยก ทำให้พระพุทธเจ้าห้อพระโลหิต ตกนรกอเวจีไปเลย เราไม่ทำกรรมชั่ว เราไม่ทำลาย ไม่ทำหินแตก เราจะสร้างแต่คุณงามความดีของ

เราๆ แล้วถ้าเป็นคุณงามความดีของโลก ใครมีอำนาจวาสนา เขาทำคุณงามความดีขนาดไหน ก็สาธุ เพราะคนเราอำนาจวาสนามันไม่เท่ากัน

ถ้าอำนาจวาสนาของเขา เขาทำได้ เขามีบุญมีกุศลมีคุณธรรมในใจของเขา เราก็ชื่นชม นี่มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศของเรามันทุกข์มันยากของเราอยู่ขนาดนี้ ถ้ามันเอาตามแต่หัวใจของเรามันจะเป็นสมาธิโมฆะ มันโมฆะตั้งแต่สมาธิ แล้วมันจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้อย่างไร

แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมๆ มันแจกแจงได้หมด สติ หลวงตาท่านพูดสุดยอด สติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม คุณธรรมแต่ละองค์ๆ เพราะเวลาในบาลีจะบอกแต่ละองค์รวมกันแล้วมันจะเป็นความสุดยอดเป็นการกระทำ

ไอ้นั่นมันชื่อ ไอ้ที่บอกว่า ไอ้ที่จดกัน ไอ้ที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ที่กดกันไปกดกันมา มันมีแต่ชื่อ ชื่อใครก็จำได้ ชื่อนายดีติดคุกมากมาย ชื่อนายประเสริฐตายหมดเกลี้ยงแล้ว มันชื่ออะไร

มันชื่อ ชื่อคือภาษา ภาษามันก็คือภาษามันส่งออก ภาษามันมีแต่ภาษาบาลี เป็นภาษามคธ มันภาษาที่ตายแล้ว เวลาเขาค้นคว้านะ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าไม่มีการค้ำโพธิ์ ไม่มีการบวช ไม่มีการศึกษามา พระพุทธศาสนามันจะเจริญงอกงามมาขนาดไหน ที่เขาชื่นชมเมืองไทย ชื่นชมเมืองไทยเพราะเมืองไทยมีพระบวชมาตลอดไง

เวลาลังกาเห็นไหม เขามีชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ ตั้งแต่ต้น แต่เวลาอยู่เป็นอาณานิคมของเขา ลัทธิอื่นเขามาแทรกแซง เขามาบั่นทอน เขามาทำลาย ก็สงฆ์จากไทยไปเชิดชู สยามวงศ์ๆ อยู่นั่นนะ เวลาของเราเห็นไหม เราเอง เราก็ค้นคว้าขวนขวายของเรา นี้มันเป็นเรื่องประวัติศาสตร์ มันเป็นเรื่องของสังคม สังคมมันเป็นครั้งเป็นคราว แล้วเราเกิดยุคใดคราวใดล่ะ

กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งๆ เจริญขึ้นมาด้วยเทคโนโลยี ด้วยเดี๋ยวนี้มันรวดเร็ว ไม่เหมือนแต่ก่อน ไปลังกาไปเรือสำเภาไปล่มอยู่ในทะเลนู่น กว่าเขาจะขวนขวายกันมา จะเผยแผ่กันมานะ อนุชนครูบาอาจารย์ที่ท่านแสวงหาท่านทำของท่านมา เอาชีวิตเข้าแลกมาทั้งนั้น เพื่อประโยชน์กับตัวท่านก่อน ถ้ามาทำประโยชน์ได้ลงในธรรมวินัย ไม่ใช่โมฆบุรุษ ไม่ใช่สมาธิโมฆะ แม้แต่สมาธิยังโมฆะ

ถ้าสมาธิไม่โมฆะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านทำ เรามีข้อวัตรปฏิบัติ คำว่า "มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา เป็นเครื่องอยู่ของใจ" ใจมันดีดมันดิ้นนะ เราขังตัวเราไว้ที่นี่ แต่หัวใจมันไปหมดล่ะ คนที่มาประพฤติปฏิบัติเห็นไหม นึกถึงบ้านเลย อะไรยังไม่เก็บ อะไรยังไม่... มันกังวลไปหมดล่ะ

ไม่ต้องไปกังวล ตัดมันให้ได้ เวลาตัดมันให้ได้ แล้วเวลาตัดมันให้ได้นี่พลัง เวลาจิตเห็นไหม จิตนี้ครอบ ๓ โลกธาตุ คิดถึงทวีปไหนมันไปหมดล่ะ คิดถึงอวกาศมันไปอวกาศแล้ว มันไปหมดเลย แล้วเราพยายามจะทำความสงบของใจเข้ามา ใจให้มันมีกำลังของมันขึ้นมา ให้มันเป็นอิสระ ถ้าไม่อิสระนะ มันมีสมุทัย

โดยธรรมชาติของจิตมันมีอวิชชา ถ้าไม่มีอวิชชาไม่มาเกิด แล้วมีอวิชชาขึ้นมาแล้ว คิดอะไรก็แล้วแต่ สมุทัยเจือหมดเลย ที่คิดๆๆ ขึ้นมา คิดเพราะตัวตนทั้งสิ้น คิดๆๆ กันออกไปนั่นน่ะ ทางธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โลกนี้เป็นอนิจจัง สรรพสิ่งนี้เป็นอนิจจัง เป็นอนิจจังหมด นี่เป็นวัตถุธาตุ สิ่งใดๆ เราก็รู้ได้ไง แต่ถ้าเป็นไตรลักษณ์ ไตรลักษณ์ไม่มีหรอก ไตรลักษณ์เกิดขึ้นตั้งอยู่และดับไป อะไรเกิด

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาอธิบายถึงความเป็นอนิจจังของสรรพสิ่ง เราเข้าใจได้ทั้งสิ้น แล้วเราก็ตีธรรมะกันไปด้วยความเป็นอนิจจัง เป็นวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ก็เข้าใจโลก มันแปรปรวน มันไม่คงที่ มันแปรสภาพ รู้ทั้งสิ้น แต่ไม่รู้ถึงนามธรรมในใจของตน นี่ไง เพราะอะไร เพราะสมาธิโมฆะ มันโมฆะตั้งแต่มันไม่มีกำลัง โมฆะตั้งแต่ไม่รู้จักตน ถ้าเป็นโมฆะนะ ถ้ามันเป็นโมฆะ

เวลาสมัยหลวงปู่มั่นท่านออกประพฤติปฏิบัติ ท่านขวนขวาย ท่านมีการกระทำ ท่านเห็นความทุกข์ความยากมามากนะ เวลาท่านธุดงค์ไป ตอนนั้นแม่ชีแก้วท่านยังเป็นวัยรุ่นอยู่ เวลาเป็นวัยรุ่นมันไปเข้าข่ายของหลวงปู่มั่น

หลวงปู่มั่นเห็นไหม "เด็กคนนี้มันภาวนาใช้ได้" คำว่า "ภาวนาใช้ได้" มันรู้มันเห็นอะไรของมัน หลวงปู่มั่นท่านให้ไปหาท่านที่ห้วยทราย สุดท้ายแล้วท่านธุดงค์ไปนะ โอ้ย! ถ้าเป็นผู้ชายจะให้บวชเณรไปเลย เพราะทางภาคอีสานเขาแสวงหากันอยู่ นี่

มันเป็นผู้หญิง เอาไปไม่ได้ เอาทิ้งนี้ไว้ก่อน ต่อไปข้างหน้าจะมีคนมาแก้เอง แล้วท่านก็ไปของท่าน ท่านก็ภาวนาของท่านไป

สิ่งนี้เวลาแม่ชี้แก้ว แม่ชีแก้วเวลาภาวนาวันไหนถ้าไม่ได้นิมิต ไม่เห็นเทวดา เห็นอินทร์ เห็นพรหมนะ วันนั้นคือไม่ได้ภาวนา แล้วก็ติดนิมิตอย่างนี้ นี่ไง นี่สมาธิส่งออก

ไอ้พวกที่ว่า "ทำสมาธิ ทำสมาธิหลับตา ทำสมาธิลืมตา เราเคยทำสมาธิแล้วนะ มันเห็นแสง โอ้ย! มันเป็นฌาน มันเป็นอภิญญา มันผิด มันไม่ถูกต้อง ต้องลืมตา"

ลืมตาเลยไม่ได้อะไรเลย เป็นโมฆะ สมาธิโมฆะ เพราะอะไร มันไม่เป็นขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ มันส่งออกโดยจินตนาการ โดยความเห็นของตน

เวลาแม่ชีแก้ว เวลาหลวงปู่มั่นท่านทิ้งไว้ๆ นะ สุดท้ายแล้ว เวลาหลวงตาท่านธุดงค์ไป ด้วยอำนาจวาสนา ด้วยสายบุญสายกรรม เพราะหลวงปู่มั่นบอกไว้เลย ท่านเข้าข่ายของท่านไง อนาคตจะมีคนมาแก้เอง เวลาอย่างนั้นแม่ชีแก้วก็รอแล้วรอเล่าๆ ทำสิ่งใดก็แล้วแต่ เพราะหลวงปู่มั่นท่านมาอยู่ที่หนองผือแล้ว ท่านก็ไปเคารพบูชาของท่าน แต่มันไม่ถึงเวลาไง

เวลาถึงเวลานะ เวลาท่านประพฤติปฏิบัติไปแล้วก็คิดว่าตัวเองนี่ถูกต้องๆ นี้สมาธิส่งออก เวลามันส่งออกๆ รู้เห็นไปหมดสุดยอด เพราะอะไร เพราะอำนาจวาสนาของคนไม่เหมือนกันไง เวลาหลวงตาท่านจะมาแก้นะ เวลาหลวงตาท่านมาถึงนะ เห็นเลย

โอ้โฮ! พระองค์นี้ มันด้วยบุญด้วยกุศลสายบุญสายกรรมมันมี ความรู้สึกของมันอยู่ เวลาขึ้นไปหา โอ้! เล่าให้ฟัง พอเล่าให้ฟังนะ ภาวนาดีสุดยอด รู้เห็นไปทั่ว แล้วรู้เห็นจริงๆ ด้วย แล้วพิสูจน์ได้หมดล่ะ

ไปอยู่ที่เมืองจันท์มันมีสุนัข สุนัขที่เมืองจันท์ หลวงตาก็เล่า หลวงปู่เจี๊ยะก็เล่า มันชื่อไอ้ช้างๆ มันสุนัขนะ มันไม่ยอมเดินข้ามทางจงกรมของพระ จะไปไหนมันอ้อม สุนัขมันยังรู้ถูกรู้ผิดเลย

แล้วถึงเวลาแล้วแม่ชีแก้วพูด อาจารย์สิงห์ทองเป็นผู้ถาม หมานี้มันรู้ผิดรู้ชอบ มันเป็นหมาที่ดีงาม แม่ชีแก้วก็พูดขึ้น "น่าเสียดาย มันใกล้ตาย ถ้าตายแล้วมันจะไปเกิดในกรุงเทพฯ ไปเกิดเป็นคนนั้นๆ" อาจารย์สิงห์ทองตามหมดล่ะ นี่เขารู้ของเขา นี้ถ้ารู้จริงๆ นี่ขนาดรู้จริงนะ นี่ส่งออก

ฉะนั้น เวลาหลวงตาท่านไปของท่าน เวลาแม่ชีแก้วขึ้นไปหาท่าน ก็เล่าให้ฟังๆ อ๋อ! ถ้าสมาธิเป็น ไม่ใช่สมาธิโมฆะ โมฆะมันไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์ไม่รู้เห็นสิ่งใดเลย ขนาดที่มันรู้มันเห็นขึ้นมา มันยังรู้ผิด เวลารู้ผิดแล้ว เขาแก้เขาไขกันไง

เวลาครูบาอาจารย์ของเราที่เป็นธรรมๆ เวลาเป็นธรรม เขาลงในธรรมในวินัย ศีล สมาธิ ปัญญา เวลาศีล สมาธิ ปัญญา มันจะเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา มันต้องมีหลักของใจ ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามา ใจมันเป็นธรรมขึ้นมานะ ใจสงบระงับแล้ว เวลามันส่งออกไปแล้ว มันยังไปติดในเรื่องโลก เวลาติดในเรื่องโลกขึ้นมา เวลาหลวงตาท่านแก้

"เวลามันส่งออกนะ ให้ออกบ้างก็ได้ แล้วดึงรั้งไว้บ้างก็ได้ พยายามรั้งไว้บ้างได้ไหม" ให้แค่นี้ก่อนเพราะครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติท่านรู้ รู้กำลังของจิต จิตนี้มันมหัศจรรย์

เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดไง "จิตนี้แก้ยากนะ จิตนี้แก้ยากนะ ผู้เฒ่าจะแก้ว่ะ" เวลาท่านจะนิพพานนะ ท่านพูดกลางศาลาประจำ "หมู่คณะให้ประพฤติปฏิบัติมานะ หมู่คณะให้ประพฤติปฏิบัติมานะ จิตมันแก้ยาก จิตนี้แก้ยากนะ ผู้เฒ่าจะแก้ว่ะๆ"

ไอ้คำนี้ คำพูดอย่างนี้ เราไม่ได้คิดตรงนี้ เราคิดถึงว่า ท่านสมบุกสมบันกับใจของท่านมา คนที่สมบุกสมบันในหัวใจมา ตั้งแต่พยายามทำความสงบของใจ มันสงบระงับได้ง่ายอยู่หรือ แล้วมันสงบระงับเข้ามาแล้วนี้ หลงผิดขึ้นมานี้ เวลามันผิดมันพลาดท่านก็แก้ไขจิตของท่านมา

ความว่า "แก้ไขจิตของท่านมา" ท่านไปหาหลวงปู่เสาร์ เวลาท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ทุกคนก็อยากหวังพึ่งอาจารย์ใช่ไหม หลวงปู่เสาร์พาท่านออกธุดงค์ไง ท่านก็ไปหาหลวงปู่เสาร์ไง ว่าปฏิบัติไปแล้วมันทุกข์มันยากอย่างนี้ มันทำอะไรไม่ได้อย่างนี้

หลวงปู่เสาร์บอกว่า "ท่านต้องแก้ตัวท่านเอง เพราะท่านปัญญามาก"

เขารู้กำลังกัน ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติในครอบครัวกรรมฐาน เขารู้กำลังกันนะ เหมือนนักมวย มันรุ่นไหน รุ่นใหญ่ก็ต้องเป็นรุ่นใหญ่ รุ่นกลางก็เป็นรุ่นกลาง รุ่นเล็กก็เป็นรุ่นเล็ก เขาก็ต้องชก

กับคู่ชกที่รุ่นเดียวกัน นี่ไง หลวงปู่เสาร์ท่านบอกเลย “ท่านมีปัญญามาก ท่านต้องแก้ตัวท่านเอง”

ท่านก็พยายามสมบุกสมบัน เวลามีความสงสัยมากๆ ก็มาหามาเยี่ยมเจ้าคุณอุบาลีฯ มาพักอยู่ที่วัดบรมฯ เห็นไหม เจ้าคุณหนู พวกนี้พวกศึกษาอยู่ในกรุงเทพฯ ไง เทียบเคียงกับพระไตรปิฎก เทียบเคียงกับปรึกษาหารือ

“แก้จิตนี้แก้ยากนะ แก้จิตนี้แก้ยากนะ” คนที่พูดอย่างนี้ท่านแก้จิตของท่านมา แล้วท่านแก้มาด้วยศีลด้วยธรรม แก้มาด้วยมรรคด้วยผล แก้มาด้วยพระไตรปิฎก ธรรมะขององค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ศึกษาแล้วก็ยังมาปรึกษาเจ้าคุณอุบาลีฯ ศึกษามา ค้นคว้ามา เวลาท่านจะนิพพาน “หมู่คณะรีบปฏิบัติมานะ ผู้เฒ่าจะแก้ว่ะ ผู้เฒ่าจะแก้ว่ะ”

แล้วเวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วย เวลาหลวงตาขึ้นไปกราบท่าน กราบท่าน ท่านบอกโดยปกติท่านนอนจนไม่มีกำลังเลย ท่านเป็นวัณโรค แล้วสมัยนั้นยังไม่มีรักษานะ ๘ เดือน นอนซมอยู่อย่างนั้น เวลาหลวงตาขึ้นไปกราบถามเรื่องธรรมะ ลุกพรวดตอบเลย

ธรรมะนี้สูงส่ง สัจธรรมนี้กำลังของธรรม คนแก่อายุ ๘๐ เป็นวัณโรคแล้วนอน นอนซมอยู่เนี่ย กลางคืนหน้าหนาว สำลีหมดเป็นวันละหลายๆ กะละมัง ด้วยมือไปล้วงเอาเสลดออกจากลำคอ ทุกข์ขนาดนั้น แต่เวลาไปถามธรรมะนี้ปึ๊งเลย คุณธรรมมันยิ่งใหญ่ไง

ถ้าเป็นมหาบุรุษลงในธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วปฏิบัติค้นคว้าขึ้นมาในใจของตนที่เป็นธรรมๆ ขึ้นมานี้ แล้วจิตที่มันแก้ยากๆ บุคคล ๔ คู่ พยายามประพฤติปฏิบัติเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมานี่ มันเป็นจริงแค่ไหน แล้วเวลาเป็นจริงขึ้นมา เวลาหลวงตาพระมหาบัวไปแก้แม่ชีแก้ว แม่ชีแก้วนี่รู้เห็นไปหมด จิตเขาก็ต้องมีกำลัง มีอำนาจวาสนาของเขามาก แล้วเห็นถูกต้องดีงามด้วย เห็นชัดเห็นเจนด้วย เห็นจริงๆ ด้วย

แต่มันเป็นเรื่องอนิจจังไง มันเป็นเรื่องของวัฏฏะ มันเป็นเรื่องเวรเรื่องกรรมของคน คนมีเวรมีกรรม ทุกคนมีเวรมีกรรมด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ทุกคนมีเวรมีกรรม ทุกคนมีประสบการณ์ ทุกคนมีญาติโกโหติกา ทุกคนมีการเกิดแล้วมันสำคัญตรงไหน มันก็เหมือนในสมัยปัจจุบันนี้ไง อยากรู้ว่าระจิตก็โทรศัพท์ไง อยากเหาะก็เครื่องบินไง เข้า MRI มันตรวจหมดเลย นี่ไงพิจารณากายๆ สู้ MRI ไม่ได้ ๕,๐๐๐ จบ ได้อะไร วิทยาศาสตร์หมดล่ะ

แต่นี่ไม่ใช่ แก้จิตๆ จิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา แม่ชีแก้วส่งออกๆ เวลามันส่งออก เพราะครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมา ท่านรู้ถึงกิเลส รู้ถึงจิต รู้ถึงมรรค รู้ถึงอวิชชา ถ้ามันรู้แล้วนี้ เห็นไหม ถ้าบอกว่าให้ไม่ส่งออกเลยนี่ เถียงกันตายเลย แล้วลงไม่ได้ แล้วอาจจะไม่ได้แม่ชีแก้วด้วย

ฉะนั้น เริ่มต้นก็คนละครึ่งก่อน ในเมื่อเราคุยกันแล้ว ๕๐ ๕๐ แม่ชีแก้ว ๕๐ หลวงตา ๕๐ ส่งออกได้ ๕๐ แล้วดึงไว้ ดึงไว้นี่คนภาวนาไม่เป็นไม่รู้จัก รั้งไว้ รั้งไว้อย่างไร ดึงไว้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์

ให้ไปทำก่อน พอไปทำนะ ไม่ได้ ไม่ได้ ไม่ได้ ไม่ได้หรอก

นี่แก้จิตๆ แก้ยากนะ แล้วแก้จิตๆ ใครจะแก้ คนที่จะแก้เขาต้องมีสติปัญญาของเขา ไม่ใช่โมฆสมาธิ สมาธิโมฆะ นั่นมันชื่อเวลาพูดเป็นเรื่องโมฆะ เรื่องไม่มีอยู่จริง แล้วสมาธิเป็นอย่างนั้น สมาธิของเราเป็นอย่างนี้ สมาธิหลับตามันใช้ไม่ได้

สมาธิ... สมาธิไม่มีหลับตา ลืมตา สมาธิเป็นสมาธิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ ขณิกสมาธิเห็นไหม

โดยปัจจุบันนี้ เวลาคนที่ปฏิบัติ สำนักปฏิบัติมันเจริญรุ่งเรืองขึ้นมา กึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง แล้วมันก็เจริญมาแล้ว พอเจริญมาแล้ว โฮ! ไปชุบตัวมาหน่อยเดียวก็เปิดสำนักปฏิบัติๆ "โอ้โฮ! ว่างๆ ว่างๆ สบายๆ" ก็แค่นั้นนะ ก็ได้สบายๆ นั้นน่ะ สมาธิทำไม่เป็น ลงถึงสมาธิไม่ได้

ถ้ามันลงสมาธิเข้าสู่พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ผู้รู้เป็นผู้รู้ที่อิสระ ผู้รู้ที่ไม่มีกิเลสครอบงำ มันจะซื่อตรงกับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้ามันซื่อตรงต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มันจะซาบซึ้งๆ คนที่ทำความสงบของใจได้จะซาบซึ้งในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

โมฆสมาธิมันไม่รู้เรื่องหรอก โมฆสมาธิมันบอกผิดไปทั้งหมด ทุกคนผิดหมดเลย ความเป็นโมฆบุรุษนั้นถูก ถูกอยู่ใต้กิเลสตัณหาความทะยานอยากของตน ชักนำไปในทางที่ผิดๆ ทางที่ผิดๆ คือทางส่งออก ส่งออกไปอยู่กับโลก ไม่เข้าสู่ใจของตน

ทำสมาธิเห็นไหม สมาธิหลับตามันผิดมันพลาด มันไม่ใช่สมาธิที่แท้จริง สมาธิลืมตา เดินจงกรมก็เก็บหญ้าเก็บแมลงไปอย่างนั้นชาวไร่ชาวนาที่เขาเป็นพวกเกษตรอินทรีย์ เขาก็เก็บหญ้าเก็บหนอนเหมือนกัน เขาก็ต้องได้เหมือนกัน มันเป็นเรื่องโลก

เวลาหลวงตาท่านสั่งนะ ไปไหนอย่าก่อสร้าง

การก่อสร้าง การก่อสร้างการแบบว่าอยากได้ที่พักพิง เวลาก่อสร้าง ก่อสร้างทีแรกก็ทำเพื่อแก้รำคาญ ฉันเป็นช่าง ฉันมีความรู้ ฉันอยากจะกระทำ ทำไว้ในพระพุทธศาสนา ทีแรกก็ทำแก้รำคาญ พอมันติดแล้วไม่ทำไม่ได้ โธ่! เรื่องงานจากภายนอกข้อวัตรปฏิบัติทำให้มันจบ จบแล้วคือจบ

ย้อนกลับไปแม่ชีแก้ว เวลาแม่ชีแก้วส่งออกก็ได้ ๕๐ ดึงไว้บ้างก็ได้ ๕๐ แก้จิต นี่เวลาแก้จิตๆ ไง แล้วความเห็นของท่านถูกต้องหมด ใครรู้ใครเห็นรู้หมด แล้วรู้แล้วไม่มีอะไรพลาดเลยทุกคนในสมัยนั้นจะรู้ถึงความเห็นของแม่ชีแก้วว่าถูกต้องชัดเจนแต่ในการปฏิบัติไม่ใช่ จิตส่งออก รู้ภายนอก เวลาแก้ต้องดึงกลับมาภายใน

ภายนอก ภายในคืออะไร ไม่รู้อีกล่ะ เป็นสมาธิโมฆะ เพราะไม่รู้จักสมาธิ

รู้จักสมาธิคือรู้ใจของตน ใจที่สงบระงับคือมันสงบระงับโดยคำบริกรรม สงบระงับโดยปัญญาอบรมสมาธิ สงบระงับโดยอานาปานสติ ถ้ามันสงบระงับแล้วมันจะไปรู้ไปเห็นสิ่งใด รู้เห็นสิ่งใดเราก็ต้องแก้ไขไปตามข้อเท็จจริงนั้น ถ้าทำข้อเท็จจริงนั้น

ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ นี่อุปจาระสิ่งที่มันรับรู้ได้ แล้วถ้ามันรับรู้ได้นะ คนที่มีวาสนานะ หลวงปู่ดูลย์ไง จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นอาการของจิตคือจิตมันเห็นกิเลส

"กิเลสเป็นนามธรรม จะรู้จะเห็นมันได้อย่างไร"

ถ้าไม่รู้ไม่เห็นกิเลส แล้วมันจะฆ่ากิเลสได้อย่างไร ไม่รู้จักเรา เราจะมีสิทธิตามกฎหมายได้อย่างไร ถ้าคนเกิด คนเกิดก็ต้องแจ้งเกิด เวลาคนตายก็ต้องจำหน่ายออกไป แล้วมันมีสิทธิตามกฎหมาย

แล้วนี่ไง ถ้ามีสิทธิตามธรรม ตามธรรมเอาอะไรเป็นสิทธิล่ะ เอาสัญญานี่หรือ เอาความเห็นของตนนี่หรือ สัญญาความเห็นของตนมันเป็นเรื่องโลก เรื่องโลกเพราะอะไร เพราะมนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ มนุษย์มีความคิด ความคิดทั้งหมดที่เกิดขึ้นมานี่เกิดขึ้นมาจากการได้เกิดเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์นี้คือผลของวัฏฏะ คือการเกิดมาอยู่ในมนุษย์นี้

เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนทำความสงบของใจเข้ามาๆ เป็นมนุษย์เหมือนกัน มนุษย์โดยสัจจะโดยความจริง แต่ถ้าจิตมันสงบระงับเข้ามา อัปปนาสมาธินี่นะมันไม่รับรู้ถึงความรู้สึกในกายนี้เลย มันเหมือนเรานั่งอยู่นี้มีกายแต่มันไม่มี มีจิตเด่นชัด นามธรรมนี่เด่นขึ้นมาเลย ไม่รับรู้กายเลยนะ อัปปนาสมาธิสักแต่ว่ารู้ สักแต่ว่าปรากฏ ความรู้ปรากฏอยู่ จิตมีอยู่รับรู้อยู่ แต่ไม่รับรู้เรื่องร่างกายนี้เลย ไม่มี

อัปปนาสมาธิมันเกิดปัญญาไม่ได้ เวลามันคลายตัวออกมา พอคลายตัวออกมาแล้ว อุปาจาระคลายตัวออกมาคือกระทบ พลังงานคือสัมมาสมาธิ แต่กระทบกับความรู้สึก กระทบกับอะไร จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นอาการ จิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ถ้าเห็นกาย พอเห็นกาย ถ้าจิตมันเห็นของมันนะ จิตเห็นอาการของจิต ถ้ามีอำนาจวาสนามันจะยกขึ้นสู่วิปัสสนา

แม่ชีแก้ว แม่ชีแก้วเห็นไหม "รั้งไว้บ้างก็ได้ ส่งออกบ้างก็ได้" แม่ชีแก้วขึ้นมาบอกว่า "ทำไม่ได้เลย" เวลามันเคย จิตแก้ยากนัก แล้วคนเรามันยิ่งใหญ่ รับรู้ไปหมด รู้เลยว่าหลวงปู่มั่นจะเสียชีวิต เวลาหลวงปู่มั่นก่อนเสียชีวิต ท่านบอกแม่ชีเลย "ให้เร่งนะ ให้เร่งนะ พ่อจะไปแล้ว พ่อจะไปแล้ว" แล้วในนิมิตก็มาตลอดเลย เวลาที่ท่านเห็นนะ

"มานะ ให้มาภายในวันนี้ ถ้าไม่มานะ มันจะเหลือแต่ซาก"

แต่เพราะมันทำผ้าไม่เสร็จไง ผ้ายังไม่เสร็จ จะไปถวายหลวงปู่มั่น พอเวลาไปจริงๆ เหลือแต่ซากจริงๆ หลวงปู่มั่นท่านนิพพานไปแล้ว

ท่านเห็นอะไรชัดเจนหมด แล้วเวลาชัดเจนๆ ชัดเจนกับหมู่คณะไง ศีลจะรู้ได้ต่อเมื่ออยู่ด้วยกัน ธรรมะจะรู้ได้เมื่อคุยกัน เวลาท่านพูด แม่ชีมาล้อมรอบอยู่ พยานเต็มไปหมด ไม่ใช่พูดคนเดียว เออคนเดียว

พูดเองเออเองอยู่นั่นนะ นี่สมาธิโมฆะ โมฆสมาธิไม่มีข้อเท็จจริง พูดอยู่คนเดียว แล้วพูดโดยบาลี โดยสมุด โดยดินสอ โดยภาษา ภาษามันไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหรอก

เวลาปฏิบัติเห็นไหม หลวงตาท่านพูดเลยในพระไตรปิฎกผลไม่มีหรอก มีแต่เหตุทั้งสิ้น ภาษาที่นั่นชื่อทั้งนั้น ตัวจริงไม่มี นี่ไง เวลาเป็นจริงๆ ขึ้นมา สิ่งที่เป็นจริงๆ บอกว่า สมาธิของเราเป็นอย่างนู้นเป็นอย่างนี้ เราเลยลืมตาเลย ลืมตาเลยเถ่อเลย เป็นโมฆะหมดเลย สมาธิยังโมฆะ ธรรมะไม่ต้องพูดถึง

คนที่จะมีธรรมะได้ต้องรู้จักสมาธิ สมาธิเป็นบาทเป็นฐาน ศีล สมาธิ ปัญญา หลวงตาท่านพูดประจำ ทำสมาธิไม่เป็นเรื่องคุณธรรมเอาอะไรมาพูด ทำสมาธิเป็นก่อน

เหมือนเรา เราไม่มีสัญชาติ เราจะเป็นคนไทยได้อย่างไร มีก็ต่างด้าว ต่างด้าวก็ต้องเสียภาษีต่างด้าว มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้เลย

นี่ไง เวลาแม่ชีแก้วนะ ไปทำแล้วทำไม่ได้ๆ เวลาทำไม่ได้ขึ้นมา ท่านกลับมาหาหลวงตา ถ้าทำไม่ได้ลงไป เด็ดขาด ทำไม่ได้ลงไป ไม่ให้ขึ้นมาเลย แต่นี้คนมันทุกข์มันยากมา ส่งออกๆ ก็รู้ทั้งสิ้น รู้อะไรก็รู้หมดไง

กาฬเทวิลระลึกอดีตชาติได้ ๔๐ ชาติ อนาคตได้ ๔๐ ชาติ ไปนอนบนพรหมด้วย ถ้าไม่เชื่อมันก็อยู่ในพระไตรปิฎก คนที่เขาทำได้มันมี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาดูองค์สมเด็จ-

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นแล้ว โอ้โฮ! ตื่นเต้น เพราะเราทำกันได้ขนาดนี้ แต่ไม่รู้ทำอย่างไรต่อ ทำอะไรไม่ได้ ไม่รู้ ไม่รู้คือความสงสัย ไม่รู้คืออมทุกข์นะ อมทุกข์ขึ้นมา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติ โลกธาตุนี่ไหวหมด เวลาประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพาน โลกธาตุนี้หวั่นไหวด้วยอำนาจวาสนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ลงมานี่ดีใจมากเลย จะมีคนบอกทางแล้วแหละ แต่ก็ร้องไห้ เราต้องตายก่อน รู้อายุขัยทั้งสิ้น ตาย

แม่ชีแก้ว นี่ไง รู้ไปหมด รู้ทุกอย่าง นี่ส่งออก คำว่า "ส่งออก" กำลังของจิต จิตนี้แก้ยากนะๆ เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติมามันต้องผ่านวิกฤต โอ้โฮ! มันทุกข์ยากมาก เพราะอะไร เพราะเราหลงตัวเราเอง เราหลงความคิดเราเอง เราหลงทิฏฐิมานะเราเอง เราหลงความเห็นของเราเอง เหมือนแม่ชีแก้วว่าตัวเองถูกหมดล่ะ

แต่เวลาหลวงตาท่านไล่ลงเลย ถ้าอย่างนั้นไม่ต้องมาเพราะว่ามันติดมาก ต้องหัก เวลาหักไปแล้ว ไปเลย ไปนั่งร้องไห้อยู่นั่นน่ะไม่มีที่พึ่งแล้ว เราเองนึกว่าเก่งกล้าสามารถไง รู้อะไรไปทั่วหมดร้องไห้ทำไม เสียใจทำไม เอ้า! ก็เสียใจว่าหวังจะพึ่งไง กาฬเทวิลก็หวังจะพึ่งพระพุทธเจ้าไง ร้องไห้เพราะตัวเองต้องตายก่อนไง แต่นี่หลวงปู่มั่นก็ไม่ได้พึ่ง เวลาหลวงตามา จะพึ่งหลวงตาก็ไล่ลงอีก ไล่ลงเพราะอะไร ไล่ลงเพราะทิฏฐิมานะไง เก่งกว่าไง ยอดเยี่ยมกว่าไง

นี่พูดถึงสมาธิแท้ๆ นะ สมาธิส่งออกนะ ไม่ใช่สมาธิโมฆะ โมฆสมาธินี่เหลวแหลก เหลวไหล ไม่มี โกหก

ถ้าเป็นความจริงๆ เวลาไล่ลงไปแล้วได้สำนึก ถ้าท่านว่าอย่างนั้น รั้งไว้ก็ได้ ส่งออกบ้างก็ได้ ส่งออกบ้างก็ปล่อยมันไป สุดท้ายรั้งไว้บ้าง พอรั้งไว้นี่มันสร้างกำลัง รั้งไว้ไม่ให้พญามารมันใช้ฝ่ายเดียว รั้งไว้ให้เป็นธรรมบ้าง รั้งไว้ให้เป็นธรรมให้เป็นสัมมาสมาธิ ให้จิตตั้งมั่น ศีล สมาธิ ปัญญา รั้งไว้เพื่อเข้าสู่มรรค

ถ้ามันรั้งไว้ๆ พอรั้งไว้เพราะกำลังมันมีของมันอยู่แล้ว พอรั้งไว้ๆ ขึ้นมา มันเห็นนิมิตเกิดขึ้น เห็นตัวของตัวเอง เห็นตัวของตัวเองไง แล้วเวลาปัญญามันเกิด เห็นเป็นธรรมาธิษฐาน เห็นเป็นหลวงปู่มั่นมาทำลายร่างกายนี้ ความเห็นที่ทำลายร่างกายนี้เห็นโดย**จกฺขุํ อุทปาทิ** เห็นโดยจักษุของใจ ไม่ใช่เห็นด้วยหลับตาลืมตา ไม่มี หลับตา ลืมตา หลับตา ลืมตานี่มันเป็นกิริยา หลับตานี่เขาเอาไว้ดูรูปข้างนอก ไม่มีหรอก

เวลาเกิดมรรคเกิดผลมันเกิดที่ใจ หัวใจที่เป็นธรรมๆ เวลามันเกิดขึ้น โอ้โฮ! เช้าขึ้นมาไม่ทันเลยล่ะ เช้าขึ้นมาขึ้นไปกราบท่านนะ เพราะขึ้นเขามานี่เพราะว่าเด็ดเดี่ยว **คนจริงถึงได้ของจริง หัวใจที่จริงเป็นมหาบุรุษ ถึงได้คุณธรรมจริง**

โมฆบุรุษได้แต่โมฆสมาธิ ถ้าเป็นธรรมไม่มีเลย ไม่มีธรรมมีแต่ท่องบ่นเป็นภาษาที่เอามาแสดง ไม่มีความจริงของตัว ไม่มีเหตุมีผลใดๆ ทั้งสิ้น

แต่นี่พอมันเป็นจริงขึ้นมาเห็นไหม สำนึกบุญคุณไง ขึ้นมาใหม่จะไปกราบบนเขาไง พอขึ้นไปท่านไล่เลย เดี๋ยวก่อนๆ เวลาเป็นธรรมแล้วเห็นไหม **ถ้าเป็นธรรมแล้วลงในธรรมลงในวินัย หัวใจที่เป็นธรรมไม่มีทิฏฐิมานะ ไม่เหยียบย่ำทำลาย ไม่อหังการ ธรรมและวินัยอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นสัจธรรม**

เดี๋ยวก่อนๆ ให้พูดก่อนสิๆ เวลาขึ้นไปกราบ เวลาให้รั้งไว้ๆ ก็รั้งไว้ไม่ได้ พอโดนไล่ออกจากภูเขาไปแล้ว ไม่มีที่พึ่งแล้วแหละ ถ้าไม่มีที่พึ่งจำเป็นต้องรั้งก็ลองรั้งดู สติมันพร้อม ทุกอย่างมันพร้อม แต่หลงในความเห็นของตน หลงในทิฏฐิของตน หลงในความรู้ของตน รั้งไว้ๆ หัดรั้งไปรั้งมาเพราะมันไม่มีทางไปแล้วล่ะ ทางสุดท้ายก็ลองดู รั้งไปรั้งมามันดีขึ้นๆ

นี่ไง **ธมฺมสากจฺฉา เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ** ในครอบครัวกรรมฐานครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นี่ไงเขาสนทนาธรรมๆ รู้ถึงวุฒิภาวะคุณธรรมในใจของใครมีมากมีน้อยแค่ไหน มีกำลังมากน้อยแค่ไหน นี้คือครอบครัวกรรมฐานนะ ไม่มีหลับตา ลืมตา ไม่มี

หลับตา ลืมตาเป็นการใส่ความ เป็นการใส่ความเขา ทั้งๆ ที่ตัวเองก็ไม่รู้ ทั้งๆ ที่ตัวเองก็ไม่มี ทั้งๆ ที่ตัวเองก็ภาวนาไม่เป็น แล้วเป็นโมฆบุรุษอยากมีชื่อเสียง อยากดัง อยากใหญ่ อยากมีลาภ เป็นโมฆบุรุษ เอวัง

“สมาธิที่เป็นสมาธิ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิที่เป็นความดีงาม
มันดับทุกข์ดับโศก ทั้งๆ ที่ยังไม่ได้วิปัสสนาเลยนะ
นี่ไง พระพุทธศาสนายิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่มากๆ
นี่ไง มรรค ๔ ผล ๔ เกิดจากวิปัสสนา
เกิดจากการรู้แจ้งในใจของตน
เกิดจากสันทิฏฐิโก รู้จำเพาะตน”

๔

สมาธิกาฝาก

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม เราเกิดมาเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วพบพระพุทธศาสนาแล้วเรายังเกิดมาร่วมสมัยกับ**หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น โรงงานใหญ่ในการผลิตพระอรหันต์**

พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รับประกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ตั้งให้เป็นผู้วิเศษในเอตทัคคะแต่ละแขนง เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมาโดยการเป่ากระหม่อมมาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมโดยชอบ และสั่งสอนอบรมโดยชอบธรรม โดยชอบธรรมตามจริตตามนิสัยของสาวก สาวกะ ผู้ได้ยินได้ฟัง ผู้ที่ได้ยินได้ฟังแล้วไม่เชื่อถือศรัทธาก็มีมากมาย ผู้ที่ได้ยินได้ฟังแล้วเอาไปเป็นเครื่องมือทำมาหากินก็มีมากมาย

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามารื้อสัตว์ขนสัตว์ รื้อสัตว์ขนสัตว์คือความเมตตาธรรมขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกว่าท่านมีอำนาจวาสนาน้อย ท่านมีอำนาจวาสนาน้อยเพราะอายุแค่ ๘๐ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละองค์ดั้งเดิมมา ๘๐,๐๐๐ ปี ๔๐,๐๐๐ ปี เพราะอะไร เพราะท่านสร้างสมบุญญา-ธิการของท่านมาอย่างนั้น

การสร้างสมบุญญาธิการมาเห็นไหม **“ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ”** มันต้องมีเหตุมีผลมาทั้งนั้น ถึงจะเป็นผู้ที่มีอำนาจวาสนาบารมี อำนาจวาสนาบารมีไม่เชื่อให้กิเลสมันครอบงำ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ สร้างสมบุญญาธิการมา ต่อสู้ ขัดแย้ง ขัดขวางการกระทำมาตลอด

นี่โดยธรรมชาติของคน คนเกิดมาก็อยากสะดวกอยากสบายทั้งนั้น ความสะดวกสบายโดยทางโลกไง ทางโลกว่ากินอิ่มนอนอุ่นเป็นความสุขสบายไง

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์ของเรา เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่ปรารถนาน้อยๆ อดนอนผ่อนอาหาร เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจะกินอิ่มนอนอุ่นมาจากไหน

เวลากินอิ่มนอนอุ่นขึ้นมา หลวงตาท่านสอนประจำ “กิเลสตัวอ้วนๆ กิเลสตัวอ้วนๆ” วิชากินแล้วนอน กอนแล้วกิน กินแล้วนอน กอนแล้วนินเห็นไหม วิชาของกิเลส วิชาของกิเลสไง เราจะ

ปรารถนาความสุขอย่างนั้นใช่ไหม ปรารถนาความสุขก็วิชาหมูไง หมูบนเขียงๆ

แต่เราเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ถ้าเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนานะ เรามีอำนาจวาสนาของเรา เรามีอำนาจวาสนาของเราเห็นไหม เราถึงมีความเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนา แล้วการเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนา วันนี้วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา ออกพรรษา มีประเพณีชักพระ มีไหลเรือไฟ มีลอยกระทง มีแห่ผ้าขึ้นธาตุ ประเพณีวัฒนธรรมของเรา วัฒนธรรมของชาวพุทธมันสั่งสมมาๆ

ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มันเป็นแว่นแคว้นมาตลอด สมัยทวารวดี สมัยศรีวิชัย สมัยขอม แล้วก็มาถึงสมัยสุโขทัย เป็นสมัยๆ นั่นมันก็ดินแดนพระพุทธศาสนาซับซ้อนกันอยู่บนผืนแผ่นดินนี้บนโลกนี้ ถ้าบนโลกนี้ เราก็เกิดมาบนโลกนี้ ถ้าว่าสองพันกว่าปี สองพันกว่าปีแล้วสิ่งที่วัตถุทางประวัติศาสตร์ เวลาไปเที่ยวไปชื่นชม ใช่ นั่นมันเป็นการยืนยันๆ ไง

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ละพระองค์จะมาตรัสรู้ธรรมนะ สิ่งก่อสร้างสิ่งใดๆ เป็นวัตถุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนหน้านั้นจะสูญสลายไป สิ่งต่างๆ เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ต่อไปจะตรัสรู้ธรรม พระศรีอริยเมตไตรยจะตรัสรู้ข้างหน้า อนาคตวงศ์อีก ๑๐ องค์ จะมีต่อไปข้างหน้า

นี่สัมพุทเธ สัมพุทเธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดแล้วเกิดเล่าอย่างดั่งเม็ดหินเม็ดทราย แล้วเราล่ะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่มีต้นไม่มีปลาย มันเวียนว่ายตายเกิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าอยู่อย่างนั้น ถ้าซ้ำแล้วซ้ำเล่าอยู่อย่างนั้น แล้วบอกว่ามนุษย์เมื่อก่อนมี ๑๖ ล้านคน เดี๋ยวนี้มี ๗๐ ล้านคน แล้วต่อไปมันจะมากขึ้นไปเรื่อยๆ มันมาจากไหนล่ะ

มันมาจากที่มันมีอยู่นี่ไง มันมาจากจิตที่มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะที่เกิดแล้วเกิดเล่าอยู่นี่ไง ถ้าเกิดแล้วเกิดเล่า เรื่องอำนาจวาสนาของคนไง

เราเกิดมากึ่งกลางพระพุทธศาสนา เราเกิดมาแล้วเกิดมาร่วมยุคร่วมสมัยกับครูบาอาจารย์ที่ท่านค้นคว้าของท่านด้วยใจเป็นธรรมๆ ถ้าด้วยใจเป็นโลกนะ ใจเป็นโลกมันก็เรื่องของโลกๆ ไงด้วยอำนาจวาสนาของคนนะ

นี่เห็นไหม เหมือนเด็กน้อย เด็กน้อยตั้งแต่ไร้เดียงสาไร้วุฒิภาวะมา เวลาเจริญเติบโตขึ้นมาดูจริตนิสัยของเขา ถ้าจริตนิสัยของเขาถ้าฝักใฝ่ในทางสิ่งใด ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นธรรมก็อำนาจวาสนาของเขา ถ้าเขาทำสิ่งนั้นแล้วเขาจะเป็นสุขของเขา ถ้ามันไปขัดไปแย้งขึ้นมา มันเป็นความทุกข์ความยากของเขา

แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่เป็นสัจธรรมๆ มันเป็นสิทธิ์ของแต่ละบุคคล ถ้าบุคคลคนใดมีความเชื่อมั่นแล้วมานับถือพระพุทธศาสนา ถ้านับถือพระพุทธศาสนาเราศึกษาแล้วเห็นไหม นั่นน่ะภาคบังคับ บังคับอะไร ธรรมและ

วินัยไง ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเราๆ ไง

เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก ถ้ามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึกนะ เป็นที่พึ่งที่อาศัยของเรา ถ้าเป็นที่พึ่งอาศัยของเรา ถ้าเราเชื่อมั่นของเรา ในพุทธะๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ก็มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระธรรม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม เป็นสงฆ์องค์แรกของโลก พระรัตนตรัยของเรา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าเรายึดมั่นเชื่อมั่นของเราแล้ว เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาครูบาอาจารย์ หลวงตาท่านพูดไง เวลาท่านสิ้นกิเลสไป **“พุทธ ธรรม สงฆ์รวมเป็นหนึ่งในที่หัวใจนั้น”** พุทธะ พุทธะผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เวลาเป็นสัจจะความจริงขึ้นมาเห็นไหม

แต่ของเรา เราแยกส่วนออกไป เพราะมีการศึกษาแล้ว เราต้องแยกส่วนของเราออกไป แยกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วมีพระสงฆ์ขึ้นมา พระอัญญาฯ มีดวงตาเห็นธรรมขึ้นมา มีพระสงฆ์ที่จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา แล้วศาสนามันก็ขยายเผยแผ่กว้างขวางมา

นี่ไง มันเป็นที่ว่าเรามีที่พึ่งที่พาอาศัยไง เรามีสายบุญสายกรรมไง สายบุญสายกรรมเรามีครูมีอาจารย์มา นี่ไง เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เน้นที่วัตถุ ไม่เน้นสิ่งใดเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเน้นในการประพฤติปฏิบัติ แต่ในการประพฤติปฏิบัตินั้น เวลาวินัยธร ธรรมกถึก วินัยธรๆ ก็มีการศึกษาไว้ ถ้าไม่มีการศึกษาไว้ ศาสนาจะมาเจริญงอกงามมาจนถึงป่านนี้หรือ

เวลาพระอานนท์เป็นผู้อุปัฏฐาก ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปแสดงธรรมที่ไหน ถ้าท่านไม่ได้ไปด้วย ต้องให้บอกท่านด้วย บอกท่านเพราะอะไร บอกท่านเพราะว่าถ้ามีคนมาถาม ถามว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมว่าอย่างไร จะตอบเขาไม่ได้ ถ้าตอบเขาไม่ได้ก็หาว่าผู้ที่อุปัฏฐากไม่เอาไหน ไม่ใส่ใจไง เห็นว่าทรงจำๆ กันมา

เวลาจดจารึกมาแล้วเห็นไหม ทำสังคายนามาแล้ว เถรวาท คำว่า “เถรวาท” พระเถระ พระที่เป็นพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ ที่ไว้เนื้อเชื่อใจได้ เวลาทำสังคายนาแล้วเห็นไหม ตั้งญัตติไว้ เพราะถามพระอานนท์ว่า พระอานนท์ เวลาทำสังคายนาเห็นไหม เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ธรรมและวินัยถ้าเล็กน้อยถ้าจะแก้ไข”

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งไว้เลย เพราะอะไร เพราะว่ามันเป็นอนาคตกาล โลกมันเจริญขึ้นไป สังคมมันเปลี่ยนแปลงไป มันมีปัญหาสิ่งใดแล้วถ้าธรรมและวินัยเล็กน้อยจะแก้ไขอย่างไรก็ให้แก้ไขได้ เวลาเล็กน้อยแล้ว เวลาพระสงฆ์เถรวาท ๕๐๐ องค์ เป็นพระอรหันต์ ถามว่า “แค่ไหนคือคำว่าเล็กน้อย” แค่ไหนไง

เพราะเวลาจริตนิสัยของคน อุดมการณ์ของคน ความคิดของคน มันเล็กน้อยแค่ไหนล่ะ คนหนึ่งเห็นว่าเป็นของเล็กน้อย อีกคนเห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่โตมาก อีกคนเห็นเป็นอุดมการณ์ที่อยู่ในหัวใจของเขาสิ่งนั้นยิ่งใหญ่นัก แล้วไอ้คนที่เขามีจริตนิสัยอีกแตกต่างกันไป เขาว่าอันนี้มันของเล็กน้อย ไอ้นี่ของยิ่งใหญ่ แล้วใครเล็กน้อย ใครยิ่งใหญ่ ตกลงก็เลยว่าสัญญากัน ตั้งญัตติเลยว่า

“เราจะไม่แก้ไข เราจะยึดสิ่งนี้เป็นแนวทาง เพื่อเป็นธรรมและวินัย เป็นศาสดาของเราไปในอนาคต”

ในอนาคตหมายถึงในอนาคตผู้ที่ยุคสมัยนั้น มันจดจารึกกันมา มันตรวจสอบกัน ด้วยความเป็นสุภาพบุรุษ คำว่า “เป็นสุภาพบุรุษ” ความยอมรับเหตุผลของคนอื่น ยอมรับเหตุผลของเขา ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา อันนี้ตายตัวแน่นอน

คำว่า “ตายตัวแน่นอน” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบัญญัติวินัยเพิ่มขึ้นอีกไม่มีแล้ว นี่ไง แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็แสดงธรรมไว้ วินัยตรัสไว้

ถ้ากล่าวตู่พุทธพจน์ กล่าวตู่คำสั่งคำสอน บัญญัติเพิ่มขึ้นหรือตัดทอนว่าเล็กน้อยๆ เล็กน้อยแค่ไหน ถ้าภิกษุสงฆ์สวด สวดให้เปลี่ยนพฤติกรรมถึง ๓ ครั้ง ถ้าไม่ยอมจะเป็นสังฆาทิเสส สังฆาทิเสสเชียวนะ

ธรรมวินัยเป็นศาสดาของเรา เป็นศาสดาของเราเห็นไหม สิ่งที่มันเจริญมา เจริญงอกงามมาๆ มันเป็นอำนาจวาสนาของคนนะ ยุคสมัยของคน น้ำขึ้น น้ำลง ฤดูกาลมันเปลี่ยนแปลงไปทั้งสิ้น สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไป สังคมมันก็มีการพัฒนาของมันไป

เวลามีครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านเห็นของท่านนะ คนที่มีอำนาจวาสนาเกิดมานะ คนมีบุญเกิด คนมีบุญเกิดเรื่องของสภาวะแวดล้อมสิ่งใดมันอุดมสมบูรณ์ไปพอสมควรแหละ เพราะว่าด้วยความเป็นบุญไง

ของเราเห็นไหม ของเรา เราเป็นคนขี้ทุกข์ขี้ยาก เกิดมาแล้วมันมีแต่ความแห้งแล้ง มีแต่คนเอารัดเอาเปรียบ ไม่มีใครคอยค้ำจุนอุ้มชูเราเลย

แต่ถ้ามันเป็นคนที่มีอำนาจวาสนา แค่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์แล้ว เกิดมาเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์เพราะอะไร เพราะมนุษย์มีสมอง มนุษย์มีความรู้สึกนึกคิด แล้วด้วยอำนาจวาสนาของคนไง มันมีอุดมการณ์มีแรงปรารถนา มีการกระทำที่ยิ่งใหญ่ไง แล้วถ้าได้ยินได้ฟัง คนที่ไม่ได้ยินได้ฟัง ไม่ได้ฟังธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันไม่มีโอกาสไง

แต่ถ้าเวลามีอำนาจวาสนาเห็นไหม เวลาได้ยินได้ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมา เอ๊อะ! แม้แต่อนาถบิณฑิกเศรษฐีไปเยี่ยมเพื่อนๆ

“โอ้โฮ! ทำอะไรกันเนี่ย มากมายมหาศาล”

“เขาอาราธนาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาฉันอาหารพรุ่งนี้”

“หา! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเชียวหรือ”

นั่นน่ะ แค่พุทธะ ได้ยินว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม นอนไม่ได้นอนไม่หลับเลยล่ะ

คนที่มีอำนาจวาสนาถ้าได้ยินได้ฟังธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันจะกินใจ มันกินใจ มันออกมาจากใจไง เวลามันทุกข์มันยาก มันทุกข์มาจากใจทั้งสิ้น เวลามันสะเทือนใจๆ สะเทือนใจมันก็สะเทือนกิเลสไง ถ้าสะเทือนกิเลส เรามันก็ได้คิดเหมือนเราเนี่ยจะไปทางไหน จะตื่นกับโลกนี้ใช่ไหม

แต่ถ้าคนที่สร้างอำนาจวาสนามาอย่างนั้นนะ ดูสิ อนาถบิณฑิกเศรษฐี จิตตคหบดี เป็นผู้อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อชาตศัตรู พระเจ้าอุเทน อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้น เขาเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่เขากระทำมาเพื่อหัวใจของเขา ถ้าทำเพื่อหัวใจของเขา นี่เป็นเรื่องทางโลกไง

ทางโลกหมายความว่าเราเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนาไง ชาวพุทธๆ ไง ชาวพุทธเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่งนะ คนเราเกิดมามันมีอำนาจวาสนาของคน เวลามันตกทุกข์ได้ยาก

ขึ้นมาเห็นไหม เวลาตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา ธรรมโอสถชโลมหัวใจของเรา

ถ้าไม่มีธรรมโอสถชโลมหัวใจของเราเลย มันจะมีแต่ความทุกข์ความยาก คนที่ซึมเศร้าๆ นั่นน่ะ เพราะขนาดว่าซึมเศร้าๆ แล้วเนี่ย เพราะเขาถึงกับทำลายตนเห็นไหม มันวิตกวิจารณ์แต่เรื่องที่มันผิดพลาด ผิดหวัง ผิดต่างๆ มันทุกข์ยากของมัน

แต่ถ้าเรามีธรรมะในหัวใจของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้าบอก สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง มันไม่ใช่ของเราทั้งสิ้น แต่ถ้ามันเป็นของเรา เป็นของเราโดยความเป็นสมมุติ โดยความเป็นสมมุติโดยความวิทยาศาสตร์ของโลกนี้ไง นี่ไง กฎหมายก็สมมุติ ทุกอย่างก็สมมุติ ถ้ากฎหมายสมมุติเห็นไหม กฎหมายเขาบัญญัติเป็นกฎหมายขึ้นมาบังคับสังคมนั้น มันก็เป็นกฎหมาย

แล้ววินัยๆ ธรรมวินัยเป็นกฎหมายหรือไม่ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา เป็นศาสดาของเรา มันเป็นการบัญญัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้แล้ว บัญญัติไว้แล้วด้วยความเคารพ ด้วยความยอมรับของเราไง เราเอาสิ่งนั้นเป็นบรรทัดฐานไง เราลงองค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาหลวงตาท่านพูดเลย “เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปแล้วแสดงธรรม” เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปนะ แล้วแสดงธรรม จิตใจมันไม่ลง มันยิ่งใหญ่กว่า มันกระด้าง จิตใจกระด้าง จิตใจที่ไม่เคารพบูชา จิตใจที่มีทิฏฐิมานะอย่างนั้น มันจะเป็นธรรมขึ้นมาได้

อย่างไร

แต่ถ้าธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า "ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา" ถ้าใจมันลงธรรมๆ ลงธรรมขึ้นมามันมีขอบมีเขต ศีลเป็นรั้วรอบขอบชิด ไม่ให้กิเลสมันดิ้นรนมันเพ่นพ่านมากจนเกินไป ศีลเป็นรั้วรอบขอบชิด เวลาธรรม ธรรมคือสัจธรรม พยายามทำความสงบใจของเราเข้ามา ถ้าจิตใจมันมีคุณธรรมในหัวใจ มันฟังแล้วมันสะเทือนใจ ความสะเทือนใจ เราก็แสวงหาของเรา เราต้องมีการกระทำของเรา ทำเพื่อประโยชน์กับเราไง

ประโยชน์มันก็มีประโยชน์โลกๆ เวลาประโยชน์โลกๆ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมกับประชาชนทั่วไป อนุปุพพิกถาเรื่องของทานทั้งสิ้น ทาน เวลาเรื่องของทาน ทานได้ไปสวรรค์ ถ้าให้ถือเนกขัมมะให้หัดประพฤติปฏิบัติ เพราะคำว่า "ปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์" มันต้องให้เกิดในหัวใจของสัตว์โลก หัวใจของสัตว์โลกที่มันทุกข์มันยาก มันดิ้นมันรนอยู่นั่นแหละ ถ้ามันได้มีสติสัมปชัญญะมันนึกของมันได้ นี่ไง "มีธรรมโอสถในหัวใจของตน มีธรรมโอสถในใจของตน"

แล้วเวลาที่จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาแก้จิตๆ องค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้แก้ทั้งนั้น พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร เวลาปฏิบัติไปแล้วมันติดขัดขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้แก้ไขให้ทั้งสิ้น

เวลาพระในสมัยพุทธกาลมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ-เจ้า ท่านจะถามเลยว่า "ใครทรมานมา ใครทรมานมา" คือใครเป็น

อาจารย์ ใครเป็นคนแก้ไขมา แก้ไขหัวใจที่มันตกทุกข์ มันลุ่มๆ ดอนๆ มันตกทุกข์ได้ยาก มันมีการล้มลุกคลุกคลานในการกระทำ แก้จิตๆ ไง ปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์

แต่ผลของวัฏฏะไง คนที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะก็ได้สร้างสมบุญญาธิการมาแตกต่างกันไป ถ้าแตกต่างกันไปนะ เพียงแต่ว่าให้เขามีอำนาจวาสนาได้นับถือพระพุทธศาสนา นับถือพระพุทธศาสนานะ ดำรงชีพของเขาทำให้อยู่ในศีลในธรรม

ในศีลในธรรมเห็นไหม มันเจริญงอกงามไง มีความเชื่อมากบอก "ถือศีล ๕ บริสุทธิ์ ตัดอบายภูมิ" ตัดอบายภูมิ มันถือศีล ๕ บริสุทธิ์ ศีล ๕ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ แม้แต่เห็นไหม ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปากนรก ผ้าๆ เหล็กเท่าลำตาล ผ้าจีวรไง เวลาภิกษุได้ทำผิดศีลผิดธรรม เวลาตายไปตกนรกอเวจีสิ่งที่ผ้า ผ้าจีวรไปพาดอยู่บนปากนรกจนแอ่นเลย

ไอ้นี่ความเชื่อของบางกลุ่มก้อนไง ถ้าถือศีล ๕ ถือศีล ๕ แล้วจะปิดอบายภูมิ อบายภูมิ อบายมุข อบายมุขเวลาทำผิดทำพลาดขึ้นมานั่นอบายภูมิ แล้วเวลาอบายภูมิ จิตใจเรา ใครจะคุมจิตใจของตัวเองได้ตลอดเวลา แล้วถึงเวลามันมีเวรมีกรรมไง สายบุญสายกรรม ทำผิดพลาดสิ่งใดมา สภาคกรรมๆ ทำร่วมกัน สายบุญสายกรรม ทำร่วมกันมา ชอบเหมือนกัน ทำอย่างนั้น

แต่เวลาธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เป็นอย่างนั้น เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาอนุปุพพิกถา เวลาสิ่งที่ว่าเล็งญาณ พุทธกิจ ๕ เล็งญาณเลยนะ

ใครมีอำนาจวาสนา คำว่า "มีอำนาจวาสนา" คือเขาจะบรรลุธรรมได้ เขาจะบรรลุธรรม เขาจะมีคุณธรรมในใจของเขา นั่นองค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเอาคนนั้นก่อน ไปเอาคนนั้น จะไปแสดงเหตุผลให้เขาได้มีความสำนึกคิด สำนึกคิดขึ้นมา มันขึ้นมา

ดูสิ ดูพระที่ว่าเรือแตกมานั่นน่ะ เข้าใจตนว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะอะไร เพราะนุ่งเปลือกไม้ขึ้นมา คนเคารพบูชาไง เคารพบูชา เขาได้ลาภมาเพราะว่าเขานุ่งเปลือกไม้นั้นมา พอนุ่งเปลือกไม้ขึ้นมาเห็นไหม ผู้ที่สายบุญสายกรรมที่เป็นญาติ เวลาผู้ที่สำเร็จพระอรหันต์ไปแล้ว ผู้ที่เป็นพระอนาคามีไปอยู่บนพรหมมาเตือนเลย

"เธอไม่ใช่อรหันต์ เธอไม่ใช่ จะนุ่งห่มเปลือกไม้ หรือว่าเป็นผู้ที่มีบุญขึ้นมาจากทะเลแล้วเป็นพระอรหันต์ ไม่ใช่ ไม่ใช่ พระอรหันต์เกิดแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมเป็นพระอรหันต์ ให้ไปฟังธรรมๆ"

เวลาไปฟังธรรม ไปขอฟังธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำลังบิณฑบาตอยู่ ด้วยความกระหืดกระหอบอยากเข้าไปฟังธรรม องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า "เราบิณฑบาตอยู่" บิณฑบาตอยู่ เขาก็อ้อนวอนอย่างนั้น

"เธอจงมองโลกนี้เป็นความว่าง"

เธอจงมองสรรพสิ่งในโลก สรรพสิ่งในโลกนี้ไง เพราะอะไร เพราะเขามีอำนาจวาสนาของเขามา เขาได้ทำของเขามา เวลา

เขาทบทวนของเขา ปิ๊ง! สันทิฏฐิโก ปัจจัตตัง รู้เฉพาะตน ในหัวใจที่มันยึดมั่นเพราะว่าเห็นลาภสักการะ เห็นคนล้อมหน้าล้อมหลัง เห็นคนเชื่อถือศรัทธา ก็หลงตามโลกธรรมไป แต่เวลาสายบุญสายกรรมที่มาเตือนเห็นไหม พอเตือนขึ้นมาแล้วเขาไปฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่ได้มาได้ด้วยชื่อ ด้วยเสียง ด้วยลาภ ด้วยสักการะ ด้วยการเคารพบูชา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้มองเป็นความว่าง กลับมาถอนทิฏฐิในใจของตน เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย

เวลาแก้จิตๆ ไง เวลาแก้จิต สิ่งที่เป็นจริงๆ มันเป็นจริงในหัวใจนี้ มันไม่ได้เป็นจริงอยู่ข้างนอกโน่น มันไม่ได้เป็นจริงที่คนล้อมหน้าล้อมหลัง มีที่ลาภสักการะ มีคนเชื่อถือศรัทธามากมายมหาศาล ไม่ใช่

ถ้ามันเป็นจริงๆ มันจริงในหัวใจ เวลาอ้อนวอนขอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้าบอกว่า “บวชได้อย่างไร เธอไม่มีบริขาร” ไปหาบริขาร ควายขวิดตายเลย ควายแม่ลูกอ่อนขวิด เสียชีวิตอยู่นั่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้เผาศพให้ เป็นผู้มาจัดการ นี่พระอรหันต์

เวลามันเป็นจริง มันเป็นจริงขึ้นมาในหัวใจนี้ ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาหัวใจนี้นะ เรามีการกระทำไง เราเกิดมาเห็นไหม เราเกิดมาร่วมสมัยกับองค์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น องค์หลวงตาพระมหาบัว

หลวงปู่ฝั้น เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านแล้วสิ้นกิเลสไปแล้ว

คำว่า "สิ้นกิเลส" ในสังคมกรรมฐานเขาตรวจสอบกัน เขาตรวจสอบกันเพราะว่าในครอบครัวกรรมฐานเขาต้องการความสะอาดบริสุทธิ์ เขาต้องการความจริงขึ้นมา ต่างคนต่างทำให้มันยิ่งใหญ่ขึ้นมา ความยิ่งใหญ่ขึ้นมา อริยสัจมีหนึ่งเดียว ถ้าเป็นความจริงแล้วไม่มีขัดไม่มีแย้งกัน

สิ่งที่มีขัดมีแย้งกันมันขัดแย้งกันด้วยทิฏฐิมานะ ถ้ามันเป็นความจริงแล้วมันจะขัดแย้งกันที่ไหน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งเอตทัคคะ ๘๐ องค์ พระอนุรุทธะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระอานนท์ถามเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วหรือท่านเข้าฌานสมาบัติอยู่ พระอนุรุทธะบอกยัง พระอรหันต์ด้วยกัน แล้วไม่มีขัดไม่มีแย้งกัน

แต่เวลาเห็นไหม เข้าปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน อากาสานัญจายตนะ วิญญาณัญจายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัญญานาสัญญายตนะ เข้าแล้วออกมา ระหว่างท่ามกลาง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานตรงนี้ นิพพานตรงนี้เห็นไหม

พอนิพพานตรงนี้ "องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว" พระอรหันต์ด้วยกัน ไม่มีขัดไม่มีแย้ง เพราะมันเป็นเรื่องสัจจะเรื่องความจริงทั้งสิ้น แต่ด้วยอำนาจวาสนาของใครที่มันถนัด ถนัดทางไหนก็จะเข้าใจทางนั้น ไอ้นั่นเป็นความถนัดไง

แต่อริยสัจ เวลาพระอรหันต์นะ เขามีปัญหากันว่าสิ่งใดดีเลิศ พระสารีบุตรก็ว่าปัญญา พระโมคคัลลานะบอกว่าฤทธิ์ พระอุบาลีบอกว่าวินัย อีกสององค์ ตกลงกันไม่ได้ ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า **“อาสวักขยญาณ อาสวักขยญาณสำคัญที่สุด เพราะอาสวักขยญาณทำให้พวกเธอได้เป็นพระอรหันต์”** ความเป็นพระอรหันต์ไง แต่เขาคุยกันเรื่องความถนัด เรื่องความถนัดนี้เป็นความถนัดของคน ถ้ามันเป็นความจริง

ในครอบครัวกรรมฐานเขาคุยกันอย่างนี้ ในครอบครัวกรรมฐานเขาว่าอริยสัจมีหนึ่งเดียว ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ นี่ไง แล้วมันมาจากไหน มันจากสัจจะ มาจากความจริงในการประพฤติปฏิบัติ มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ แล้วมันเข้ามาจากไหน ก็เข้ามาจากหัวใจดวงนั้นไง

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนารื้อสัตว์ขนสัตว์ เวลารื้อสัตว์ขนสัตว์ขึ้นมานี่เป็นธรรมวินัย เป็นธรรมวินัยเป็นปริยัติ เป็นวินัยธร ธรรมกถึก วินัยธรก็ใบลานเปล่าไง ศึกษาเปล่าๆ อยู่อย่างนั้นไง

เวลาเป็นธรรมกถึกๆ ได้กรรมฐานจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าป่าเข้าเขาไปไง เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลามีปัญหาขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้แก้ไขทั้งสิ้นเป็นผู้แก้ไขขึ้นมา แล้วว่าถ้ามีอุปัชฌาย์อาจารย์เขาก็อบรมสั่งสอน

กันมา ถ้ามันเป็นจริงๆ อริยสัจมีหนึ่งเดียวเท่านั้น แล้วไม่มีขัดไม่มีแย้ง

ไอ้ที่ขัดที่แย้งเปรตทั้งนั้น ไอ้พวกเปรต รับมาสก รับต่างๆ แล้วมาฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าให้พระสารีบุตรไปแก้ไข เวลาแก้ไขไง

ในวงกรรมฐาน ในสมัยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นนะ เวลามีสิ่งใดพระที่ประพฤติปฏิบัติอยู่ร่วมกันมา แล้วถ้าทำอะไรผิดขึ้นมา คณะสงฆ์เขาจะมีการประชุมกัน แล้วให้ผู้นั้นไปแก้ไขๆ มี ในวงกรรมฐานมี เพราะเขาเป็นผู้ที่เป็นสุภาพบุรุษ เป็นผู้ที่กระทำตามความเป็นจริง แล้วถ้ามันไม่จริงๆ ไม่จริงเพราะอะไร เพราะพระสังคมทุกสังคมมันต้องมีทั้งคนดีและคนชั่ว แล้วคนดี คนชั่วไปพึ่งพาอาศัย พอพึ่งพาอาศัยขึ้นมา มันก็จะมีปัญหาขึ้นมา แล้วพวกใครพวกมัน ใครดีกว่าใคร

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ แล้วจบ เป็นธรรมลงในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผิดเป็นผิด ถูกเป็นถูก ไม่มีพวกเขาพวกเรา ไม่มีทิฏฐิมานะ ไม่มีการเข้าข้างใครทั้งสิ้น ธรรมเป็นธรรม กิเลสเป็นกิเลส

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอน ตั้งแต่องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาออกประพฤติปฏิบัติ ๖ ปี เวลา ๖ ปีนะ ก่อนที่เจ้าชายสิทธัตถะเวลาเกิดมาแล้ว กาฬเทวิลขอพระเจ้าสุทโธทนะ ขอดูราชกุมาร

“โอ้! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแน่นอน”

เวลากาฬเทวิล พราหมณ์พยากรณ์แล้ว พระเจ้าสุทโธทนะคุ้มครองต้องการให้เป็นจักรพรรดิ ดูแลรักษาอย่างดี เวลาไปแรกนาขวัญให้ราชกุมารนั่งอยู่โคนต้นหว้านั่น ทำความสงบของใจด้วยอำนาจวาสนาของตน ทำความสงบของตน เวลาตะวันคล้อยบ่ายคล้อยไปแล้ว เงาของต้นหว้ายังไม่ไปอยู่อย่างนั้น ด้วยเคารพบูชาไง ด้วยคุณธรรมไง เป็นเจ้าชายสิทธัตถะนะ

แล้วเวลาออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สมบุกสมบัน สมบุกสมบันมา อุทกดาบส อาฬารดาบสรับประกันแล้ว “ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เหมือนเรา เป็นผู้สั่งสอนได้” ด้วยธรรมไม่เอาเพราะอะไร คำว่า “ด้วยธรรม” มันมีสามัญสำนึก เรารู้ตัวเองธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปัจจัตตัง สันทิฏฐิโกสันทิฏฐิโกรู้ชัดเจนท่ามกลางหัวใจของตนว่าจริงหรือไม่จริง

เรายังลังเลสงสัย เรายังไม่รู้หนทางที่มันจะไป มันจะเป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร มันจะเป็นพระอรหันต์มันต้องมีหนทางที่มันจะไป แต่เราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเป็นปุถุชนคนหนา ไม่รู้ไม่เห็น เวลาเกิดเป็นเราแล้ว เกิดเป็นแล้วยังไม่รู้มีคุณค่าแค่ไหนยังไม่รู้จักชีวิตมีค่าแค่ไหนนะ เกิดมามีชีวิตแล้วอยากดัง อยากใหญ่อยากมีอำนาจวาสนา อยากทำไปหมดเลย

นี่ไง ปฏิบัติแบบโลกๆ เพราะไม่มีอำนาจวาสนาไง

ถ้าเวลามีอำนาจวาสนาขึ้นมา เราขวนขวาย เรามีการกระทำของเราขึ้นมาไง ถ้ามีการกระทำ อุทกดาบส "เจ้าชายสิทธัตถะมีความสามารถเหมือนเรา" ไม่สน เพราะอะไร เพราะว่ามีอำนาจวาสนาจนเข้าใจตัวเองได้ว่ามันมีอวิชชามีความไม่รู้ในใจ เพราะมีความไม่รู้ในใจถึงได้เกิด **ถ้าพระอรหันต์เกิดอีกไม่ได้** ไม่มี ไม่มีหรอก นั่นอรหันต์เก๊ เลียนแบบเขา มันไม่มีอยู่จริงหรอก

ถ้ามันจะมีอยู่จริงๆ เวลาจะเป็นสัจจะความจริง ขนาดอุทก-ดาบส อาหารดาบสรับประกันอย่างนั้นยังไม่สนใจ เวลามันได้คิดไง เวลามันได้คิด มันได้คิดถึงการทำความสงบของใจ ทำความสงบของใจอย่างนี้แล้วมันมีหลักเกณฑ์ นึกถึงตอนนั้น เอาตอนนั้นมาเป็นบาทฐานเห็นไหม เอามาเป็นบาทฐาน

สัมมาสมาธิ คำว่า "สัมมาสมาธิ" เวลาจิตมันละเอียดลึกซึ้งเข้าไป ลึกซึ้งเข้าไปเห็นไหม บุพเพนิวาสานุสติญาณ บุพเพนิวา-สานุสติญาณจิตมันสงบแล้ว พอจิตมันสงบแล้ว บุญกุศลสิ่งที่ทำมาตั้งแต่พระเวสสันดรไป จุตูปปาตญาณมันรู้การเกิดและการตายของจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลาอาสวักขยญาณในหัวใจของตนนั่นน่ะ อาสวักขยญาณทำลายอวิชชา

เวลาพระอรหันต์ทะเลาะกัน พระอรหันต์ไปเฝ้าองค์สมเด็จ-พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง โน่นก็ดีกว่า นี่ก็ดีกว่า ต่างคนต่างเก่ง ต่างคนต่างแน่ ต่างคนต่างมีความถนัด **อาสวักขยญาณสำคัญที่สุด อริยสัจมีหนึ่งเดียว มีหนึ่งเดียวเท่านั้น**

แล้วครอบครัวกรรมฐานเขาเวลาเขาพูดกัน เขาคุยกัน เขาสนทนากันก็เพื่อสัจจะเพื่อความจริงอันนี้ไง ถ้ามีสัจจะมีความจริงอันนี้ สมัยหลวงปู่มั่น สมัยลูกศิษย์หลวงปู่มั่นรุ่นแรกๆ เขาจะรักกันมาก เขาจะถึงกัน เขาจะเข้าใจกัน ในครอบครัวกรรมฐานจะรู้ก่อนว่าอะไรเป็นจริง อะไรเป็นไม่จริง องค์ไหนจริง องค์ไหนไม่จริง องค์ไหนกาฝาก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาทำสัมมาสมาธิไง เวลาองค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าที่โคนต้นหว้า หลับตาหรือลืมตาล่ะ มันจะเป็นจริงหรือไม่เป็นจริงล่ะ นี่ไง เวลาหลวงปู่มั่นเวลาท่านสอนลูกศิษย์ลูกหาเห็นไหม ลูกศิษย์ลูกหาต่างองค์ต่างมีอำนาจวาสนาทั้งสิ้น เวลาสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาสหชาติผู้เกิดร่วมต้องสร้างบุญกุศลทั้งสิ้น

แล้วเวลากึ่งพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง มีตั้งแต่หลวงปู่มั่นบอก “ตั้งแต่สมัยพระจอมเกล้าฯ” พระจอมเกล้าฯ มารื้อฟื้นทฤษฎี รื้อฟื้นในการประพฤติปฏิบัติ แล้วท่านก็พยายามของท่าน แต่ด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ท่านสิกขาลาเพศไป เวลาวางรากวางฐานไว้เพื่อให้เข้าใกล้ชิดกับธรรมและวินัย

“ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเธอ” ลงในธรรม ลงในวินัยไง เคารพบูชา หลวงตาท่านพูด “ไม่เหยียบหัวพระพุทธเจ้าแล้วแสดงธรรม” ไม่เหยียบธรรม เหยียบวินัย ไม่ย่ำยี ไม่ย่ำยีโดยความไม่รู้ ไม่ย่ำยีด้วยความไม่เข้าใจ ไม่ย่ำยีด้วยความอหังการ อยากดังอยากใหญ่ อยากจะยกตัวเองให้สูงกว่า ไม่ย่ำยี นี่ถ้าลงในธรรมลงในวินัยไม่ย่ำยีนะ

นี่ไง หลวงปู่มั่นบอก “ศาสนาเจริญ เจริญตั้งแต่สมัยพระจอมเกล้าฯ” แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาปฏิบัติขึ้นมาล้มลุกคลุกคลานทั้งสิ้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติมา ๖ ปี เวลาจะระลึกได้ระลึกได้ถึงโคนต้นหว้า ระลึกได้ถึงการทำสมาธิ จะลืมตาหรือจะหลับตา เพราะมันก็เป็นสัจจะความจริงในใจ เป็นปัจจัตตัง เป็นสันทิฏฐิโกในใจของเจ้าชายสิทธัตถะ

เวลาเจ้าชายสิทธัตถะไปศึกษา สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ สมาบัติท่านทำแล้ว คนทำสมาบัติแล้วไปทำสมาธิ กลับมาระลึกถึงโคนต้นหว้า ละทิ้งอันนั้นมา เพราะว่าอุทกดาบส อาฬารดาบสรับประกันค้ำชู้ด้วย ไม่เอา ไม่จริง

เวลาเอาความจริงๆ ระลึกถึงโคนต้นหว้า แล้วตั้งแต่ปฐมยาม มัชฌิมยาม ปัจฉิมยาม เวลาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาถึงบัญญัติศีล สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ อาสวักขยญาณประกอบไปด้วย ๘ องค์ ความรู้ตามความเป็นจริงในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ สมาธิชอบ ปัญญาชอบ ชอบธรรมมาด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น หลับตาหรือลืมตาไม่เป็นสัจจะไม่เป็นความจริงไง

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหานะ ผู้ที่เกิดร่วมกับหลวงปู่มั่น เวลาประวัติครูบาอาจารย์ที่เราพิมพ์เนี่ยพระอรหันต์ทั้งนั้น เพราะหลวงตาบอก “เพชรน้ำหนึ่งๆ”

เพชรน้ำหนึ่ง เวลาเพชรน้ำหนึ่งเวลาเข้าไปหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อม เป่ากระหม่อมคือแก้จิต ทิฏฐิมานะที่มันมีมาในหัวใจ ความรู้ความเห็นผิดละมันวางมันให้ได้ ใครมีความรู้ความเห็นมามากน้อยขนาดไหน ให้ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามาแล้วมันมีโอกาสขึ้นมาในการประพฤติปฏิบัติ ถ้าใจมันยังไม่สงบระงับเข้ามามันจะเอาอะไรไปประพฤติปฏิบัติ มันจะไปปฏิบัติอะไร

นี่ไง ถึงให้ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน การทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ทำสมาธิลืมตาหรือหลับตาล่ะ ลืมตา หลับตามันเป็นเรื่องโลกๆ มันเป็นเรื่องสามัญสำนึกของคน มันไม่เกี่ยวกับธรรมะเลย ไม่เกี่ยว มันไม่เกี่ยวกับธรรมะ ไม่เกี่ยวกับการกระทำใดๆ ทั้งสิ้น

มันอยู่ที่ความถนัด ถ้าความถนัดหลับตาทำสมาธิ ทำสมาธิเป็นสมาธิก็ได้ เป็นมิจฉาก็ได้ ลืมตาทำสมาธิก็ได้ เป็นมิจฉาก็ได้ ไม่เห็นมันเกี่ยวอะไรเลย สมาธิเป็นสมาธิ มันเกี่ยวอะไรกับปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา แต่ถ้าไม่มีสมาธินะ มันเป็นกาฝาก มันเป็นกาฝากไง มันไม่เป็นจริง

พุทธะ จิตเดิมแท้ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ปฏิสนธิจิต เวลาจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้ามันไม่รู้เห็นสิ่งใดมันก็มีแต่ความรู้สึกนึกคิดของมันทั้งสิ้น เวลามีความรู้สึกนึกคิดของมันไปมันก็ไปยึดมั่นถือมั่นทิฏฐิมานะ ยึดมั่นถือมั่นมากน้อยแค่ไหน คนที่มีทิฏฐิเบาบางพอมันยึดมั่นถือมั่นสิ่งใด มันพิจารณาของมันแล้ว

มันทำไปแล้ว เอ้อ! มันน่าจะไม่ถูกทางนะ คนมันคิด มันได้คิดไง

แต่คนที่มีทิฏฐิมานะขึ้นมา ก็เอาทิฏฐิมานะบวกเข้าไป ทับถมเข้าไป เป็นสมาธิกาฝาก กาฝากในอะไร กาฝากในพุทธะไง กาฝากในหัวใจดวงนั้นไง หัวใจดวงนั้นมันมีธาตุรู้ ความรู้อันยิ่งใหญ่อยู่อันหนึ่ง แล้วมันมีความรู้รอบตัวมัน รอบตัวมันมันก็มีความคิดตามธรรมชาติของมัน แล้วมันเอาสิ่งนี้มาเป็นการกระทำ มันก็ความรู้รอบอันนั้นมันก็เลยเป็นกาฝาก ก็เลยเป็นสมาธิกาฝาก

อีกามันเป็นสัตว์ฉลาดนะ วัฒนธรรมของชาวเอเชียว่าอีกาเวลาไปเกาะไปทำสิ่งใด อีกาเป็นคนคดโกง นกอีกาเป็นที่คดโกง แต่ในปัจจุบันนี้ทางวิทยาศาสตร์เขาวิเคราะห์วิจัยแล้วว่าอีกานี่เป็นสัตว์ที่ฉลาดมาก มันฉลาด มันสอนลูกของมัน มันดูแลฝูงของมัน มันรักกัน มันดูแลกัน นี่ไง อีกา

อีกา นกต่างๆ มันไปคาบกินสิ่งใดมาแล้ว มันไปต้นไม้มันก็ไปขับไปถ่าย เวลาไปขับไปถ่ายมันก็เกิดกาฝาก เกิดกาฝากไง คนที่ไม่มีสติไม่มีปัญญา “โอ้โฮ! ต้นโพธิ์มันไม่เห็นสวยเลย กาฝากมันย้อย ใบมันเป็นมันเลย” ไปเห็นกาฝากมีคุณค่ามากกว่าไง

นั่นมันกาฝาก สมาธิกาฝาก มันไม่เป็นความจริงหรอก เพราะไม่มีต้นโพธิ์ ไม่มีต้นไม้ มันจะเติบโตมาได้อย่างไร มันขี้ของอีกา อีกามันขี้ มันขับถ่าย นกมันไปขับถ่ายไว้

นี่ไง สมาธิกาฝาก กาฝากในใจของตน กาฝากในพุทธะนั้น เพราะอะไร เพราะปฏิสนธิจิต จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

มันมีจิตวิญญาณแน่นอน จิตวิญญาณดวงที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้าไม่มีปฏิสนธิจิตเห็นไหม ในไข่ ในครรภ์ ในน้ำครำ ในโอปปาติกะ เอาชีวิตมาจากไหน ชีวิตมันเกิดมา มันเกิดมาจากเวรจากกรรม แต่เวรกรรมนี้มันเกิดมาจากครรภ์ของมารดา จากครรภ์ของมารดาเกิดมาเป็นมนุษย์ไง เกิดมาเป็นมนุษย์

นี่ไง มันมีของมันมาโดยวิทยาศาสตร์ มีของมันโดยวัฏฏะ มันมีของมันโดยธรรมชาติของมัน แล้วเวลาไปศึกษาธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันศึกษาแล้วมีทิฏฐิมานะมากน้อยแค่ไหน

ถ้ามีสัจจะความจริงขึ้นมาเห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านขึ้นมา “ให้ทำความสงบใจเข้ามาก่อน ทำความสงบใจเข้ามาก่อน” ทำความสงบใจโดยสัจจะโดยความจริง แค่ทำสมาธินี่แหละ

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาในครอบครัวกรรมฐานนะ เวลาผู้ที่มีทิฏฐิมานะ ผู้ที่มีความเห็นต่างๆ เราศึกษามา เราอยู่ในครอบครัวกรรมฐาน เราศึกษา เราชอบศึกษา เราค้นคว้า เพราะอยากมีความรู้ อยากจะมีความเข้าใจ อยากจะมีหลักมีเกณฑ์ ศึกษาเรื่องนี้มาเยอะ ศึกษากันมาเยอะไง

ศึกษาจากหลวงตาพระมหาบัว ศึกษาจากหลวงปู่เจี๊ยะ แล้วเวลาศึกษา ศึกษาโดยหลังไมค์เรื่องในทัศนคติในต่างๆ หลวงตาพระมหาบัว หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดหลังไมค์ ท่านไม่พูดประจานใครทั้งสิ้น ความผิด ความถูก กิเลสของคนมันเกิดอารมณ์ชั่ววูบ

มันเกิดเพราะความรู้ความเห็น มันเกิดเพราะทิฏฐิมานะ มันเกิดเพราะหลงผิด มันเกิด มันเกิดได้ร้อยแปด แล้วมันก็ทำให้เป็นดีได้ร้อยแปด ดีได้เพราะอะไร

ถ้ามันดีไม่ได้ ทำไมคณะกรรมฐานเขาให้พระไปแก้กันล่ะ ให้คนนั้นไปแก้ คนนี้ไปแก้ แล้วถ้าในยุคหลังขึ้นมานี่ มันอยู่ที่คนที่มีอำนาจวาสนาหรือไม่ ถ้ามีอำนาจวาสนามันฉุกคิด หรือมันเห็นโทษ มันจะวิ่งเข้าไปหาครูบาอาจารย์ให้แก้ ให้แก้ให้ เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะตอนสร้างวัดใหม่ๆ พระมาเยอะแยะ “แก้หลับครับๆ” นั่งหลับกันทั้งนั้น

สมาธิกาฝาก สมาธิกาฝากนะ แล้วสมาธิ สมาธิกาฝากมันหลับหูหลับตา ไม่ใช่หรอก ทั้งหลับหู ทั้งหลับตาและลืมตา ผิดก็มีถูกก็มีทั้งสิ้น สมาธิเป็นสมาธิ

แล้วเวลาธุดงค์ไปนะ เวลาไปเจอในตามชนกลุ่มน้อย พวกกะเหรี่ยงเขาจะมีหมอผีประจำหมู่บ้าน หมอผีประจำเผ่าพันธุ์เขาพวกนี้นะเขาถือศีล ๘ เขาเป็นฤๅษีชีไพร เขาก็ทำสมาธิ เขาถือเนื้อถือตัวนะ เวลาไปเจอพระเด็กๆ พระเล็กๆ น้อยๆ เขาถือว่าเล็กน้อย เขาใหญ่กว่า เขาถือตัวถือตนมาก แล้วเขาวางตัวใหญ่โตมาก แล้วพูดถึงชุมชนของเขา เขาเคารพของเขานะ เขาเคารพของเขา พวกกะเหรี่ยง พวกชนกลุ่มน้อยเขาเคารพพระมาก

แต่เขาก็เคารพหมอผีประจำกลุ่มของเขามาก นี่ไง ถ้ามันเห็นผิด นี่ไง เขาทำสมาธิไหม เขาทำสมาธินะ เขาทำสมาธิเพื่อสมาธิไง เขาทำสมาธิของเขา เขาเป็นหมอผี เขาเป็นคนติดต่อกับ

ญาติพี่น้องในกลุ่มชนของเขา เขาแก้กรรมแก้เวรในชุมชนของเขา เขาถือว่าเขายิ่งใหญ่

เวลาเขาทำสมาธิในชนกลุ่มน้อย เขาจะมีหมอผีประจำเผ่า แล้วทำสมาธิ ทำสมาธิมันเป็นหลักสากลก่อนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้ธรรม มันก็มีมาดั้งเดิมอยู่แล้ว มันมีมาดั้งเดิมเพราะอะไร มีมาดั้งเดิมเพราะมันมีการเกิดการตาย มันมีจิตวิญญาณการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ในเมื่อมีเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มีคนสร้างสมบุญญาธิการมามากน้อยแค่ไหน ถ้าคนสร้างสมบุญญาธิการมามากเห็นไหม เป็นนักพรต นักบวช

ดูสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า "เราเคยเป็นฤๅษี เราเคยเป็นๆ... สมัยเป็นพระโพธิสัตว์ เราเคยเป็นเคยทำมาทั้งนั้น" สิ่งที่ทำสมาธิมันมีมาอยู่ดั้งเดิม แล้วเวลาฤๅษีชีไพร เวลาเขาทำฌานสมาบัติเห็นไหม เวลาทำฌานสมาบัติก็เกิดฌานโลกีย์ ฌานโลกีย์มีหูทิพย์ ตาทิพย์ มีความรู้ต่างๆ ระลึกชาติได้ มันมีอยู่ของมันอยู่แล้ว มันนอกพระพุทธศาสนาไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเกิดมาแล้วก็ไปศึกษาเล่าเรียนมากับเขา สิ่งที่เขามี เรียนหมด ทดสอบหมด มันไม่ใช่ เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา นี่ไง สิ่งที่อาสวักขยญาณ ศีล สมาธิ ปัญญา ที่มันเกิดขึ้นในหัวใจมันไม่เกี่ยวกับเรื่องนั้นเลย

เวลาปัญญาๆ ปัญญารอบรู้ในกองสังขาร ปัญญาในพระพุทธศาสนาไง ปัญญารอบรู้ในความคิด ปัญญารู้เท่ากิเลส ปัญญาค้นคว้าหากิเลส ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมา เวลามันเกิดขึ้นมา

มันเกิดขึ้นมาจากไหน ถ้ามันเกิดขึ้นมาแล้ว มันถึงเป็นมรรค ๘ เป็นปัญญาในพระพุทธศาสนา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ปัญญามันเกิดขึ้นจากการภาวนา ไม่ใช่ปัญญาเกิดขึ้นจากจดจำ ปัญญาเกิดขึ้นมาจากจิ้มแล้วจิ้มอีกอยู่อย่างนั้น มันไม่มีหรอก

หลวงตาท่านพูด “สมาธิในตำรับตำราหรือ ตำรับตำราเขาเอาไว้เล่าเรียนกันนะ ไอ้นั่นมันจดจำทั้งนั้น นั่นลมปาก ท่องบ่นอยู่อย่างนั้น แล้วความจริงขึ้นมาไม่มีสักชิ้นหนึ่ง”

นี่ไง พูดถึงสมาธิหลับตา ลืมตาไง เอาแค่สมาธิหลับตา ลืมตา ถ้ามันแก้ไขปมนี้ไม่ได้มันไปไหนไม่ได้หรอก ศีล สมาธิ ปัญญา แล้วถ้ามันสมาธิกาฝาก สมาธิกาฝากนะ มันมีมากมาย เวลาพระกรรมฐานเวลาทำ เวลาประพฤติปฏิบัติกัน ไปติดอยู่ในสมาธินั้น

นี่ไง เวลาหลวงปู่มั่นท่านธุดงค์ไปทางเชียงใหม่ นี่ก็ชาวเขาเหมือนกัน ชาวเขาก็สิ่งที่หลวงปู่มั่น หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ชอบ ครูบาอาจารย์ที่ท่านมีความพิเศษทางจิต หลวงปู่จวน พวกนี้พวกที่ว่าจิตเวลาธรรมเกิดๆ มันเกิดเป็นภาษาบาลี เวลาท่านธุดงค์ไป ท่านธุดงค์ไปนะ เวลาไปถึงเห็นชาวบ้านเขาตั้งท่าตั้งทาง ท่านพูดกับมหาทองสุก มหาทองสุกไปกับท่านสมัยนั้น

“มหาทองสุก มหาทองสุก เราไปไหนไม่ได้แล้วล่ะ เราต้องอยู่ที่นี่ เพราะว่าถ้าเราไปไหนนะ พวกกะเหรี่ยง พวกตำบลนี้หมู่บ้านนี้ตกนรกกันทั้งนั้นล่ะ” เพราะอะไร เพราะเพ่งโทษ โจษ โจษว่า “นี่เป็นเสือเย็นๆ เป็นเสือมันแปลงมา” ความทิฏฐิมานะของเขาที่เขาเห็นอย่างนั้น เขาหวาดระแวงของเขา

ความที่ใจเป็นธรรม "เราไปไหนไม่ได้" รู้ถึงความคิดของเขา รู้ความคิดของเขานะ นี่ไง นี่เป็นมรรคไหม อันนี้เป็นคุณสมบัติ

นี่ไง พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ ทำสังคายนาไง พระอนุรุทธะ พระอุบาลี พระกัสสปะ พระอรหันต์ทั้งนั้น แต่มีความถนัดแตกต่างกันไป ความถนัดแตกต่างนี่พันธุกรรมของจิตๆ พันธุกรรมของจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สร้างเวรสร้างกรรมมาแตกต่างกัน ความถนัดความชอบแตกต่างกันมา

หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่านขึ้นมา เวลาท่านกำหนดดูของท่าน เรื่องอริยสัจ เรื่องสัจจะความจริง พิจารณามาถ้าเป็นความจริงเห็นไหม เวลาจิตกับกายมันแยกจากกัน มันเป็นความจริงขึ้นมา "ของมหาไม่มียักษ์ ของเรามียักษ์" เวลาพิจารณากามราคะ ปฏิฆะ โอ้โฮ! มันละเอียดลึกซึ้งเข้าไป เวลาพิจารณาอวิชชา นี่คือขั้นของปัญญา นี่ขั้นของมรรค นี่คือมรรค มรรค ๔ ผล ๔ มันอยู่ที่นี่ มันไม่ได้อยู่ที่สมาธิหลับตา สมาธิลืมตา แล้วอยู่ในพระไตรปิฎก นั้นเป็นธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้า พระกรรมฐานเคารพบูชามากนะ

แล้วหลวงปู่มั่นท่านถึงบอกว่า "ให้เทิดใส่ศีรษะไว้ ให้ใส่ลิ้นชักในสมองไว้ อย่าให้มันออกมา แล้วปฏิบัติให้มันรู้ขึ้นมา" ถ้ามันรู้ขึ้นมาแล้วมันเป็นสัจจะเป็นความจริง ไม่ใช่กาฝาก นี่ไง เวลาท่านกำหนดดูของท่าน เขาโจษ เขาคิดของเขาอย่างนั้น มันเป็นโทษไง

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ เวลาโครงการช่วยชาติ เหน็ดเหนื่อยสาหัสสากรรจ์ขนาดไหนก็แล้วแต่เพื่อสังคม เพื่อโลก เพื่อศาสนา

ท่านพอใจทั้งสิ้น ใครจะติฉินนินทา ทำกล่าวร้าย โจษท่านขนาดไหน ท่านไม่เคยสนใจเลย

แต่เวลาท่านพูดบ่อยมาก แล้วเราสะเทือนใจ **การทำโครงการช่วยชาติ เสียใจอยู่เรื่องเดียวเท่านั้น เรื่องที่คนที่มันทำกรรมมันต้องตกอเวจี ใครทำกรรมมันต้องได้รับผลกรรมตามนั้น ท่านไม่ได้ทำ ท่านทำโครงการช่วยชาติ ทำเพื่อโลก ทำเพื่อศาสนา ทำเพื่อประชาชนให้พ้นจากทุกข์** แล้วไอ้พวกนั้นมันโจษ มันทำลาย มันทั้งฟ้องร้อง ทั้งโจษจันร้อยแปด ท่านทำโครงการช่วยชาติ เสียใจอยู่เรื่องเดียว เรื่องที่คนทำกรรมแล้วมันจะให้ผลตามกรรมอันนั้น ท่านเสียใจแค่นี้

เวลาหลวงปู่มั่น เวลาท่านไปของท่าน เวลาพวกชาวเขา "พวกเสือเย็นๆ เสือเย็น ๒ ตัว มันมานะ อย่าเข้าไปใกล้นะ เด็กน้อยห้ามเข้าไปเด็ดขาด"

"เราไปไหนไม่ได้แล้วล่ะ เราต้องอยู่ที่นั่น"

อยู่ที่นั่นท่านก็เดินจงกรมของท่าน นั่งสมาธิของท่าน พวกนั้นคนฉลาดก็มี คนโง่ก็มีไง คนที่เป็นประธานในหมู่บ้าน เขาบอก "นั่นมันจะเป็นเสือเย็น" แต่เวลาเสือเย็น เขาประชุมกันแล้วให้คนไปเฝ้าดูไง คนฉลาดมันมีเห็นไหม เป็นผู้ใหญ่บ้าน

"ก็ไปเฝ้าดูทุกวันๆ อยู่แล้ว ไม่เห็นมีปฏิกิริยาอะไรเลย เห็นแต่เดินไปกับเดินมาเท่านั้น มันน่าผิดสังเกตแล้วล่ะ อย่างนั้นเราก็ต้องเข้าไปถามท่าน" เวลาเข้าไปถามไง เข้าไปถามท่าน เข้าไปถามท่านว่า "ท่านมาทำไม"

"เราเป็นพระ เป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราหาที่วิเวกของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเรามา เราผ่านมาทางนี้ เห็นมันสงบสงัดดีก็อยากเดินจงกรม เพราะว่าพุทโธเราหายๆ ของเราหาย เราจะมาหาที่นี่"

"ถ้าอย่างนั้นให้พวกเราช่วยหาได้หรือไม่"

"ยิ่งดีใหญ่เลย ถ้าใครช่วยหา" แล้วถ้าเจอแล้วเราจะได้รีบๆ ไปไง ไอ้เสือเย็นจะได้ไม่ต้องมาทำให้ชาวบ้านเขาทุกข์ใจไง

"แล้วให้หาอย่างไรล่ะ"

"หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ พยายามพุทโธๆๆ"

เวลาเขาทำของเขา เวลาทำของเขาขึ้นมาไง ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง คนดีก็มี คนเลวก็มี ในสังคมนั้นเห็นไหม "อู้! อย่าเข้าไปใกล้นะ เสือเย็น ๒ ตัว แปลงเป็นพระมา จะมาทำร้ายประชาชน จะมาแย่งชิงผลประโยชน์ อย่าเข้าไปใกล้ อย่าเข้าไปสุงสิงนะ"

ท่านก็ไม่ยุ่งเลย ท่านก็ปฏิบัติธรรม สัจธรรมๆ ความจริงเป็นความจริง คนโง่มี คนฉลาดมี เวลาคนฉลาดเห็นไหม ไปนั่งเฝ้าไปนั่งแอบมอง นั่งเฝ้าทั้งวันทั้งคืน ท่านก็เดินจงกรมของท่านทั้งวันทั้งคืน เวลาเขาบอก "ลองช่วยหาของเราหายนะ หาพุทโธๆ" ไอ้พวกชาวบ้านก็ไปพุทโธๆ พุทโธจนจิตมันสงบได้

ลืมตาหรือหลับตา ลืมตาหรือหลับตาวะเนี่ย เป็นสมาธิเลย

อยู่ที่วาสนานะ เวลาคนเป็นสมาธิเป็นสมาธิเฉยๆ ก็มี แค่สมาธิสงบลงนะ คนเรานะ ขี้ทุกข์ขี้ยาก เป็นพวกบ้าสมบัติ บ้าความคิด บ้าทิฏฐิมานะ บ้ากิเลสตัณหาความทะยานอยากของตน มันบ้ามาตลอด ศึกษาธรรมะก็ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เชื้อบ้ามันยิ่งรุนแรงเข้าไปตลอด

แล้วเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนนะ สอนให้ทำความสงบใจเข้ามาก่อน คือหมา สุนัขนี่ฉีดวัคซีนกันบ้าไว้ก่อน มันจะได้ไม่บ้า นี่ไง ทำความสงบของใจได้ก่อน ถ้าใจมันไม่สงบนะ ใจมันยังไม่สงบ ใจมันไปรู้ไปเห็นสิ่งใดๆ ไง นี่สมาธิกาฝาก สมาธิกาฝากไง เยอะแยะมากที่ว่าจิตมันเริ่มเบาบางลง เริ่มสงบลง ไปรู้ไปเห็นอะไรต่างๆ มีเยอะ มันไม่เข้ากับอริยสัจหรอก

ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา สมาธิยังไม่มีบาทมีฐานจะไปเอาปัญญาอะไร พอรู้อะไรสิ่งต่างๆ ไอ้พวกสมาธิกาฝากกาฝากทั้งนั้น รู้เห็นอะไรพุ่งออกไปแล้ว นี่ไง สิ่งที่สมบัติบ้า มันบ้าเห็นไหม

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านบอกให้ทำความสงบใจเข้ามาก่อน ถ้าใจมันสงบระงับนะ สงบเฉยๆ ก็มี สงบแล้วนะ สงบแล้วอยากได้อยากดีมันทำให้ทุกข์ยากมากก็มี เวลาจิตมันดีแล้วเวลามันเสื่อมทุกข์ยากมาก ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติมาท่านผ่านมาทั้งสิ้น ท่านผ่านของท่านมา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาคนที่สงบแล้วรู้เห็นสิ่งต่างๆ อย่างเช่นหลวงปู่มั่น อย่างเช่นหลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ชอบ หลวงปู่จวน พวกที่

รู้เห็นแปลกๆ พวกนี้นี่พันธุกรรมของจิต พันธุกรรมของจิตไง มันจะหลับตาจะลืมตาไม่สำคัญ สำคัญที่ว่ามีวาสนามากน้อยแค่ไหน มีอำนาจวาสนามาก ดูสิ คนที่ทำธุรกิจเห็นไหม บางคนประสบความสำเร็จ บางคนไม่ประสบความสำเร็จต่างๆ ร้อยแปด

ฉะนั้น เวลาผู้ใหญ่บ้านจิตเขาสงบแล้ว เขามองมา เขาเห็น "โอ้โฮ! สว่างไสวไปหมดเลย" เช้ามาเลย "พุทโธตุ๊ไม่หาย พุทโธตุ๊ไม่หาย พุทโธตุ๊สว่างไสว" เขาทำของเขาได้ ถ้าจิตมันสงบแล้ว มันจิตสงบแล้วสงบเฉยๆ สงบโดยจิตที่มันมีความสุขนะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ถ้าจิตมันสงบระงับแล้ว มีสติสัมปชัญญะดูแลรักษา นี่สมาธิ สัมมาสมาธิ สมาธินะ

แล้วถ้าเป็นสมาธินะ ถ้ายกขึ้นใช้ปัญญา มันเป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง แต่ทำสมาธิแล้ว เป็นสมาธิแล้วใช้เป็นหรือไม่เป็น มีอำนาจวาสนา มีครูบาอาจารย์คอยแก้จิตหรือไม่ เวลาผู้ใหญ่บ้านชาวเขาจิตเขาสงบแล้ว เขาส่งมา เขาดูมาเห็นหลวงปู่มั่นได้ แล้วเขาก็ทดสอบของเขานะ มันมหัศจรรย์ของเขา เขาตรวจสอบของเขา

เขาบอกว่า เขาทำไร่ ชาวเขาเขาทำไร่ไว้ห่างๆ จากบ้านเขา เวลาเขาส่งจิตไปดู เขาเห็นหมู หมูป่ามันเข้ามากินพืชไร่ของเขา เขาเพ่งใส่ เพ่ง เพ่งใส่ เพ่งกสิณ กสิณไฟ หมูมันดิ้นหนีไปเลย เขาก็ไปดูที่ว่าเป็นจริงหรือเปล่า แล้วก็มาเล่าให้หลวงปู่มั่นฟัง

หลวงปู่มั่นว่า "อย่าทำอย่างนั้นๆ ไม่เป็นประโยชน์" สิ่งที่หัวใจที่มีคุณค่านี่มันมีประโยชน์ มันมีประโยชน์ แล้วสิ่งที่มันจะเป็นความจริงๆ มันต้องเข้ามาสู่ที่จิตของตน สัมมาสมาธิถ้ายกขึ้นสู่

วิปัสสนา จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็น จิตเห็น จิตเห็นจิตเป็นผู้รู้ จิตเป็นผู้วิปัสสนา จิตเป็นผู้แก้ไข

ถ้าจิตมันไม่สงบ ไม่ใช่ขุนทอง โลกียะ โลกุตตระ นั่นมันเถียงเห็นกันอยู่นั่น โลกียะ โลกุตตระ ไม่มีหรอก มันไม่มีอยู่ในสมุด ดินสอ ไม่มีอยู่ในคอมพิวเตอร์ ไม่มีอยู่ในการจำมาโต้แย้งกัน ไม่มีอยู่ที่ข้าจำได้ขยายความได้มากได้น้อย ไม่มี ไม่มี ไม่มี ถ้ามันมี มันต้องมีเป็นจริง มันเป็นจริงในใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้น

นี่ไง เวลาเป็นจริงๆ ขึ้นมา มันลืมตาหรือมันหลับตา มันเป็นจริง มันเป็นจริง ศีล สมาธิ ปัญญา พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนายิ่งใหญ่มาก ตั้งแต่ประเพณีวัฒนธรรม ตั้งแต่ที่มันสืบทอดกันมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมไปแล้วยังไม่ได้บัญญัติวินัยใดๆ เลย แสดงธรรมๆ จนได้พระปัญจวัคคีย์ ได้ยสะ ได้ชฎิล ๓ พี่น้อง ยังไม่ได้บัญญัติวินัยใดๆ เลย

แสดงธรรมเพื่อรื้อสัตว์ขนสัตว์ รื้อสัตว์ขนสัตว์ในใจของสัตว์โลก ในใจของสัตว์ที่มีอำนาจวาสนา ในใจของสัตว์ที่สหชาติที่เกิดร่วมที่มีการกระทำ มันเป็นสัจจะเป็นความจริง ยังไม่มีวินัยเลย

เริ่มมีวินัยตั้งแต่พระจุนทะน้องชายพระสารีบุตรไปเห็นลัทธิศาสนาอื่น เวลาศาสดาเขาตายแล้วมันมีปัญหากันไง มีความขัดความแย้งไง พระจุนทะ พระจุนทะท่านเป็นพระที่ประเสริฐมาก มาทูลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกมันไม่มีวินัย ไม่มีกฎกติกาไง นิมนต์ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “มันยังไม่เกิดเรื่อง” ไม่เกิดเรื่องเพราะอะไร ไม่เกิดเรื่องเพราะมีแต่พระอรหันต์ ไม่เกิดเรื่องเพราะมีแต่ผู้มีสัมมาทิฏฐิลงในธรรมลงในวินัยขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า มันไม่มีเรื่อง ไม่มีการกระทบกระเทือน ไม่มีสิ่งใดให้มันเป็นปัญหาขึ้นมา มันบัญญัติอะไร

นี่ไง ธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันจะทำต่อเมื่อมันมีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก มันมีทิฏฐิมานะ มันมีความเห็นแก่ตัว มันมีการกระทำให้คนอื่นเดือดร้อน

เริ่มต้นจากพระสุทินเป็นพระองค์แรกที่ให้เริ่มบัญญัติวินัยมาๆ เพราะความเห็นผิด ความเข้าใจว่าจะช่วยพ่อช่วยแม่ ช่วยภรรยา เพื่อชาติ เพื่อตระกูล ความเห็นของโลกไง ตอนนั้นพระสุทินยังประพฤติปฏิบัติเป็นปุถุชน ยังไม่มีความลึกซึ้งในธรรม ก็ทำตามเขา

เวลามันเป็นจริงๆ มันจะไปหลับตา ลืมตาที่ไหน มันมีแต่กาฝาก มันไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริง นี่สมาธินะ เพราะชนกลุ่มน้อยเขาทำแค่สมาธิ เขายังไม่ทำให้เป็นจริงเป็นจัง มันอยู่ที่วาสนาของคนไง

ถ้าวาสนาของคน ทำความสงบของใจเข้ามา คิดเท่าไรๆ คิดให้มากเท่าไร คิดเท่าไรก็ความคิดทั้งหมดเป็นสมุทัย ผลของความคิดไง วิตก วิจารณ์ ตามตำรับตำรา วิเคราะห์ วิจัยตามสมุด

ดินสอ คอมพิวเตอร์ ตามการกระทำ ผลของมันคือสมุทัย ทั้งหมด มันเป็นสมุทัย เกิดจากจิต เป็นกาฝาก ความรู้กาฝาก ไม่ใช่ความรู้จากธรรม ไม่ใช่ความรู้จากหัวใจ ไม่ใช่ความรู้จากบุรุษ ๔ คู่

บุรุษ ๔ คู่ ความรู้บุรุษ ๔ คู่ มันยกหัวใจขึ้นตั้งแต่โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล อนาคามิมรรค อนาคามิผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล ท่องให้ฟังด้วย

ถ้ามันเป็นจริง มันเป็นจริงขึ้นมาจากหัวใจอันนั้น ไม่ใช่จำแล้วขยายความในตำรับตำรา ในดินสอ ในสมุด ในคอมพิวเตอร์ ไม่มี ไม่มีหรอก ความคิดทั้งหลายมันเป็นสมุทัย จะพูดจะจา จะพูดธรรมะจะพูดนิพพานๆๆ มันก็เป็นสมุทัย เพราะพูดมาจากการวิเคราะห์วิจัย จากการศึกษา

หลวงตาท่านพูดประจำ ท่านบวชมาท่านก็แสวงหานะ ตั้งแต่ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยากเป็นเทวดา เทวดาเป็นทิพย์ พอศึกษาไป อุ๊ย! อยากเป็นพรหม พรหมใหญ่กว่าเทวดา ดีกว่าเทวดา ศึกษาไปแล้ว โฮ้! นิพพานสูงสุด แล้วเวลานิพพานสูงสุดนะ จะประพฤติปฏิบัติให้ถึงพระอรหันต์ให้ได้

เวลาจะปฏิบัติ ศึกษามาแล้วนะ ศึกษาขนาดไหนมันก็สงสัย ท่านก็เป็นมหาเหมือนกัน เดี๋ยวนี้ ๙ ประโยค ๑๐ ประโยคก็สงสัย ไอ้แสดงธรรมๆ อยู่ แสดงธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษามาแล้วในการเรียงความในบาลีมาขยายความกันไง ในบาลี เห็นไหม ขึ้นบาลีก่อน เอาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่ตั้ง แล้วขยายความในเชาวน์ปัญญาของตน

นี่ไง ศึกษาแต่นิพพานๆ นิพพานก็นิพพานนั่นน่ะ ก็ยังสงสัยอยู่นั่นน่ะ เวลาท่านจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาท่านจึงไปหาหลวงปู่มั่นไง เพราะชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณของหลวงปู่มั่นท่านดังคับประเทศไทย สังคมยอมรับนับถือ สังคม คนในสังคมนั้นมีคนโง่คนฉลาดสิ มันไม่ใช่มีแต่คนโง่ๆ คนโง่ๆ จะไปเชื่อทั้งนั้น คนฉลาดคนที่มีสติปัญญา มีอำนาจวาสนา สายบุญสายกรรมเขาก็เชื่อของเขา เขาไปหาหลวงปู่มั่น ให้หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมๆ เยอะแยะไปหมด ท่านก็ไป

เวลาศึกษาแล้ว นิพพาน ท่องนิพพานแค่ไหนก็เป็นสมมุตินิพพานๆๆ นิพพานสมมุติทั้งสิ้น อรหันต์ๆๆ สมมุติ สมมุติว่าตัวกูเป็น มันสมมุติทั้งนั้น เพราะมันไม่มีความจริง ถ้ามีความจริงมันไม่พูดหลับตา ลืมตาหรอก เพราะหลับตา ลืมตา ไม่มีผลกับการปฏิบัติ ผลของการปฏิบัติคือสติ คืออำนาจวาสนา คือการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรมที่ดีงาม

นี่ไง เวลาไปหาหลวงปู่มั่น “มหา มหาจะมาหานิพพานใช่ไหมนิพานไม่อยู่ในภูเขาเลากา ไม่อยู่บนอากาศ ไม่อยู่ใดๆ ทั้งสิ้นไม่อยู่ในพระไตรปิฎกด้วย” ในพระไตรปิฎกเขียนถึงการประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์เป็นนิพพาน เป็นธรรมและวินัย เป็นศาสดาของเรานะ เป็นศาสดาของเรานะ ยังไม่มีเลย

ความคิดทั้งหลายที่การศึกษา การค้นคว้ามาทั้งหมดเป็นสมุทัย ผลของมันคือทุกข์ไง ทุกข์ดิ้นพราดๆ อยู่นั่นน่ะ ดิ้นตลอด

หลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์ของเราอยู่ในป่าในเขา อยู่ในที่สงบสงัด เป็นสัปปายะ สิ่งที่เป็นสัปปายะเป็นที่อยู่เป็นสุข ที่อยู่เป็นสุขเห็นไหม คนทั่วไปเขายังแสวงหาธรรมชาติ สภาวะแวดล้อมที่ดี คนที่เขาฉลาดเขาหาสิ่งที่เป็นสัปปายะ เป็นที่สุขสงบ

พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรกของโลก เวลาสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วไปอยู่ในป่าในเขาทั้งชีวิต อยู่ในสัปปายะที่ท่านชอบ แล้ววันที่ท่านจะปรินิพพานท่านก็มาลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยู่ที่จริต อยู่ที่นิสัย เป็นสัปปายะที่สงบสงัด ที่มีความสุขของบุคคลที่ไม่ต้องการความเกลือนกล่นในการคลุกคลีไม่มี มันเป็นสัจจะเป็นความจริงทั้งสิ้น

ความคิดทั้งหมดมันเป็นสมุทัย ผลของมันเป็นทุกข์ เป็นทุกข์ เป็นทุกข์ ดิ้นพราดๆๆ

เวลาหายใจเข้านึกพุท หายใจออกโธ จิตเป็นสัมมาสมาธิ พอจิตเป็นสัมมาสมาธิ จิตเห็นอาการของจิต ในพวกกะเหรี่ยง พวกชาวเผ่าเขาต้องหาพุทโธ หายใจเข้าพุท หายใจออกโธ จนจิตเขาสงบได้ เขาส่งออก ส่งไปเพ่งไฟใส่หมู ไปทำไปป้องกันทรัพย์สินของตน

หลวงปู่มั่นท่านสอน “อย่าไปทำอย่างนั้น อย่าไปทำอย่างนั้น” มันอยู่ที่จริตนิสัย อยู่ที่ผู้ที่ฉลาดหรือโง่ แล้วถ้าจิตสงบแล้วให้เพ่งที่กายของตนสิ เพ่งหมูเพ่งเพื่อผลประโยชน์ มันเพ่งออกไปเพื่อคนอื่นใช่ไหม เอ็งเพ่งเข้ามาที่ใจของเอ็งสิ เอ็งเพ่งเข้ามาที่กาย ที่เวทนา ที่จิต ที่ธรรม แค่นี้มันยังเป็นเรื่องยากเย็นแสนเข็ญแสน

สาหัส เพราะอะไร

เพราะจิตมันสงบแล้วมันไม่เห็นกายไง จิตไม่เห็นอาการของจิต จิตไม่เห็น จับต้องกิเลสไม่ได้ไง เพราะจับต้องกิเลสไม่ได้ มันเลยเป็นสมาธิกาฝาก คิดว่าความสงบความระงับอันนั้นเป็นนิพพาน

นี่ไง กรรมฐานเยอะแยะ แหม! ทำสมาธิแล้วต้องเหมือนผลไม้ ต้องให้มะม่วงหล่นใส่หัว ต้องให้มะพร้าวตกใส่หัว ต้องให้ต้นตาลตกมาแล้วมันโดนใบตาล แล้วแตกตื่นอย่างนั้น นั่นถึงจะพิจารณา สมาธิกาฝาก เพราะไม่มีอำนาจวาสนาไง

แก้จิตๆ เขาแก้กันอย่างนี้

ถ้าจิตมันไม่สงบ ความคิดทั้งหลายในการจดการจำ ในการขยายความ ในการวิเคราะห์ ในการวิจัย ในการศึกษา ผลของมันเป็นทุกข์ ทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะดิ้นพราดๆๆ “เขาไม่เชื่อเรา เขาไม่เชื่อเรา”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อ ไม่ต้องเชื่อ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เคยเรียกร้องให้ใครเชื่อเลย ไม่มี ไม่มีหรอก แต่เพราะเขามีอำนาจวาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณเขามีวาสนาหรือไม่ ถ้าเขามีวาสนาไปเอาคนนั้นก่อน ไปเอาโตเทยยพราหมณ์เห็นไหม

โตเทยยพราหมณ์เป็นเศรษฐีตายไป ไปเกิดเป็นสุนัขเฝ้าทองคำเป็นไหๆ อยู่นั่น บิณฑบาตผ่านไป บิณฑบาตไปรู้อยู่แล้ว

เพราะเขาเป็นพราหมณ์ เขาไม่ใส่บาตรหรอก บิณฑบาตไป สุนัขตัวนั้นมาเห่าไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า "โตเทยยพราหมณ์ เธอเป็นมนุษย์เธอก็ตระหนี่ ตายไปแล้วเป็นสุนัขยังตระหนี่อีก" คนใช้ได้ยินไปฟ้องลูกชาย ลูกชายรับทรัพย์สมบัติอยู่ รับมรดก โกรธมาก ตามไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

"องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำไมตรัสอย่างนั้นล่ะ ทำไมเรียกสุนัข สุนัขที่ในบ้านว่าเป็นพ่อล่ะ"

"เอาอย่างนี้พิสูจน์กัน ให้กลับไปเรียกพ่อ พ่อ พ่อ พ่อ" เพราะสุนัขนั้นมันยังชาติที่แล้วไง เรียกพ่อ พ่อ พ่อ แล้วให้อาหารให้ทุกอย่าง แล้วอ้อนวอนขอสมบัติ สุนัขนั้นมันวิ่งไปเอาตีนคุ้ยที่ไหนนะ ลูกชายขุด ทองคำๆ ทั้งนั้นเลย

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณ เล็งญาณแล้วมันเพื่อความประโยชน์ เพื่อประโยชน์กับสัตว์โลก ประโยชน์กับพวกเรานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐมาก อจินไตย ๔ พุทธวิสัย อจินไตยที่คนจะเทียบไม่ได้ ในวัฏฏะนี้ขี้ตีนก็ไม่ได้ ไม่ได้หรอก ไม่มีใครจะเทียบขี้ตีนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ไม่มีทาง เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้

นี่พูดถึงทางวิทยาศาสตร์นะ ที่พูดอย่างนี้เพราะอะไร เพราะเป็นตำรับตำราไง จำเขามาเหมือนกัน วิเคราะห์วิจัยเหมือนกัน แต่เชื่อ เชื่อเพราะว่าบุญกุศล บุญกุศลที่มีการกระทำที่ยิ่งใหญ่ ด้วยอำนาจวาสนาการสะสมบุญญาธิการมาขนาดนั้น สิ่งที่ทำมาๆ เห็นไหม

นี่พูดถึงว่าถ้ามันเป็นจริง มันเป็นจริงอย่างนั้น ถ้ามีความเป็นจริงอย่างนั้น นั่นเห็นไหม มันไม่ใช่สมาธิกาฝาก แล้วมาหลับตา ลืมตา หลับตา ลืมตา อยู่อย่างนี้ หลับตา ลืมตานี่เป็นเรื่องไร้สาระ ถ้ายังหลับตา ลืมตานะ มันเป็นเรื่องของโลกๆ ไม่รู้จักใจของตัวเองเลยหรือ

ขุนทองบิน กาเหว่าบิน อีกาบิน มันบินเหมือนกัน นี่ไง ถ้ามันบินเหมือนกัน หากินเหมือนกัน ทำเหมือนกัน นี่ความเป็นอยู่ของนกนะ ความเป็นอยู่ของโลก แล้วความเป็นอยู่ของภิกษุ ความเป็นอยู่ของนักบวช นักบวชที่มันเป็นความจริงๆ ขึ้นมามันจะมีความจริงขนาดไหน

ไอ้พวกสมาธิกาฝากนั่นน่ะ เวลาหลวงตาท่านพูดไง "ไปอยู่กับครูบาอาจารย์ แล้วจะเอาชื่อเสียงของครูบาอาจารย์ไปหากิน เฉียดเข้าไปก็บอกว่ามาจากหลวงปู่มั่น เฉียดเข้าไปก็บอกว่ามาจากหลวงตาพระมหาบัว เฉียดเข้าไปๆ"

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ นะ เวลาเขาถามหลวงตา "ลูกศิษย์ใคร" ท่านไม่กล้าพูดนะ ต้องให้อาจารย์ท่านบอกว่า "นั่นลูกศิษย์เรา" เราไม่กล้าพูดว่านั่นคืออาจารย์ของเรา เพราะท่านจะรับเราหรือเปล่าไม่รู้เลย ท่านจะยอมรับเราเป็นลูกศิษย์ไหม

ท่านขับไสเราออกมา ไม่ยอมให้เราเป็นลูกศิษย์ด้วย นี่ไง ไอ้พวกกาฝาก แล้วมันไม่เป็นจริง

ถ้ามันเป็นจริงนะ ทำความสงบของใจเข้ามา ใจสงบระงับแล้ว ใจสงบระงับมันเจริญแล้วเสื่อม แค่ใจสงบระงับนะ ความสุข

ความทุกข์ ความทุกข์ทั้งหลายมันเบาบางลง แล้วความทุกข์ทั้งหลายมันเบาบางลงเพราะมันมีกำลังของจิต กำลังของสมาธินี่สมาธิ จิตมันมีกำลังของมัน พอมีกำลังของมัน สิ่งที่เป็นโทษความคิดที่เป็นสมุทัย ความคิดที่เป็นโลกมันวาง วางทั้งนั้น

ของผิดและถูก ถ้ามันถูกมันจะวางของผิดนั้น ถ้ามันยังผิดอยู่ ของถูกนั้นมันก็มีอยู่นะ มีอยู่หมายความว่ามีหัวใจอยู่ แต่มันยังทำขึ้นมาไม่ได้ ถ้ามันยังมีของผิดอยู่มันมีแต่ความทุกข์ความยากทั้งนั้น ถ้ามันความถูกขึ้นมา ถูก อิ่มเต็ม เพราะพุทโธจนพุทโธไม่ได้ไง จิตจริงๆ มันพูดไม่ได้ จิตจริงๆ สักแต่ว่ารู้ ไอ้ที่พูดๆ อยู่เนี่ยมันเป็นขันธ์ ๕ มันเป็นสัญญาอารมณ์ มันวางของตัวมันเองไม่ได้พอวางตัวเองไม่ได้ เราถึงพุทโธๆๆ

พุทโธก็นึกเอา พุทโธก็บริกรรม พุทโธก็คิด แต่คิดเพื่อให้มันหยุดคิด เพราะคิดเท่าไรก็ไม่รู้ต้องหยุดคิด การหยุดคิดก็ต้องใช้ความคิด นี่ปัญญาอบรมสมาธิไง ปัญญาอบรมสมาธิที่ทำกันอยู่นี้ถ้าเป็นสัมมาทิฏฐิถูกต้องดีงามมันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ คือพยายามให้เราได้หยุดคิด มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ

แต่เขาไม่รู้ เขาวิเคราะห์วิจัย เขาว่าเป็นธรรมๆ ยิ่งใหญ่โอ้ย! ตาย คนรู้มันมองทะลุกระดูก ทะลุดีเอ็นเอด้วย มองทะลุหมดล่ะ แล้วก็สังเวช แล้วเขาเมตตาด้วย อยากให้อยู่เป็นสุขอย่าได้ดิ้นพราดๆๆ

กาฝาก กาฝากเห็นไหม กาฝากในต้นโพธิ์มันทำลายต้นโพธิ์นั้น ดูดอาหารจากต้นโพธิ์นั้น แล้วก็ทำลายต้นโพธิ์นั้น

กาฝากในศาสนามาแอบอิงในศาสนา ขออยู่ขอกิน แล้วก็ดูด ดูดซึมซับชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ คุณงามความดีของ พระรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ดูดไปจนเป็น ดิ้นพราดๆ เป็นกาฝาก เป็นอีกา

ไร้สาระ ไร้สาระ สมาธิกาฝาก หลับตา ลืมตา สมาธิกาฝาก

สมาธิที่เป็นสมาธิ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิที่เป็นความดีงาม มันดับทุกข์ดับโศก ทั้งๆ ที่ยังไม่ได้วิปัสสนาเลยนะ นี่ไง พระพุทธ-ศาสนายิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่มากๆ นี่ไง มรรค ๔ ผล ๔ เกิดจาก วิปัสสนา เกิดจากการรู้แจ้งในใจของตน เกิดจากสันทิฏฐิโก รู้จำเพาะตน เอวัง

ถ้ามีสมบัติของตนมันมีความสุข

“สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี”

จิตสงบนี่สมาธิของไก่ป่าๆ

ถ้าไก่ป่านะ เขารักษาสัมมาสมาธิ

รักษาจิตที่ตั้งมั่น รักษาจิตที่มีคุณธรรม

ถ้าจิตที่มีคุณธรรม คนที่มีอำนาจวาสนา

ถ้ามีสมาธิแล้วมันรู้จักผิดชอบชั่วดี

คนที่จิตสงบแล้วมันรักษาจิตของตน

มันเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

มูลนิธิพระสงบ มนสฺสนฺโต
ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
www.sa-ngob.com

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

สมาธิไก่ป่า

เทศน์บนศาลา